

วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Journal of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (มกราคม – มิถุนายน 2563) Vol.2 No.2 January – June 2020

ISSN : 2651-0510

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Journal of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University
ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (มกราคม - มิถุนายน 2563) ISSN : 2651-0510
Vol. 2 No. 2 January - June 2020

เจ้าของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ ตลอดจนองค์ความรู้ทางด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยิ่งศักดิ์ คชโคตร
ดร.พนิดา ตาสี

นายทรัพย์อนันต์ พละบุตร

นายกรรณศาสตร์ แก้วแสนพิทย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผการัตน์ พินิจวัฒน์

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์

หัวหน้าภาควิชามนุษยศาสตร์
หัวหน้าภาควิชาสังคมศาสตร์

บรรณาธิการ ดร.เยาวพา กองเกตุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ดร.ธีระวัฒน์ แสนคำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

รองศาสตราจารย์ไทยโรจน์ พวงมณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

รองศาสตราจารย์ตรีเนตร สาระพงษ์

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พยุ่งพร ศรีจันทวงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ โศกค้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุมพล ชื่นจิตต์ศิริ
ดร.ธีระวัฒน์ แสนคำ
ดร.กนกพร นาสมตริก ชิมิโอนิกะ
ดร.สุรชัยกุล นุ่นภูบาล
ดร.กิตติธันต์ ญาณพิสิษฐ์
ดร.โสภี อุ้นทะยา
ดร.สมัย วรรณอุดร
ดร.เยาวพา กองเกตุ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา ยอดมงคล
รองศาสตราจารย์ ดร.นัยนา อรรถนาค
รองศาสตราจารย์ ดร.รักษนก แสงภักดีจิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาเขตหนองคาย

รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์
รองศาสตราจารย์ ดร.ดาร์รัตน์ เมตตาริกานนท์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชลิต อธิปัตยกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาพันธ์ ตรงดี
รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

รองศาสตราจารย์ ดร.มาลี ไชยเสนา
รองศาสตราจารย์ไทยโรจน์ พวงมณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ ศิริกาญจนารณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ยศคำลือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวารี ศรีบุญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล รัตนไพจิตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
มหาวิทยาลัยวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวภา สุขประเสริฐ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยา กองสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ราชันย์ นิลวรรณภา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ ศิลาคม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุถนอม ตันเจริญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุทธิสา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ อุ้นจิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุมพล ชื่นจิตต์ศิริ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานพ ประवालัญญกร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิดชาย บุตดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
พระมหาสุภวิทย์ ปราสสโร,ผู้ช่วยศาสตราจารย์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
	ราชวิทยาลัยวิทยาลัยสงฆ์เลย
ดร.กิตติธันต์ ญาณพิสิษฐ์	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ดร.พิชชา บัวแย้ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ดร.สุธิดา สองสีดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการ

นางสาวบัวบาล จุตะโน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางวิไลภรณ์ สีสมพร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวจารุณี ศรีไตรภพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวจิราวรรณ บุตรเต	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวศกุลตรา นามวงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวปยุผ่าย อนนกบุญย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวกุสุมา อินทรา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวสุภาพร เมืองจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ข้อความหรือบทความใดๆ ที่ได้พิมพ์เผยแพร่ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ถือเป็นความคิดเห็นและความรับผิดชอบโดยตรงของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่มีข้อผูกพันด้วยประการใดๆ

สำนักงานกองบรรณาธิการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
 234 ถนนเลย-เชียงคาน ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
 โทร 0 4283 5224-8 ต่อ 43100 โทรสาร 0 4283 5230
 Email : supaporn.mua@lru.ac.th
 เว็บไซต์ : <http://journal.human.lru.ac.th/journal>

กำหนดออก : ปีละ 2 ฉบับ มกราคม – มิถุนายน, กรกฎาคม - ธันวาคม

พิมพ์จำนวน 150 ฉบับ

ปีที่พิมพ์ 2563

ISSN 2651-0510

สถานที่พิมพ์

บทบรรณาธิการ

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นวารสารที่นำเสนอผลงานบทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิจารณ์หนังสือของนักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษาในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสาขาอื่น ๆ ในด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ดังต่อไปนี้ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ,สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ,สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์,สาขาวิชาภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร,สาขาวิชาภาษาไทย,สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน,สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต,สาขาวิชาทัศนศิลป์,สาขาวิชาดุริยางคศิลป์,สาขาวิชานิติศาสตร์,สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเผยแพร่ผลงานแก่ผู้สนใจต่อไป

สำหรับนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา หรือผู้สนใจที่มีผลงาน และมีความประสงค์จะเผยแพร่ผลงาน สามารถส่งผลงานของท่านตามหัวข้อ และแบบฟอร์มของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะส่งผลงานของท่านให้ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านและประเมินผลงานของท่านเพื่อให้ผลงานของท่านเป็นที่ยอมรับการเผยแพร่ต่อไป

ขอขอบคุณผู้เขียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้อ่านที่ให้ความสนใจจนทำให้วารสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (มกราคม - มิถุนายน 2563) จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางวิชาการ หากมีข้อบกพร่องประการใด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ยินดีน้อมรับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

กองบรรณาธิการ

เนื้อหา	หน้า
บทความวิชาการ	
Why is pragmatics essential for foreign language Learners? ทำไมวจนปฏิบัติศาสตร์จึงมีความจำเป็นต่อผู้เรียนภาษาต่างประเทศ Pongthep Bunrueng พงษ์เทพ บุญเรือง	7
การใช้ Google Earth ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ Using Google Earth for Geographical Learning อัญญา บูชายนต์, วณมพร พาหะนิชย์ Aunya Boochyan, Wanomporn Pahanich	18
บทความวิจัย	
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในรายวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ โดยใช้กรณีศึกษา (case study) The Development of Learning Achievement of Students in the Course of International Trade Law by Using Case Study ดวงพร บุญเลี้ยง Duangporn Boonliang	30
ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรม : เปรียบเทียบสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศไทย และ รัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา Legal Problems Relating to the Adoptions of Adoptions from Adoptions: A Comparison of Inheritance Rights of Adoptors between Thailand and Pennsylvania United States of America ทัดดาว ปุชิตะ, ภาวิตา คำชาย Thaddao pushita, Pawita Kakhai	42
การวิเคราะห์ระดับความสามารถและระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของ ครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย An Analysis of Ability and Problem Levels in the Use of Classroom English of Non- English Major Primary School Teachers in Schools under Loei Primary Educational Service Area Office 2, Phuluang District, Loei Province จันทร์ภาพร ธรรมวรรณ, ศรีจิตรา นวรัตน์าภรณ์, ประกอบ ผลงาม Chantrapond Tummawan, Srijittra Navaruttanaporn, Prakorb Phon-ngam3	57

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
กฎหมายการป้องกันและปราบปรามการกระทำละเมิดเครื่องหมายทางการค้า Legal to Prevent and Suppress on Trademarks Violation Acts พีรพล สิมมา, จุฑารัตน์ กันทอง Peerapol Simma, Jutarat Kantong	71
หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ	84
แบบฟอร์มเสนอขอส่งวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	96

Why is pragmatics essential for foreign language Learners?

ทำไมวจนปฏิบัติศาสตร์จึงมีความจำเป็นต่อผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

Received: April 9,2021

Revised: June 19,2021

Accepted: July 2,2021

Pongthep Bunrueng¹

พงษ์เทพ บุญเรือง

Abstract

Pragmatics considers language as an instrument of interaction, what people mean when they use language and how they communicate and understand each other. It is the study of meaning in the interactional context that looks beyond the literal meaning of an utterance and considers how meaning is constructed together with focusing on implied meanings. This tool for social influence plays a vital role for L2 learners to understand the intended meaning of utterances in a particular context. If without this knowledge, L2 learners might fail to understand a conversation produced by native speakers.

บทคัดย่อ

วจนปฏิบัติถือว่าเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องเข้าใจความหมายในการสื่อสารให้ตรงกัน การศึกษาเรื่องวจนปฏิบัติศาสตร์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายที่แท้จริงของถ้อยความ (Utterance) ที่มีอยู่ในระหว่างการสื่อสารและเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยมีความหมายแฝง (Implied meaning) ที่อยู่ในบทสนทนาสำหรับผู้เรียนภาษาที่สองที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา จะต้องมีความรู้และเข้าใจในเรื่องวจนปฏิบัติศาสตร์ เช่นเดียวกันกับเจ้าของภาษา มิฉะนั้นการสื่อความหมายที่แท้จริง (Intended meaning) อาจจะมีผิดพลาดในการสื่อความหมายที่ต้องการได้

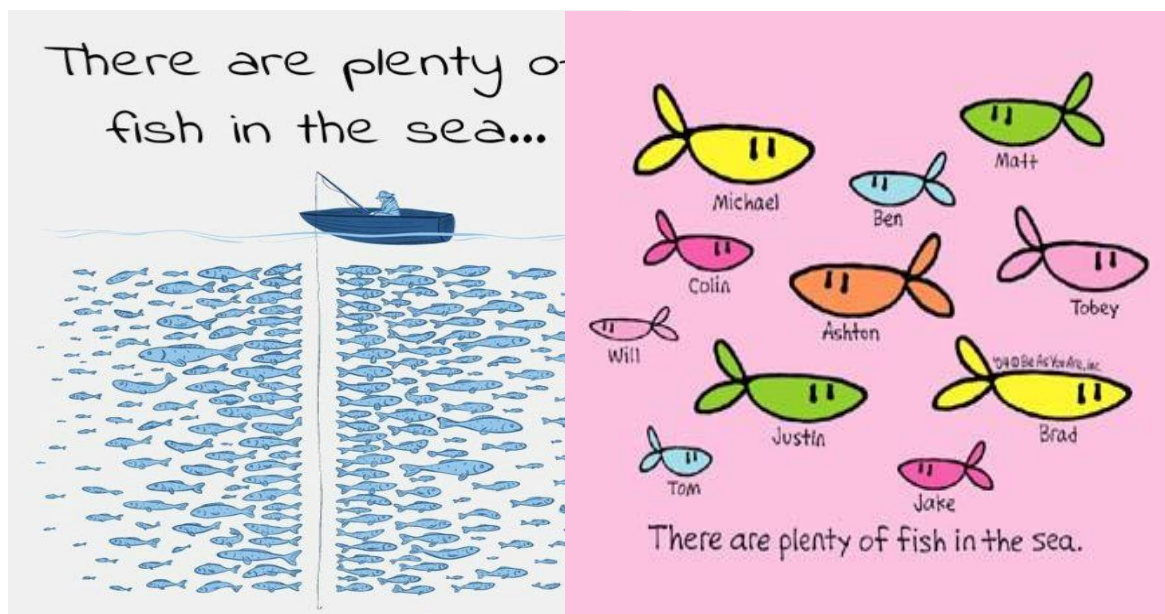
Communication is the simple function of establishing what people wish to convey and their meanings, but what is really behind that speaker's intention? Learners of a language or English speakers attempting to merely understand phonology, morphology, and syntax will lack the necessary skills to conduct meaningful conversations since the meaning of words used in sentences and phrases is the most important aspect of language acquisition. However, communicative competence refers to both the tacit knowledge of a language and the ability to use it effectively. In the book "Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing" (Applied Linguistics,

¹ Chinese and English for Communication Program, Loei Rajabhat University

1980), Michael Canale and Merrill Swain identified four components of communicative competence: (i) grammatical competence to include knowledge of phonology, orthography, vocabulary, word formation and sentence formation (ii) sociolinguistic competence to include knowledge of sociocultural rules of use. This competence is concerned with the learners' ability to handle such complexities as settings, topics and communicative functions in different sociolinguistic contexts. (iii) Discourse competence is related to the learners' mastery of understanding and producing texts in the modes of listening, speaking, reading and writing and it also deals with cohesion and coherence in different types of texts and (iv) strategic competence referring to compensatory strategies in the case of grammatical, sociolinguistic or discourse difficulties, such as the use of reference sources, grammatical and lexical paraphrase, requests for repetition, clarification, slower speech, or problems in addressing strangers when unsure of their social status or in finding the right cohesion devices. The statements above are naturally theoretical bases which play a vital part in supporting language learners to convey meaningful conversations. However, this paper is more practical rather than theoretical, in pointing out the roles of the pragmatics to be concerned primarily with meaning and the definition of role variations within different communicative tasks that are provided by the speaker in a way to be interpreted by a hearer or reader. Essentially, pragmatics is very closely linked with the field of semantics. Semantics is taken to mean the study of literal meaning and the making of relationships to the verbal, and the descriptions that are produced in the form of speaking and writing, while pragmatics is the study of how context affects the meaning or hidden meanings (Yule, 1996). It concerns itself with how sentences are interpreted in certain situations. These theories will be discussed in this paper entitled, "Why is pragmatics essential for foreign language learners?"

What does 'pragmatics' really mean? Specifically, it involves a speaker and a hearer engaging together to understand the intended meaning, together with the goal of communication, purposes and actions of the speaker who obviously wants to convey the contextual meaning towards the hearer based on the provided situation. Today, pragmatics plays a crucial role in language teaching assisting foreign language learners to understand intended meaning of utterances in a particular context. Without some knowledge of pragmatics, foreign language learners might fail to understand a conversation produced by native speakers. The elements of pragmatics include speech acts such as presuppositions, deixis and conversational implicatures.

An entry point might be Fraser, (1983) who defined pragmatics as it is involved in linguistic communication as that which can be communicated, how the speaker goes about accomplishing the intended communication and why certain strategies are selected under particular circumstances which bring about communication. A speech act, which is a part of pragmatics, deals with the functions, the use of language, all the acts that the addressers perform through speaking, such as requests, commands, orders, complaints and promises. Foreign language learners could misinterpret the meanings of the language for they lack the necessary background knowledge. For example, on entering a room, an English native speaker hears this sentence “You left the door open.” (Yule, 1985:102), The sentence should then be taken as an instruction to close the door. Indeed, it is an exact request, not a statement. If a foreign language learner listened to the same statement, they might not understand the speaker’s exact intention; they might misinterpret the utterance by just looking at the door that is still open. Similarly, when a foreign language learner hears a word “fish”, certainly they all understand its literal meaning; that is, a creature which lives in water, is covered with scales, and breathes by taking water in through its mouth, or the flesh of these animals eaten as food. As a matter of fact, fish contains several connotative meanings. Several examples are: a queer fish, a fish out of water, to fish something out, there are many more fish in the sea or the school director is fishing for information about our strategy (<https://dictionary.cambridge.org>) Undoubtedly, English native speakers can almost certainly understand and interpret all these sentences quite easily. A ‘queer fish’ is as a strange person. A ‘fish out of water’ means someone who is uncomfortable in a specific situation. To ‘fish something out’ could be to remove an item from its surroundings, or to make a cunning deduction. ‘There are plenty of fish in the sea’ is used to tell someone whose relationship has ended that there are many other people that they could have a relationship with (See figure) and the last sentence, ‘the school director is fishing for information about our strategy’ means that person is trying to illicit something from you without asking directly.

Aside from Fraser (1983), Crystal (1987) has expressed his ideas of pragmatics in that it deals with the factors that manage language for what they want to choose within the pool of language and it is satisfied whenever it is used within a social interaction and its effect on others. While Leech (1983) said that pragmatics is a study of meaning and the way it relates to speech in any provided situation, along with an aspect to make speech in a situation and further it paves the way to determine a core principle whether it deals with semantic or pragmatic phenomenon. Within pragmatics, Leech agreed to propose five vital aspects that are principally focused and are shown below:

1. Addressees or addressers (hearer or speaker)
2. An utterance in context, Leech emphasizes more on background knowledge that is related to the context.
3. Leech defined the goals of an utterance together with the meaning of intention towards uttering it.
4. The utterance is a form of activity or an act and the verbal utterance can also be performed like acts to mark the needs of a particular situation.
5. The utterance that is in a form of an enclosed verbal act tends to identify the real sense, not the sentences.

In addition, Austin (1962) has pointed out three different types of speech acts. All these types of utterances can be classified as the speech acts: a locutionary act, an illocutionary act, and a perlocutionary act. The first type of speech act deals with the

speaker when a certain reference sense is expressed. In this conversational context, the grammatical principle is also concerned with the speaker as a series of messages is linked that gives the expression usually for those dealing with the value of truth. An illocutionary act occurs when the speaker uses some per-informative verb to express the intentions within the sentences and a perlocutionary act deals with the effect of an action that is from a linguistic point of view. This type has quite a visible effect on the speaker when he or she conveys the meaning to the hearer such as convincing someone, insulting, surprising and persuading. The following sentence is an example of the act, "I will take you skiing for your birthday." (Fraser, 1983). Foreign language learners obviously understand this is a promise for it is a literal meaning. But if the intended meaning of this statement is to threaten someone who abhors skiing, foreign language learners might misinterpret this meaning because the actual meaning is concealed. This is an illocutionary act.

In short, pragmatics is necessary for foreign language learners as it is involved in a function and a speech act. When they lack understanding of pragmatics, the meanings of utterances are likely to be misinterpreted because people in different socio-cultural groups often behave differently. Native speakers usually make implicit assumptions when conversing. This leads to foreign language learners misinterpreting the meanings of utterances. Among native speakers' conversations, comprehension of the linguistic messages and the assumptions are possible as the speakers share assumed or prior knowledge about the addressees. The presupposition part of pragmatic has an important role in language teaching as well. Consider the following sentences:

1. Have you stopped hugging your sheepdog?
2. Who bought the badminton set?
3. Caroline doesn't write poems in the bathroom. (Fromkin 1996:224)

In the English language, native speakers always take turns when speaking and these three sentences are clearly understood by them. They have presupposed that the listener in sentence 1 has in the past hugged his sheepdog. In sentence 2, there is the presupposition that somebody has already bought a badminton set, while in sentence 3, it is assumed that Caroline writes poetry. When there is a lack of pragmatics knowledge, foreign language learners are likely to understand only surface structures and not the intended meaning. Furthermore, presupposition is related to cohesion and coherence which is concerned in the linkage of meanings. For example:

A: *I am going to China next week.*

B: *The Covid-19 virus is spreading.*

There is no cohesion between these statements but there is coherence. Native speakers simplify these utterances that B has his background knowledge and presupposes that A is unable to fly to China due to the corona virus outbreak. They all understand these utterances because English is a turn taking language and the full conversations of these utterances could be expanded to say:

A: *I am going to China next week.*

B: *I don't think you can fly at that time.*

A: *Why not!*

B: *The Covid-19 virus is spreading.*

On the other hand, foreign language learners might not clarify the conversation and might misinterpret the language. In particular, they cannot hear a linkage between utterances. Thus, it is very important to have a knowledge of pragmatics.

In a word, presupposition is essential in language teaching, otherwise foreign language learners may misinterpret meanings due to the lack of the assumptions. In addition, cohesion and coherence should play a crucial role in language teaching because foreign language learners will always listen to those kinds of coherence in their everyday lives such as when talking with foreigners or watching movies.

There are many words and expressions that cannot be interpreted if foreign language learners cannot see a physical context or the circumstances of the utterances of the addressers. It is necessary for language teaching that some sentences are absolutely impossible to understand if we do not know who is speaking, about whom, when, and where. This aspect of pragmatics is called **Deixis**. Deixis includes and relates to people, times, places pronouns, and demonstrative articles. What are Deixis? This Greek root means display and reference. It is one of the major terms of discourse and is a pronominal reference in which a pronoun refers to a noun to serve its function. This form can also perform a vital role within the field of pragmatics and the other two areas of Deixis. One is the temporal sphere of language; it shows expressions within language to describe the time. Examples of these are: *here, there, this, that, now, then, yesterday, later*, and different tenses: present, past and future. The other area of Deixis is called spatial. The spatial works to describe a set of choices from adverbs and prepositions like *across, beneath, up* and *down*. And this second area points out demonstrating pronouns, objects that are close to speaker and objects that are away from speaker as referred to by *This, That, These* and *Those*.

Consider the following sentences.

“They should have to complete their papers by **tomorrow** because they are not here **now**.”

“Call or Line for Home delivery at BIG C.”

If there is no context, these two sentences are completely vague as they contain a large number of deictic expressions. For the first statement there are bits of language that the addressee can only understand in terms of the addresser's intended meanings whilst in the latter, the receiver does not understand the specific time as there is no date given and he would not know whether the sale had already taken place since *Call or Line for Home delivery at BIG C* has a different reference when uttered today rather than a month ago. Such deictic expressions require contextual information or pragmatic information such as the time and the place of the utterances. Foreign language learners can make a referential connection and understand who "they" in the first sentence refers to and when to make a Call or Line for Home delivery at BIG C occurs.

In a nutshell, Deixis is directly related to an utterance to persons, times, and places. It is common in language use so it is very important for foreign language learners to access Deixis in order that they can interpret the intended meanings correctly and completely, especially in an authentic situation.

Native speakers often conceal intended meanings when conversing in everyday situations. This can cause problems for foreign language learners by misinterpreting the meanings produced by native speakers. It is very important for teachers to make foreign language learners aware of non-literal meanings associated with pragmatics such as anomalies, metaphors and idioms.

One well-known sentence that is often used by linguistics to illustrate a clearly semantically anomalous sentence taken from Chomsky's book *Syntactic Structures* is

“Colourless green ideas sleep furiously.”

This sentence seems to obey all the syntactic rules of English but the meanings could not be interpreted. This is a figurative interpretation which English native speakers easily interpret. It means uninteresting, untried ideas often smolder just beneath the surface of expression. Similarly, a sentence which is obviously semantically true may violate a certain convention of maxim (Grice 1975). For example:

“My sister is an only child.”

Foreign language learners might think that she was making a joke or she did not know the meaning of words she was using. It is strange since it represents contradiction; the meaning of sister includes the fact that the individual referred to a female who has at least one sibling. The actual meaning English native speakers make towards this sentence might create an imagery desire. Instead, it makes foreign language learners unclear. (Fromkin et al 1996: 227)

Native speakers can fundamentally understand metaphor for they know their socio-cultural environment and have background knowledge about their country. This is why they indefinitely can create metaphorical use of language; in contrast, foreign language learners cannot interpret a particular idea because they lack pragmatic knowledge. For example:

After a storm comes a calm.

An eye for an eye, a tooth for a tooth.

A poor workman always blames his tools.

(<https://www.phrases.org.uk/meanings/proverbs.html>)

Those three statements are certainly ambiguous but it can be interpreted easily by English native speakers. Instead, foreign language learners might misinterpret each statement by turning around to see outside if it is going to rain soon or looking at the speaker's face or looking for the workman with his tool. To understand metaphor, they need to understand both literal meanings and figurative meanings since different societies have different metaphors.

A difficult problem for foreign language learners is the meanings of idioms which do not constitute a figurative use of language. They are always similar to ordinary sentences and phrases but they have special semantical characteristics. Hence, it is very important for foreign language learners to access the special restrictions on their use in sentences. For example:

Once in a blue moon.

Hang on.

He kicked the bucket.

Break a leg.

When pigs fly
 Under the weather
 Miss the boat.
 Pulling someone's leg.

English native speakers clearly have understood the meanings of these idioms for they have their pragmatic knowledge whereas foreign language learners might make misinterpretations by determining meaning only from the component parts. Unless they had pragmatic knowledge, they obviously would not understand these idioms because they often use these idioms but in their literal meanings, which are as follows:

It is not very often.
 Wait.
 He died.
 Good luck.
 It's impossible.
 I am sick.
 It's too late.
 I'm joking.

In all, anomalies, metaphors, and idioms play important roles in language teaching because they are found in everyday use such as in conversation, songs, movies, and poems. Consequently, foreign language learners must realize those conversational implicatures in order to interpret the meanings of the target language correctly. Additionally, Grice (1988-1993) has emphasized his concern more on the work of normal behavior recorded of human beings within their conversation. He introduced the Conversational Implicatures within which the implications to the speaker have been presumed during their conversation. He has proposed four maxims of conversation to reduce the intended meaning as:

1. Quality; whatever the speaker says must be assumed true.
2. Quantity; what the speaker says must be informative, but not too wordy.
3. Relevance; the speaker must be relevant to the purpose of the exchange.
4. Manner; the speaker must be perspicuous and avoid ambiguity.

However, these maxims are said to be the unspoken agreements. It can help one to easily interpret what the speaker wants to say in different situations. Linguists Deirdre Wilson and Dan Sperber have also concerned these maxims with the idea of relevance to the structure in a conversation that maintains the contribution of relevant process towards matching a context on the assumptions of the addressee.

In conclusion, pragmatics is the study of aspects of language that require reference to the users of the language and are very important for foreign language learners if they are able to interpret the language clearly. With an awareness of pragmatics, learners have access to speech acts which consist of locutionary acts, illocutionary acts and perlocutionary acts. Another point is the presupposition; what the addressers assume the addressees of the message already know, whereas Deixis is the relation of an utterance and the listeners have to know the context, otherwise deictic expression are misinterpreted. Lastly, anomalies metaphors and idioms, which are not based on grammatical rules, are very important for foreign language learners as well since they form parts of linguistic meaning. It can be stated that pragmatics is different from semantics as it deals with meaning beyond words, whilst semantics deals with the word and its literal meaning. As a language teacher for EFL, it could also be said that the teaching of pragmatics is vital for EFL learners to understand their target language in their daily lives or certain situations. On the other hand, it is unlikely to succeed in the countries where English is taught as a foreign language such as Thailand, China, and Japan where the majority of those teachers have no pragmatic knowledge and textbooks are their only materials. Above all, the situations given in learning English language are artificial and most teachers are not native speakers. Therefore, language teachers should use multiple techniques to apply their teaching methods such as creating a simulation to encourage learners to speak English in the classroom and providing authentic materials in order to fulfill the knowledge of the target language.

References

- Ali Siddiqui. (2018). **The Principle Features of English Pragmatics in Applied Linguistics**. English Language Department Centre (ELDC), Mehran University of Engineering and Technology (MUET), Jamshoro, Sindh, Pakistan.
- Austin, J. L. (1962). **How to do thing with words**. Oxford : Oxford University Press.
- Bunrueng, P. (2016). **From Theory to Practice: Language Arts for Communication in English**.
Loei : Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University.
- Canale and Michael. (1980). Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. **Applied Linguistics**, 1.

Crystal, D. (1985). **A Dictionary of Linguistics and Phonetics**. 2nd ed. Oxford : Blackwell.
 Dan Sperber & Deirdre Wilson Pragmatics (2005). In F. Jackson & M. Smith (eds.), **Oxford Handbook**

of Philosophy of Language. Oxford : Oxford University Press.

Fraser, B. (1983). **Pragmatics Marker**. Pragmatics 6:2.167 -190. International Pragmatics Association.

Fromkin, V. Rodman, R., Collins, P. and Blair, D. (1996). **An Introduction to Language**. 3rded.

Sydney : Holt Rinehart and Winston.

Green, G. M. (1989). **Pragmatics and natural language understanding**, Hillsdale, NJ. : Lawrence Erlbaum Associates.

Grice, H. P. (1989). **Studies in the Ways of Words**. Harvard : Harvard University Press.

Idioms. (2020). Retrieved 2020, 19 April, from <https://dictionary.cambridge.org>

Leech, G. N. (1983). **Principles of Pragmatics**. London : Longman.

_____. (2020). **Linguistic of Language Idioms**. Retrieved 2020, 15 May, from <https://www.google.com/search>.

May, J. L. (1993). **Pragmatics an introduction**. Oxford : Blackwell.

Mcknight, A. (1994). **Linguistics for Language teaching A: Study Guide**. Geelong : Deakin University Press.

_____. (1994). **Teaching A Reader 1**. Geelong : Deakin University Press.

Pragmatics. (2020). Retrieved 2020, 19 April, from <https://study.com/academy/lesson>

Pragmatics. (2020). Retrieved 2020, 20 April, from <https://all-about-linguistic.group.shef.ac.uk>

Richards, J. (2006). **Communicative Language Teaching Today**. Cambridge : Cambridge University Press.

Richards, J. C. Platt, J., and Platt, H. (1992). **Language Teaching and Applied Linguistics** London : Longman

Yule, G. (1996). **Pragmatics**. Oxford : University Press.

การใช้ Google Earth ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ (Using Google Earth for Geographical Learning)

Received: April 15, 2020

Revised: May 20, 2020

Accepted: July 2, 2020

อัญญา บูชายันต์¹ วณมพร พาพะนิษฐ์²

Aunya Boochyan, Wanomporn Pahanich

บทคัดย่อ

การนำ Google Earth มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาในศาสตร์ที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะภูมิศาสตร์ (Geography) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมธรรมชาติกับทางสังคมที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ บทความนี้ต้องการนำเสนอประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) การจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ 3) การใช้ Google Earth ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ โดยพบว่าการนำ Google Earth มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ทำให้ผู้เรียนเห็นภาพและเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชา ทั้งลักษณะกายภาพของโลก สถานที่สำคัญ และภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก เป็นต้น จะเห็นได้ว่า Google Earth มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้นและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ : Google Earth, การจัดการเรียนรู้, ภูมิศาสตร์

Abstract

Using Google Earth as a tool for geographical learning is way to manage learning to better understand the subjects in your studies. In particular, Geography which studied the relationship between nature and the social environment, that appears in different areas. This article would like to present three issues: 1) learning Management in the 21 century 2) learning management of Geo-literacy 3) using Google Earth to manage the geographical learning. This study found that Google Earth was introduced to manage the geographical learning for making the learners illustrate more and understand the subject such as the physical characteristics of the world, landmarks and regions around the world. Google Earth is important tools for manage the spatial information and geographical learning. Moreover, it can help to learn faster and can be applied in everyday life.

Keywords : Google Earth, Learning management, Geography

¹ อาจารย์ประจำสาขาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

² อาจารย์ประจำสาขาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Corresponding author ; Email : anyabyan@srnu.ac.th

บทนำ

ในการสอนภูมิศาสตร์ระดับ “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” (การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา) ได้กำหนดให้ “ภูมิศาสตร์” เป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ ดังนี้ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ โดยในสาระภูมิศาสตร์ ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาไว้ดังนี้ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551) ส่วนในระดับอุดมศึกษามีหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในสาขาภูมิศาสตร์ หรือภูมิสารสนเทศศาสตร์ ในหลายมหาวิทยาลัย ที่จัดการเรียนการสอนในด้านภูมิศาสตร์โดยตรง และหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มีมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (มคอ.1) ได้กำหนดสาระความรู้ ดังนี้ 1) ปรัชญา ความเชื่อ และศาสนา 2) ประวัติศาสตร์ 3) ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และประชากร 4) รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ 5) สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และ 6) เศรษฐศาสตร์ ซึ่งสาระภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และประชากร ได้แก่ ภูมิศาสตร์ประเทศไทย ภูมิศาสตร์กายภาพ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์/แผนที่ สิ่งแวดล้อมและประชากร (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2562) จะเห็นว่าภูมิศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับอุดมศึกษา

ภูมิศาสตร์ (Geography) คือ วิชาที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับทางสังคมที่ปรากฏอยู่ในดินแดนต่าง ๆ ของโลก การศึกษาวิชาภูมิศาสตร์แผนใหม่ ต้องศึกษาอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยหลักเกณฑ์สถิติ ข้อเท็จจริงจากวิชาในแขนงที่เกี่ยวข้องกันมาพิจารณาโดยรอบคอบ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2523 : 355) และประเสริฐ วิทยารัฐ (2535) ได้กล่าวว่า ภูมิศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ ตามภาษาไทย “ภูมิ” คือ พื้นที่ ภาษาอังกฤษ คือ “science of space” พื้นที่ในลักษณะที่เป็นศาสตร์สามารถแยกย่อยได้เป็นระยะทาง รูปแบบการกระจาย ลักษณะความสัมพันธ์ ตำแหน่งที่ตั้ง บริเวณ เป็นต้น สอดคล้องกับ สรรค์ใจ กลิ่นดาว (2542) ที่กล่าวว่า ภูมิศาสตร์ หรือ Geography มาจาก Geo หมายถึง โลก และ Graphy หมายถึง การเขียน ดังนั้น Geography จึงหมายถึง การเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับโลกที่มุ่งเน้นไปที่ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับพื้นที่ ดังนั้น ภูมิศาสตร์ จึงหมายถึง การศึกษาพื้นที่บนโลก ปรากฏการณ์ทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม

ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ผู้สอนจำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต มีผลต่อลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรมของประชากร ความสัมพันธ์ของการหมุนรอบตัวเองของโลกและการโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์ ระยะเชิงมุมละติจูด ลองจิจูดส่งผลต่อการเกิดฤดูกาลแต่ละภูมิภาคของโลก และเวลาท้องถิ่น เวลามาตรฐานโลกตามลำดับ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลกที่มนุษย์จำเป็นต้องพยายามปรับตัว หรือการสร้างแนวทางในการป้องกันภัยธรรมชาติให้สามารถเฝ้าต่อการดำรงชีวิตหรืออยู่อาศัย หรือหาแนวทาง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างสมดุลและยั่งยืน (วิภาพรรณ พินลา และวิภาดา พินลา. 2561) สำหรับการจัดการเรียนรู้

ภูมิศาสตร์ คือ การทำให้ผู้เรียนความเข้าใจและสามารถนำความคิดรวบยอด หลักการพื้นฐานไปใช้ในดำเนินชีวิต พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ การสังเกต การบันทึก การแปลความหมายหรือข้อมูล ทำให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจต่อภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดี ต่อประเทศชาติและโลก อีกทั้งผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เช่น การฝึกคิดอย่างมีเหตุผลและแก้ปัญหา ตลอดจนทำให้ภูมิศาสตร์สอดคล้องกับชีวิตด้วยการเรียนในเรื่องใกล้ตัวไปสู่ไกลตัว เช่น ทิศทาง จังหวัดที่อาศัยอยู่ ประเทศของเรา ประเทศเพื่อนบ้าน ทวีป และโลก

Google Earth เป็นเครื่องมือที่พัฒนาโดยบริษัทกูเกิล (Google) ให้บริการดูข้อมูลภาพถ่ายจากดาวเทียม พร้อมทั้งแผนที่ เส้นทาง และผังเมืองซ้อนทับลงในแผนที่ รวมทั้งระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ในรูปแบบ 3 มิติ (3D) สามารถทำงานผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ทั้ง PC และ Notebook รวมทั้ง Smart Phone และ Tablet และมีการนำ Google Earth มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะในการศึกษาด้านภูมิศาสตร์ ทำให้เข้าใจสภาพทางภูมิศาสตร์ได้มากขึ้น ซึ่งตรงกับสโลแกนของ Google Earth ที่ว่า “ดูข้อมูลภูมิศาสตร์ของโลกได้ด้วยปลายนิ้วของคุณ” ทั้งนี้ Google Earth ได้พัฒนาสื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง (Alan Le Bihan. 2018) โดยจุดเด่นของ Google Earth คือ แผนที่ที่เกิดจากภาพถ่ายจากหลายแหล่งข้อมูล ทั้งภาพถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม ผสมผสานและนำเสนอผ่านเทคโนโลยี Streaming พร้อมเชื่อมข้อมูลในมิติต่าง ๆ มาซ้อนทับภาพถ่าย ซึ่งแต่ละชั้น (layer) ก็จะแสดงรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ

ดังนั้นการประยุกต์ใช้ Google Earth ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ จึงมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาทางด้านภูมิศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านแผนที่ ลักษณะภูมิประเทศ ทรัพยากร การศึกษาภูมิภาค โลก เพราะเป็นเครื่องมือทางภูมิสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

บทความวิชาการนี้ มุ่งให้ผู้อ่านเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ และการใช้ Google Earth ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นมิติใหม่ของวงการศึกษาที่ทุกองค์กรทั้งในระดับประเทศลงมาถึงระดับที่มีหน้าที่โดยตรงหรือที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างให้ความสำคัญและร่วมมือกันวางแผนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะสำคัญและจำเป็นบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคมโลก เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองโลก และร่วมมือกันสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยและสภาพแวดล้อมในโลก สำหรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนพึงได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ดังนี้ (สุคนธ์ สินธพานนท์. 2558)

1. ความรู้ในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษา (ภาษาแม่ และภาษาโลก) ศิลปะ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและการปกครอง
2. ความรู้ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องในศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก การเป็นพลเมืองดี สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ

3. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ได้แก่ การรู้เท่าทันสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี

4. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ

5. ทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว มีภาวะของผู้นำในการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ มีทักษะทางสังคมรอบตน และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม มีความคิดริเริ่มและมีทักษะในการจัดการทิศทางของตนเอง (ชี้นำตนเอง) การเพิ่มผลผลิตและความรับผิดชอบ

ภาพที่ 1 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ที่มา : สกล สุวรรณพิสิทธิ์ (2555)

จากภาพที่ 1 ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะเห็นได้ว่านอกจากความรู้ในวิชาหลัก (วิชาแกน) และแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ยังมีส่วนที่สนับสนุนการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะของผู้เรียน โดยภูมิศาสตร์ถือว่าเป็นความรู้วิชาหลักที่มีความจำเป็น และความรู้เกี่ยวกับโลกและสิ่งแวดล้อมเป็นแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถนำภูเกิลเอิร์ธมาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ดังกล่าวได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นภูมิศาสตร์จึงเป็นเนื้อหาหลักที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ และมีภูเกิลเอิร์ธเป็นทักษะด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้ปรับตัวชีวิตและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพราะเห็นว่าสาระภูมิศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทั้งวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา สามารถบูรณาการกับศาสตร์อื่น ๆ ได้ เช่น ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ รวมทั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันประเทศไทย และพื้นที่ต่าง ๆ ของโลกเกิดภาวะวิกฤตด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม และมีผลกระทบอย่างรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนั้นกระแสโลกาภิวัตน์ ความทันสมัยของวิทยาการและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์มีมากขึ้น ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการสร้างความยั่งยืน ซึ่งการเรียนรู้เพียงสาระสำคัญของสาระภูมิศาสตร์ไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และบางครั้งเกิดขึ้นโดยคาดการณ์ไม่ได้ ผู้เรียนจึงต้องมีทักษะ กระบวนการ และความสามารถทางภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ประกอบกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เป้าหมายของการเรียนภูมิศาสตร์ คือ ให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถใช้ทักษะ กระบวนการ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามสาเหตุและปัจจัย อันจะนำไปสู่การปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

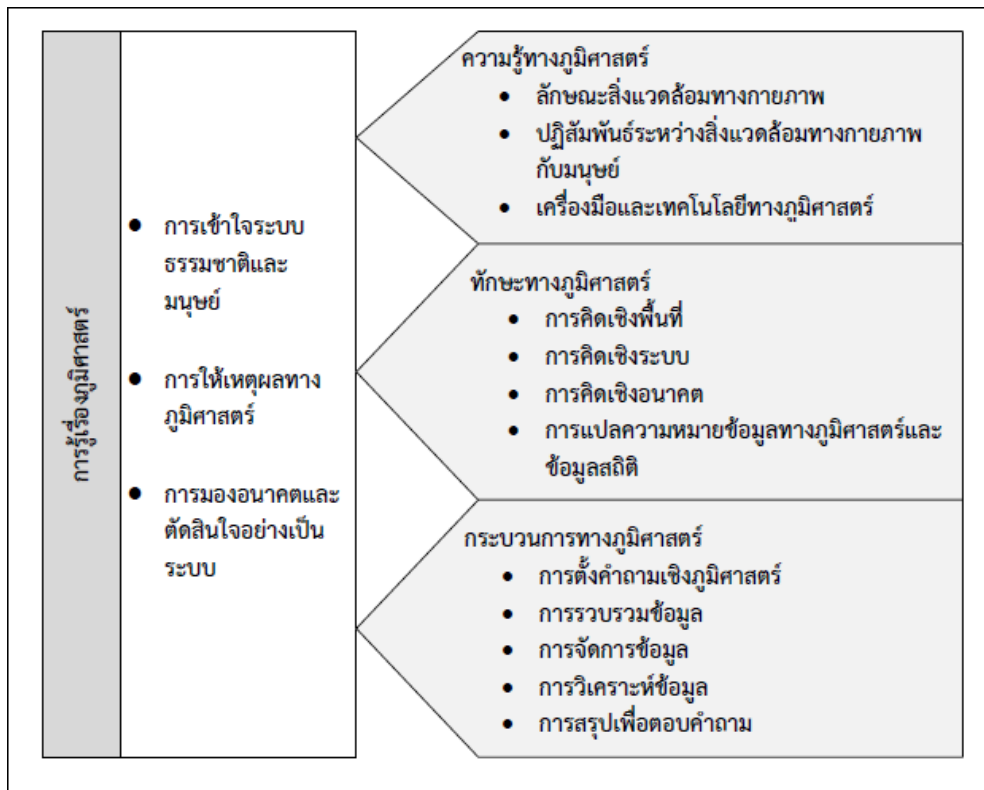
ดังนั้นเพื่อให้การเรียนรู้สาระภูมิศาสตร์บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดทิศทางการเรียนรู้ของผู้สอนใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ที่สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ที่มุ่งพัฒนาให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ จึงได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย (1) ความรู้ความเข้าใจทางภูมิศาสตร์ (2) ความสามารถทางภูมิศาสตร์ (3) กระบวนการทางภูมิศาสตร์ (4) ทักษะทางภูมิศาสตร์ จากเป้าหมายของการเรียนสาระภูมิศาสตร์ที่ข้างต้นสามารถสรุปดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 เป้าหมายของการเรียนภูมิศาสตร์

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 3)

ซึ่งแนวทางในการจัดเรียนรู้ตาม การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ (geo-literacy) เป็นความรู้พื้นฐานของผู้เรียนในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ใช้ในการแสวงหาความรู้ และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับทำเลที่ตั้งหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลก การพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในวิถีของการเป็นพลเมืองโลกที่ดี ตลอดจนเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง จำเป็นที่จะต้องทำให้ผู้เรียนตระหนักในการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ ผู้สอนควรจะสอดแทรกการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การรู้เรื่องภูมิศาสตร์เป็นลักษณะที่แสดงความสามารถในการใช้ความเข้าใจเชิงภูมิศาสตร์ (ability to use geographic understanding) และการให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ (geographic reasoning) เพื่อการตัดสินใจเชิงภูมิศาสตร์อย่างเป็นระบบ (systematic geographic decision) ในการแก้ไขปัญหาและวางแผนในอนาคต (problem solving and future planning) โดยอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ และทักษะทางภูมิศาสตร์ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การรู้เรื่องภูมิศาสตร์

ที่มา : กนก จันทรา (2561 : 5)

จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ.2562 ในสาขาวิชาสังคมศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักการแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระสังคมศึกษา ความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิต ทั้งในฐานปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม เข้าใจถึงการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้นยอมรับในความแตกต่าง รู้จักการสร้างสมานฉันท์ มีจิตสำนึกร่วมที่ดีและมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับชาติบ้านเมือง มีคุณธรรม จริยธรรม การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้การผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียนและการประเมินผลการเรียนรู้ สามารถทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างนวัตกรรมทางสังคมศึกษาสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพและร่วมสร้างสังคมที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก และในส่วนของสาระภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและประชากร ได้แก่ ภูมิศาสตร์ประเทศไทย ภูมิศาสตร์กายภาพ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์/แผนที่ สิ่งแวดล้อมและประชากร ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้มีส่วนที่สอดคล้องกันทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ต้องมีความรู้ในหลักการ แนวคิด เนื้อหาสาระของวิชา เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลง

และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถนำความรู้ไปใช้ตัดสินใจได้ในอนาคต

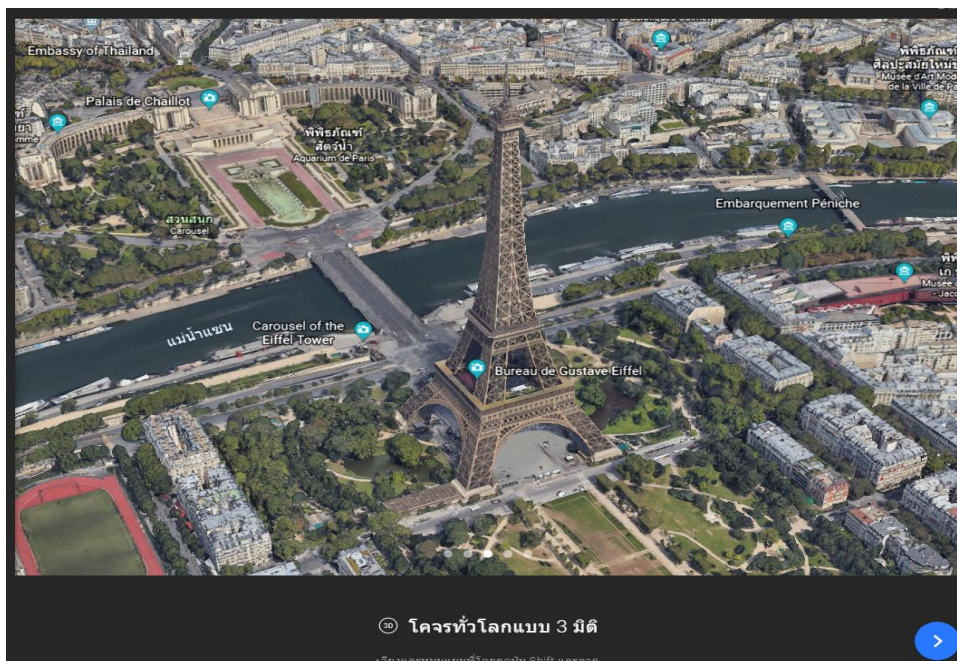
การใช้ Google Earth ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์

Google Earth เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ อาจเรียกได้ว่าเป็นแผนที่โลกดิจิทัล (Digital Map) ที่ช่วยให้เราสามารถดูโลก (Earth) จากทุกมุม (360 องศา) รอบโลกได้ฟรี ด้วยการรวมภาพถ่ายจากดาวเทียม ภาพถ่ายทางอากาศ และ Street View (การถ่ายภาพของสถานที่จริงที่ ซึ่งรูปภาพที่ได้จากภาพมุมมอง Street View ซึ่งเป็นภาพรอบ ๆ ถนนที่ได้แบบ 360 องศา) มีเครื่องมือค้นหาที่มีประสิทธิภาพพร้อมข้อมูล และรูปภาพสถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้งานได้ง่าย ทำให้เป็นวิธีที่สะดวกในการสำรวจดาวเคราะห์ไม่เพียงแต่โลกที่เราอาศัยอยู่ ยังมีท้องฟ้า ดวงจันทร์ และดาวอังคาร นำเสนอผ่านเทคโนโลยี Streaming เชื่อมข้อมูลในมิติต่าง ๆ มาซ้อนทับภาพถ่าย ซึ่งแต่ละชั้นข้อมูล (layer) ก็จะแสดงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ที่ตั้งโรงพยาบาล สถานีตำรวจ สนามบิน เราสามารถเข้าใช้งาน Google Earth ผ่านคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ คอมพิวเตอร์เดสก์ท็อป อุปกรณ์เคลื่อนที่ทั้งสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ได้จากเว็บไซต์ (website) <https://www.google.com/earth/> หรือติดตั้ง Google Earth ในเดสก์ท็อป (ภาพที่ 4) และในอุปกรณ์เคลื่อนที่ผ่านระบบปฏิบัติการ iOS และ Android (บุญเลิศ อรุณพิบูล. 2556)

ภาพที่ 4 โปรแกรม Google Earth
ที่มา : Google Earth (2019)

เครื่องมือค้นหาของ Google Earth จะช่วยค้นหาตำแหน่งที่เราต้องการโดยสามารถใช้ชื่อสถานที่หรือนำพิกัดทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในการค้นหา นอกจากนี้เรายังสามารถเพิ่มเนื้อหาลงใน Google Earth ได้ เช่น ภาพสถานที่ที่เคยไป การสร้างเส้นทาง การวัดระยะทาง การเพิ่มบุ๊กมาร์กบันทึกรูปภาพ Google Earth แสดงข้อมูลทั้งโลก ลงไปสู่ระดับประเทศ บอกถึงเมืองสำคัญ ที่ตั้งสำคัญ และลงไปจนถึงระดับชุมชน เช่น ถนน ตรอก ซอก ซอย รถยนต์ บ้านคน สามารถใช้งานแบบ Online ได้จากทุกมุมโลก ทั้งนี้ในเขตเมืองใหญ่ของประเทศต่าง ๆ Google Earth แสดงภาพถ่ายจากดาวเทียมที่มีความละเอียดสูง เหมือนเราได้เข้าไปยืนอยู่ ณ สถานที่แห่งนั้น และการท่องเที่ยวได้แบบ 3 มิติ (3D) ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 การโคจรรอบโลกแบบ 3 มิติ

ที่มา : Google Earth (2019)

ความเจริญก้าวหน้าของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลให้การศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ต้องปรับเปลี่ยน ให้มีความทันสมัยในการศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับลักษณะ ทางกายภาพทั้งภูมิลักษณะ ภูมิอากาศ และภูมิสังคมของไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก ก่อให้เกิดความเข้าใจสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่มากขึ้น

การศึกษาวิชาภูมิศาสตร์เป็นการศึกษาพื้นที่บนผิวโลก ปรากฏการณ์ทางกายภาพที่เกี่ยวกับ มนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมที่ บางส่วนปรากฏในดินแดนต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ปฏิสัมพันธ์ของสรรพสิ่งที่อยู่รอบตัว ความเป็นมาของธรรมชาติและ การอยู่ร่วมกันของมนุษย์กับธรรมชาติ เครื่องมือที่สำคัญ ได้แก่ แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม และเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ได้แก่ การรับรู้จากระยะไกล (Remote Sensing: RS) ระบบกำหนดตำแหน่ง บนโลก (Global Positioning System : GPS) และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) หรือเรียกว่าเทคโนโลยี 3S เป็นเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่จะช่วยให้มนุษย์เรียนรู้ธรรมชาติและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2553)

Google Earth ได้มีส่วนเชื่อมโยงข้อมูลไปยัง Google Earth Education (ภาพที่ 6) ที่ผลักดันกระบวนการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ให้เป็นทักษะสำหรับนักเรียนและครูได้ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ เพื่อศึกษาลักษณะกายภาพของโลก ทั้งป่าไม้ ทะเล มหาสมุทร ภูเขา แอ่ง ฯ การศึกษาสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม เช่น ทัชมาฮาล ในประเทศอินเดีย นครวัดนครธม ในประเทศกัมพูชา ป้อมปราการ (Acropolis) ที่เมืองเอเธน ประเทศกรีซ เป็นต้น การศึกษาลักษณะเมืองสำคัญต่าง ๆ เช่น แยกชิบูย่า (Shibuya Crossing) ประเทศญี่ปุ่น ไทม์สแควร์ (Times Square) นิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา พิพิธภัณฑ์

ลูฟวร์ (Louvre Museum) ประเทศฝรั่งเศส เราสามารถนำ Google Earth มาใช้เป็นแผนที่ดิจิทัลในการศึกษา ข้อมูลภูมิศาสตร์ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย และไม่เสียค่าใช้จ่ายในการใช้งาน

Scan QR Code

Google Earth Education

ผลักดันกระบวนการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ให้เป็นทักษะการใช้ชีวิตขั้นพื้นฐาน
สำหรับนักเรียนและครูในทุกหนแห่ง

ภาพที่ 6 Google Earth Education และ QR Code คู่มือ Google Earth in the Classroom
ที่มา : Google Earth (2019) และ National Geographic Education (2017)

สรุปผล

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ และทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาหลักหรือวิชาแกน พร้อมทั้งทักษะด้านเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการเรียนรู้ในสาระของ วิชา เพราะฉะนั้นการนำ Google Earth มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ถือเป็นการนำเทคโนโลยีภูมิ สารสนเทศ มาเป็นเครื่องมือในการศึกษาเรียนรู้ภูมิศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์กับผู้เรียนใน สถานะที่เป็นเครื่องมือทางการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ Todd (2007) ทั้งเนื้อหา สาระ กระบวนการ และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการบูรณาการใช้โปรแกรม Google Earth ในการจัดการเรียนรู้ในศาสตร์อื่น ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมืองการปกครอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งช่วงเวลา เศรษฐกิจ และขอบเขตการปกครอง และเห็นผลในเชิงพื้นที่ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ที่ เกิดขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

- กนก จันทรา. (2561). *การจัดการเรียนรู้เพื่อการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ ในวิชาสังคมศึกษา*.
เข้าถึงได้จาก: http://academic.obec.go.th/images/mission/1524627007_d_1.pdf สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562.
- โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มูลนิธิ สอวน.. (2557). *ภูมิศาสตร์เทคนิค*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์
- ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. (2532). *ศาสตร์ทางพื้นที่ บทอ่านทางภูมิศาสตร์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ อรุณพิบูล. (2556). *Google Earth*. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.thailibrary.in.th/2013/08/29/google-earth/> สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562.
- ประเสริฐ วิทาร์ฐ. (2535). *ภูมิศาสตร์ปิกนิก*. กรุงเทพฯ : อาร์ พรินตัง.
- “พระราชบัญญัติ.” (2542, สิงหาคม 19). *การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2523). *พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 1 A-K*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : หจก.นนทชัย.
- รายการไอที 24 ชั่วโมง. (2555). *วิธีใช้ Google Streetview ที่เพิ่งเปิดในไทย ให้เหมือนยืนอยู่บนสถานที่จริง*. เข้าถึงได้จาก : <https://www.it24hrs.com/2012/how-to-used-google-streetview-thailand> สืบค้น 1 มิถุนายน 2562.
- วิจักษ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิภาพรรณ พินลา และวิภาดา พินลา. (2561). *การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สกล สุวรรณพิสิทธิ์. (2555). “ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ อย่างไร ?”. เข้าถึงได้จาก : <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/417> สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2562.
- สรศรีใจ กลิ่นดาว. (2542). *ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์*. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2558). *การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินตัง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หนังสือเรียน รายวิชา ภูมิศาสตร์พื้นฐาน ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2562, กุมภาพันธ์ 26). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสปี) พ.ศ.2562*.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ*

- การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. _____ . (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศรีสะอาด ตั้งประเสริฐ. (2558). *เทคนิคทางภูมิศาสตร์สำหรับมัธยมศึกษา*. ภูมิศาสตร์รำลึก พ.ศ.2558 รวมบทความวิชาการ เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุครบ 60 พรรษา (2 เมษายน พ.ศ.2558). 117-154. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้. (ม.ป.ป.). *คู่มือการใช้งาน Google Earth*. กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้.
- Alan Le Bihan. (2018). *Google Earth สำหรับ Windows*. เข้าถึงได้จาก : <https://google-earth.th.softonic.com/#tab-review> สืบค้น 1 มิถุนายน 2562.
- Todd C. Patterson. (2007, December). "Google Earth as a (Not Just) Geography Education Tool." *Journal of Geography*. 106(4) : 145-152.
- Google Earth. (2019). *Google Earth*. [online]. Available : <https://www.google.com/earth/> retrieved June 4, 2019.
- National Geographic Education. (2017). *Google Earth Classroom*. Available : <https://www.nationalgeographic.org/education/google-earth/> retrieved June 5, 2019.

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
ในรายวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ โดยใช้กรณีศึกษา (case study)
The Development of Learning Achievement of Students
in the Course of International Trade Law by Using Case Study**

Received: April 9,2020

Revised: May 22,2020

Accepted: June 2,2020

ดวงพร บุญเลี้ยง¹

Duangporn Boonliang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ระหว่างก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษา (case study) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ที่ลงทะเบียนเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ในภาคเรียนที่ 1/2562 จำนวน 21 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบทดสอบก่อนการใช้กรณีศึกษา (case study) และแบบทดสอบหลังการใช้กรณีศึกษา (case study) แบบทดสอบก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาได้ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ ข้อละ 25 คะแนน พร้อมบันทึกคะแนน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติ t-test for dependent samples ผลการวิจัยมีดังนี้

ผู้วิจัยทดสอบนักศึกษา ก่อนเรียน ($\bar{X} = 38.43$, S.D. = 82.76) จากนั้นดำเนินการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเสร็จได้ทำการทดสอบหลังเรียน ($\bar{X} = 60.48$, S.D. = 36.76) นำคะแนนที่ได้มาศึกษา พบว่า เมื่อทดสอบนักศึกษาหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ กรณีศึกษา

Abstract

This study aimed to compare the learning achievement in the course of international trade law before and after the application of case study. The target group consisted of 21 students who registered the course of international trade law in the first semester of academic year 2019. The research tools were the test before the application of case study and the test after the application of case study. Such tests required the students to do the write-up examination in 4 questions, each question has 25 points. The scores were recorded.

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Lecturer, Laws Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University
E – mail : Somsom2527@gmail.com

The statistics used in analyzing the data was t-test for dependent samples. The research findings could be summarized as follows:

The researcher used the pre-test to assess the students ($\bar{X} = 38.43$, S.D. = 82.76) After teaching by using the case study, the researcher used the post-test to assess the students ($\bar{X} = 60.48$, S.D. = 36.76) The study revealed that after using the case study, the students' learning achievement in the course of international trade law was statistically significantly higher than the pre-test at .05 level.

Keywords: achievement in the course, international trade law, case study

ความเป็นมาของปัญหา

การเรียนในสาขาวิชานิติศาสตร์โดยภาพรวมมีการวัดผลการศึกษาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ กล่าวคือ คะแนนปลายภาคต่อคะแนนคุณธรรมจริยธรรม มีสัดส่วน 90 : 10 และการวัดผลการศึกษาในช่วงปลายภาคนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการทดสอบโดยยกกรณีปัญหาขึ้นมาเพื่อทดสอบความเข้าใจจึงทำให้นักศึกษาบางส่วนสอบไม่ผ่านเพราะไม่ได้ฝึกฝนการวินิจฉัยข้อกฎหมายปรับข้อเท็จจริงซึ่งการทดสอบดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นสำคัญ

นอกเหนือจากการให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักศึกษาแล้ว การฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ให้นักศึกษาจึงเป็นภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งของอาจารย์ การคิดวิเคราะห์จะไม่เป็นเพียงการรู้หรือการจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว แต่การคิดวิเคราะห์จะเป็นการแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้โดยต้องเริ่มจากการกำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ ต่อมาจึงกำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดประเด็นสงสัยจากปัญหาหรือสิ่งที่วิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือกำหนดวัตถุประสงค์การวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริงสาเหตุหรือความสำคัญ นอกจากนี้ก็ให้กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เพื่อใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือต่างกัน และกำหนดการพิจารณาแยกแยะเป็นการกำหนดพินิจวิเคราะห์ แยกแยะ และกระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ โดยอาจใช้คำถาม 5W 1H ประกอบด้วย ใคร(Who) อะไร(What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่(When) อย่างไร (How) เพราะเหตุใด (Why) สุดท้ายเป็นการสรุปคำตอบ เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้ (วีระ สุดสังข์, 2550 : 26-28)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (case study) เป็นเครื่องมือที่มีความน่าสนใจในการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งจะฝึกให้นักศึกษาแยกแยะประเด็นปัญหาเมื่อเผชิญกับปัญหาหรือสถานการณ์หลายๆ แบบ ซึ่งเป็นการมุ่งเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริง การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษามีขั้นตอนการเรียนการสอนประกอบด้วย ผู้สอนหรือผู้เรียนนำเสนอกรณีศึกษา จากนั้นผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา ต่อมาผู้เรียนอภิปรายประเด็นคำถามเพื่อหาคำตอบ หลักจากนั้นผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายคำตอบซึ่งเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับและสุดท้ายผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (ทิศนา ขัมมณี, 2552 : 362-363)

ในส่วนของวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศนั้นเป็นรายวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับศึกษาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปของธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ และกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ โดยจะมุ่งเน้นศึกษาข้อตกลงทางการค้าที่เรียกว่า Incoterms และสัญญาฉบับของทางทะเลตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 จากเนื้อหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่ค่อนข้างไกลตัวของนักศึกษา และมองเห็นภาพของกลไกกฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศได้ยาก แต่ถ้าหากมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (case study) โดยได้มาจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ย่อยยาวซึ่งมีเนื้อหาและรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น น่าจะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มมากขึ้นของนักศึกษาในรายวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ระหว่างก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษา (case study)

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวินิจฉัยกฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศหลังการใช้กรณีศึกษามีค่าสูงกว่าก่อนเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงจากคำพิพากษาศาลฎีกา และให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงกับข้อกฎหมายจากคำพิพากษาศาลฎีกานั้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษากฎหมายการใช้กรณีศึกษา (case study) ในวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ เฉพาะในส่วนความรับผิดชอบของผู้ขนส่งตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้กรณีศึกษา (case study) เฉพาะในส่วนความรับผิดชอบของผู้ขนส่งตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ปีการศึกษา 1/2562 จำนวน 21 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว โดยใช้แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา และแบบทดสอบหลังการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา

การออกแบบกรณีศึกษานั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคำพิพากษาฎีกามาเป็นแนวทางในการเรียนการสอน โดยใช้กรณีศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 บรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ขนส่งตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 และให้นักศึกษาทำแบบทดสอบอัตนัยเพื่อฝึกการวิเคราะห์ความรู้ จำนวน 4 ข้อ ข้อละ 25 คะแนน พร้อมบันทึกคะแนน

ขั้นตอนที่ 2 สัปดาห์ต่อมา จึงอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ขนส่งตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 โดยใช้กรณีศึกษา (case study) ซึ่งได้จากคำพิพากษาฎีกา และให้นักศึกษาทำแบบทดสอบอัตนัยเพื่อฝึกการวิเคราะห์ความรู้ จำนวน 4 ข้อ ข้อละ 25 คะแนน พร้อมบันทึกคะแนน

ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนในขั้นตอนที่ 1 และ ขั้นตอนที่ 2 โดยใช้สถิติ t-test for dependent samples

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การหาความถี่ และร้อยละ

การวิเคราะห์ค่ากลางของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการวิเคราะห์การกระจายของข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษา ได้แก่ สถิติที่เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent samples t - test)

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศดีขึ้น

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา คำพิพากษาฎีกาเกี่ยวกับความรับผิดชอบผู้ขนส่ง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พิจารณาได้ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (case study)

ชนาธิป พรกุล (2554 : 165) ได้ให้ความหมายของวิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นการจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการศึกษากรณีด้วยการอภิปราย

ฤทัยวรรณ คงชาติ (2544 : 37) กล่าวว่า การสอนแบบกรณีศึกษา หมายถึง การนำเรื่องราวหรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงมาศึกษา ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ อภิปราย เพื่อสร้างความเข้าใจและนำไปสู่การตัดสินใจหาแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2547 : 93) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องสมมติขึ้นจากความเป็นจริง โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูล การจัดการเรียนรู้แบบนี้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ หรือเสริมสร้างความรู้ให้กว้างขวาง และนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ทศนา แคมมณี (2557 : 362) ให้ความหมายของกรณีตัวอย่างว่า คือ กระบวนการที่ครูผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริง และตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

ทศนา แคมมณี (2545 : 362) กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของการสอน ดังนี้

- 1) ผู้สอนหรือผู้เรียนนำเสนอกรณีตัวอย่าง
- 2) ผู้เรียนศึกษากรณีตัวอย่าง
- 3) ผู้เรียนอภิปรายประเด็นคำถามเพื่อหาคำตอบ
- 4) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายคำตอบ
- 5) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

- 6) ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนดังกล่าวอาจประยุกต์ดัดแปลงให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละแห่งได้

ชนาธิป พรกุล (2554 : 167) กล่าวถึงขั้นตอนการศึกษากรณีตัวอย่าง เมื่อครูมอบกรณีตัวอย่างพร้อมประเด็นคำถามให้ผู้เรียนล่วงหน้า ผู้เรียนควรปฏิบัติ ดังนี้

- 1) ทำความเข้าใจงานที่ต้องทำ

- 2) อ่านกรณีตัวอย่างครั้งแรกเพื่อสำรวจความคิดทั่วไปว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เกิดขึ้นเมื่อใด อย่างไร มีใครเกี่ยวข้อง ปัญหาคืออะไร
- 3) วิเคราะห์กรณีตัวอย่าง โดยอ่านอีกครั้งอย่างระมัดระวัง ย้อนกลับไปดูคำถามที่ครูให้มา บันทึกประเด็นสำคัญ พยายามทำความเข้าใจปัญหาทั้งในส่วนที่เห็นชัดเจน และส่วนที่ซ่อนอยู่
- 4) หาข้อมูลเพิ่มเติมจากที่อื่น อ่านตำราเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น
- 5) หาข้อสรุป ดูจุดอ่อน จุดแข็ง แล้วหาทฤษฎีหรือหลักการมาสนับสนุน เมื่อเข้าชั้นเรียน ผู้เรียนเล่าความคิด และการวิเคราะห์ แล้วรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นอย่างตั้งใจ หลังการอภิปรายจบ ผู้เรียนควรกลับไปดูสิ่งที่ตนคิด และวิเคราะห์ว่ามีอะไรเปลี่ยนแปลงหรือไม่ มีอะไรควรเพิ่มเติม

จากแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในรายวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ โดยจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้กรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงจากคำพิพากษาศาลฎีกา และให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงกับข้อกฎหมายจากคำพิพากษาศาลฎีกานั้น

2. คำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับความรับผิดของผู้ขนส่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11774/2557 ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า สิ้นค้าสูญหายไประหว่างที่อยู่ในความดูแลของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ซึ่งการสูญหายไปเช่นนี้จำเลยที่ 2 และที่ 3 จะเสียสิทธิในการจำกัดความรับผิดก็ต่อเมื่อโจทก์พิสูจน์ได้ว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 กระทำการหรืองดเว้นกระทำการโดยการละเลยไม่เอาใจใส่ทั้งที่รู้ว่าการสูญหายนั้นอาจเกิดขึ้นได้ แต่ข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ปรากฏในทางนำสืบของโจทก์ ทั้งไม่มีข้อเท็จจริงอื่นพอที่ศาลจะอนุมานเอาจากพฤติการณ์ทั้งปวงได้ ข้อเท็จจริงจึงยังฟังไม่ได้ว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 กระทำการหรืองดเว้นกระทำการการละเลยหรือไม่เอาใจใส่จนเป็นเหตุให้สินค้าพิพาทสูญหายไปตาม พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 มาตรา 60 (1) จำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงไม่เสียสิทธิที่จะจำกัดความรับผิดตาม พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15502/2556 ผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเอาจากผู้ขนส่งตามสัญญารับขนของทางทะเลเนื่องจากสินค้าที่ขนส่งสูญหาย เสียหาย หรือมีการส่งมอบชกชำนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นคู่สัญญากับผู้ขนส่งเสมอไป ผู้ทรงใบตราส่งโดยชอบจึงย่อมเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเอาจากผู้ขนส่งได้ ดังนั้น แม้โจทก์จะได้ส่งมอบใบตราส่งซึ่งระบุชื่อผู้ซื้อเป็นผู้รับตราส่งให้แก่ผู้ซื้อแล้ว แต่ก็ปรากฏตามใบตราส่งว่ามีการลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัท ฮ. ผู้มีชื่อเป็นผู้รับตราส่งที่ด้านหลังใบตราส่งและไม่ได้เวนคืนใบตราส่งแก่จำเลย แต่ได้ส่งมอบใบตราส่งนั้นให้แก่โจทก์ ถือว่าผู้ซื้อได้มีการสลักหลังลอยลงในใบตราส่งโอนสิทธิตามใบตราส่งนั้นให้แก่โจทก์ โจทก์จึงอยู่ในฐานะผู้ทรงใบตราส่งโดยชอบแล้ว โจทก์ย่อมเป็นผู้มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเอาจากจำเลยผู้ขนส่งได้ไม่ว่าโจทก์จะเป็นคู่สัญญาในสัญญารับขนของทางทะเลหรือไม่ก็ตาม โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

ตาม พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 มาตรา 36 เป็นเรื่องและผู้ส่งของส่งผู้ขนส่งให้ส่งการส่งของ ส่งกลับคืนมา ระวังการส่งมอบแก่ผู้รับตราส่ง หรือจัดการของนั้นเป็นประการอื่นใดก่อนจะขนส่งออกไปถึงท่าปลายทางหรือก่อนจะส่งมอบของแก่ผู้รับตราส่ง ซึ่งผู้ส่งของต้องเวนคืนใบตราส่งทั้งหมดแก่ผู้ขนส่ง เนื่องจากเป็นการเปลี่ยนแปลงข้อตกลงในการขนส่งตามสัญญาที่ระบุในใบตราส่งอันถือเป็นหลักฐานแห่งสัญญารับขนของทางทะเล การใช้สิทธิของผู้ส่งของตามมาตรา 36 นี้ ผู้ส่งของต้องยังเป็นผู้ยึดถือครอบครองใบตราส่งอยู่ มิฉะนั้นก็อาจจะไม่มีใบตราส่งเวนคืนแก่ผู้ขนส่งได้ มาตรา 36 ไม่ได้ใช้บังคับในกรณีที่โจทก์ในฐานะผู้ทรงใบตราส่งจะใช้สิทธิเรียกร้องเอาค่าเสียหายเนื่องจากการที่ของหรือสินค้าที่ขนส่งสูญหายซึ่งปรากฏเมื่อเรือที่ขนส่งสินค้าถึงปลายทางแล้วอย่างในคดีนี้ การใช้สิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงไม่อยู่ในบังคับบทบัญญัติมาตรา 36 ที่ต้องเวนคืนใบตราส่งทั้งหมดที่ออกให้แก่กันไว้แก่ผู้ขนส่ง

โจทก์ผู้ส่งของได้ส่งมอบสินค้าที่ขนส่งแก่จำเลยหรือตัวแทนของจำเลยครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว แต่เมื่อเรือที่ขนส่งสินค้าถึงปลายทางปรากฏว่าสินค้าสูญหายไปทั้งหมด ถือว่าเหตุแห่งการเสียหายของสินค้าเกิดขึ้นในระหว่างที่สินค้าอยู่ในความดูแลของจำเลยผู้ขนส่งหรือตัวแทนหรือลูกจ้างของจำเลย และไม่ปรากฏเหตุตาม มาตรา 51 ถึงมาตรา 57 แห่ง พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 ที่เป็นเหตุยกเว้นความรับผิดชอบของจำเลยในฐานะผู้ขนส่ง จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ผู้ทรงใบตราส่ง ตามมาตรา 39 และ 43 แห่ง พ.ร.บ.ดังกล่าว

การรับขนส่งสินค้าของจำเลยเป็นแบบ "CFS/CFS" ที่จำเลยมีหน้าที่นำสินค้าเข้าบรรจุในตู้สินค้า และสินค้าตามคำฟ้องมีจำนวนน้อย มีโอกาสที่จะมีการบรรจุสินค้าของบุคคลอื่นอีกจำนวนมากที่นำเข้าร่วมไว้ในตู้สินค้านี้ ความผิดพลาดในการบรรจุสินค้าเข้าตู้สินค้าจึงอาจเกิดขึ้นได้ การไม่ได้นำสินค้าบรรจุเข้าตู้สินค้าจึงถือได้ว่าเป็นความประมาทเลินเล่อของจำเลยหรือตัวแทนซึ่งจำเลยในฐานะผู้ขนส่งต้องรับผิด แต่เมื่อตามพยานหลักฐานของโจทก์ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงอื่นใดที่แสดงว่าจำเลยหรือตัวแทนมีพฤติการณ์อื่นใดที่ถึงขนาดเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอันจะรับฟังได้ว่า เป็นการละเลยหรือไม่เอาใจใส่ในการดูแลรักษาสินค้าที่ขนส่ง จึงไม่อาจถือได้ว่าการสูญหายของสินค้าที่ขนส่งเป็นผลมาจากการละเลยหรือไม่เอาใจใส่ของจำเลยหรือตัวแทนทั้งที่รู้ว่าการสูญหายของสินค้าอาจเกิดขึ้นได้ ตาม พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 มาตรา 60 (1) ความรับผิดชอบของจำเลยจึงอยู่ในบังคับของมาตรา 58 จำเลยจึงรับผิดชอบต่อโจทก์เพียงจำนวนเงินตามข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง กับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่จำเลยผิดนัดคือนับแต่วันที่ล่วงเลยกำหนดเวลาที่จำเลยควรส่งมอบสินค้า

คำพิพากษาฎีกาที่ 69/2556 การที่สินค้าสูญหายไปจากตู้สินค้าโดยมีการนำถุงทรายมาแทนที่นั้น เป็นไปเพื่อเจตนาลวงว่าสินค้างยังอยู่ครบถ้วนในตู้สินค้านั้นระหว่างขนส่งด้วยเหตุที่สินค้าที่สูญหายไปมีน้ำหนักถึง 3,243.20 กิโลกรัม และการที่ตรวจตราผืนของตู้สินค้างอยู่ในสภาพเรียบร้อยดีถึงท่าเรือปลายทางก็ไม่ได้เป็นเครื่องยืนยันว่าตู้สินค้างมีได้ถูกเปิดออกก่อนหน้านั้น หมายความว่าตู้สินค้างมิได้ถูกเปิดเอาสินค้าออกไปและใส่ถุงทรายเข้ามาแทนที่ด้วยวิธีการตามปกติ สอดคล้องกับที่โจทก์นำสืบว่า บริษัทผู้สำรวจสินค้าได้ทดลองถอด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธัญวลัย กุลวงษ์ และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2558 : 1735) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาและการแก้ปัญหา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาและการแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กรณีศึกษาและการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

ภทราทิพย์ ทรงบุญญา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษาในรายวิชา ITB373 การจัดการส่งออกและนำเข้า สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 1/2556 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ และทดสอบหลังการเรียนรู้ ด้วยการหาค่าร้อยละคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อเรื่อง การเตรียมสินค้าและเอกสารการส่งออก และเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการนำเข้าส่งออกของไทย มีความแตกต่างกันไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีความแตกต่างกันของผลคะแนน แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาส่งผลให้ผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้นกว่าก่อนใช้กรณีศึกษา และนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก

วันเพ็ญ สุธง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ วิชาการบริหารงานคุณภาพในองค์กร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การคิดวิเคราะห์รายวิชาการบริหารงานคุณภาพในองค์กรของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 โดยใช้กรณีศึกษา นักศึกษามีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จากการทำแบบฝึกและแบบทดสอบ คือ ผ่านเกณฑ์จำนวน 6 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 85.71 และไม่ผ่าน 1 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 14.29 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 18.95$, $sig = .000$)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับการวิเคราะห์และตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ จำนวน 21 คน โดยใช้กรณีศึกษา ซึ่งข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	7	33.33
1.2 หญิง	14	66.67
รวม	21	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.67 จากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ เพื่อทำการทดสอบตามสมมุติฐาน ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศโดยใช้กรณีศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t-test
ก่อนเรียน	21	38.48	82.76	20	13.32*
หลังเรียน	21	60.48	36.76		

*p-Value < .05

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษา พบว่า หลังการเรียนโดยใช้กรณีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยผู้วิจัยสามารถสรุปผล คือ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษา พบว่า นักศึกษาหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษา พบว่า นักศึกษาหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพิจารณากรณีศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบ สมเหตุสมผล เพื่อให้เกิดข้อสรุปเป็นการทำให้ผู้เรียนรู้จักการตัดสินใจอย่างมีหลักการและมีเหตุผลสนับสนุนได้ปฏิบัติการคิดทุกระดับจากง่ายไปจนถึงการประเมิน โดยจุดเน้นของกรณีศึกษาอยู่ที่เนื้อหาของเรื่องและการอภิปรายประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังเช่นงานวิจัยของ ธัญวลัย กุลวงษ์ และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2558 : 1735) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาและการแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้ง ภัทราทิพย์ ทรงบุญญา (2556) พบว่า กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาส่งผลให้ผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้นกว่าก่อนใช้กรณีศึกษา

จากการวิจัยซึ่งแม้จะพบว่า นักศึกษาหลังเรียนโดยใช้กรณีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ สูงกว่าก่อนเรียนก็ตาม แต่การใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวอาจไม่ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนมากพอเพราะการบรรยายซ้ำอีกครั้งโดยใช้กรณีศึกษา ผลสัมฤทธิ์ครั้งที่สองที่เพิ่มขึ้นอาจเกิดจากการสอนซ้ำก็เป็นได้

นอกจากนี้ ความคงทนของความสามารถ (retention ability) ของนักศึกษาในรายวิชานี้ก็มีความสำคัญด้วยเช่นกัน หากนักศึกษาได้เรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาแล้ว ภายหลังจากการศึกษา เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เคยเรียนรู้ไป นักศึกษาก็จะสามารถปรับข้อกฎหมายกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ การติดตามความคงทนของความสามารถของนักศึกษาจากการเรียนโดยใช้กรณีศึกษา อาจทำได้โดยการทดสอบอีกครั้งก่อนสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศโดยใช้กรณีศึกษา ผู้สอนสามารถนำกรณีศึกษามาใช้พัฒนาความรู้ของนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเกิดการคิดวิเคราะห์ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจดีขึ้น ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนควรใส่รูปแบบการสอนโดยใช้กรณีศึกษาลงใน มคอ.3 ด้วย

ผู้วิจัยควรมีการติดตามความคงทนของความสามารถหลังที่ได้รับการพัฒนาระยะหนึ่งไปแล้ว ดังนั้น ควรทำการวิจัยเรื่อง การติดตามความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศของนักศึกษาหลังที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้กรณีศึกษา

บรรณานุกรม

- ชนาธิป พรสกุล. (2545). *การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2545). *วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญวลัย กุลวงษ์ และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาและการแก้ปัญหา. *วารสาร Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 2 : 1735 -1748.
- ภัทราทิพย์ ทรงบุญญา. (2556). *ผลการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษาในรายวิชา ITB373 การจัดการส่งออกและนำเข้า สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 1/2556*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- ฤทัยวรรณ คงชาติ. (2544). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์เชิงอธิบายของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ด้วยการสอนโดยใช้เทคนิคการจัดผังลายเส้นและแบบเทคนิคกรณีตัวอย่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันเพ็ญ สุธง. (2561). การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ การบริหารงานคุณภาพในองค์การ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2547). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร. ภาพพิมพ์.

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรม : เปรียบเทียบ
สิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศไทย และ รัฐเพนซิลวาเนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา

Legal Problems Relating to the Adoptions of Adoptions from Adoptions :
A Comparison of Inheritance Rights of Adoptors between Thailand and
Pennsylvania United States of America

Received: September 17,2019

Revised: May 20,2020

Accepted: June 30,2020

ทัดดาว ปุชิตะ¹,ภาวิตา ค้าขาย²

Thaddao pushita, Pawita Kakhai

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรม : เปรียบเทียบสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมของประเทศไทย และ รัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อวิเคราะห์สิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรมในการรับมรดกของบุตรบุญธรรมตามกฎหมายไทย และ กฎหมายของรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (2) เพื่อเปรียบเทียบสิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรมในประเทศไทย และ รัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (3) เสนอแนะแนวทางคุ้มครองสิทธิในการรับมรดกผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรมโดยใช้วิธีการวิจัยกรณีศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาจำแนกได้ดังนี้ (1) ผู้รับบุตรบุญธรรมในประเทศไทยไม่สามารถรับมรดกจากบุตรบุญธรรมได้ ในขณะที่ผู้รับบุตรบุญธรรมในรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถรับมรดกจากบุตรบุญธรรมได้ (2) เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วแนวคิดเรื่องการรับมรดกในประเทศไทยจะสงวนไว้เพื่อตกทอดแก่เครือญาติตามหลักสืบสายโลหิต ในขณะที่รัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา จะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามกฎหมายด้วย (3) ผู้วิจัยเห็นว่าประเทศไทยในการรับมรดก กฎหมายควรให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย เช่น การรับบุตรบุญธรรม จึงควรให้ผู้รับบุตรบุญธรรมสามารถรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email thatdaopuchita@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Email pawita.ka@ssru.ac.th

โดยให้ถือเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกันเพียงสองฝ่ายเป็นการเฉพาะตัว ไม่นับรวมเครือญาติของฝ่ายผู้รับบุตรบุญธรรมในการรับมรดกดังนี้ด้วย

คำสำคัญ : ผู้รับบุตรบุญธรรม, บุตรบุญธรรม, มาตรา 1598/29, สิทธิในการรับมรดก

Abstract

The research called Problem regarding intestate succession from adopted child by adoptive parents: comparative study between Thai Law and Pennsylvanian Law aimed to (1) Analyze the right of adopted parents in intestate succession from adopted child by adoptive parents under Thai Law and Pennsylvanian Law (2) To Compare the right to inherit intestate succession from adopted child by adoptive parents between Thai Law and Pennsylvanian Law (3) propose guideline in order to protect the right to intestate succession by adoptive parents in Thailand. With qualitative methodology and content analysis, the results of this research are as follows (1) The Under Thai Law, adoptive parents do not allow to inherit intestate succession from adopted child while Pennsylvanian Law allows to do so (2) To In comparison, it seemed intestate succession under Thai Law are related to blood line while Pennsylvanian Law take de jure relationship under its consideration. (3) To researcher proposed that The Thai Law should allow adoptive parents to inherit intestate succession from adopted child in order to respect their relationship established by law. However, such right should be specific only to adoptive parents and adopted child.

Keywords : Adoptive parents, Adopted child, section 1598/29, intestate succession

บทนำ

ปัจจุบันอัตราการมีบุตรของคนไทยมีแนวโน้มที่ลดลงเนื่องจากมีเหตุและปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ มีการเผยแพร่การสำรวจจากวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในช่วงอายุระหว่าง 35-39 ปี มีแนวโน้มที่จะไม่แต่งงานและอยู่เป็นโสดมากขึ้น (อรพรรณ โสภณธรรมรักษ์, 2561) หรือ เลือกที่จะแต่งงานช้าลงทำให้การมีบุตรช้าลงตามไปด้วย เมื่อช่วงเวลาในการมีบุตรช้าลงความสำเร็จในการตั้งครรภ์ก็มีโอกาสสำเร็จน้อยลง จึงต้องพึ่งพาเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการเจริญพันธุ์ และถึงแม้จะมีเทคโนโลยีช่วยในการตั้งครรภ์แล้ว ความสำเร็จในการตั้งครรภ์ก็ต้องอยู่ในช่วงอายุที่เหมาะสม ถ้ามีอายุมากขึ้น ความสำเร็จก็ลดลงตามไปด้วย จากสถิติพบว่าคู่สมรสที่มีบุตรยากหันมาใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ ถึงประมาณ 7,000 ราย โดยอัตราความสำเร็จอยู่ที่ร้อยละ 35 (พญ. พิมพ์ภา ชวนะเวสน์, 2561) เมื่อการมีบุตรโดยธรรมชาตินั้นเป็นเรื่องที่ยากขึ้น การรับบุตรบุญธรรมจึงเป็นทางเลือกสำหรับผู้ที่มีบุตรยากอีกประการหนึ่งนอกจาก

การพึ่งพาเทคโนโลยีช่วยในการเจริญพันธุ์ จึงมีการรับบุตรบุญธรรมเพิ่มมากขึ้น โดยเด็กที่รับมาเป็นบุตรบุญธรรมนั้นอาจเป็นญาติของตน หรือรับเด็กมาจากสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า จากสถิติของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง การรับบุตรบุญธรรมในปี 2560 ทั่วประเทศมีการรับบุตรบุญธรรมถึง 9,133 คน โดยอัตราการรับบุตรบุญธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นในทุกปี (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง(สน.บพ.),2560)

เมื่อได้รับบุตรบุญธรรมโดยการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมแล้วให้ถือว่าบุตรบุญธรรมเป็นผู้สืบสันดาน เหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1627 บุตรบุญธรรมย่อมมีสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมเสมือนผู้สืบสันดานของผู้รับบุตรบุญธรรม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1629 แต่ในกรณีที่บุตรบุญธรรมนั้นตายก่อนผู้รับบุตรบุญธรรม ผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นไม่มีสิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1598/29 ซึ่งจะมีผลตามมาว่าหากบุตรบุญธรรมนั้นเป็นบุคคลที่ผู้รับบุตรบุญธรรมรับอุปการะมาจากสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าหรืออุปการะเด็กที่เป็นญาติคนอื่น ๆ และ ผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นรับบุตรบุญธรรมมาอุปการะเลี้ยงดูโดยที่บุตรบุญธรรมไม่มีทายาทโดยธรรมที่จะรับมรดกของตนได้อีก ทรัพย์สินมรดกของบุตรบุญธรรมก็จะกลายเป็นมรดกไม่มีผู้รับและตกสู่แผ่นดินต่อไปตามมาตรา 1753

ประเด็นปัญหามีอยู่ว่าการที่มีให้ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกของบุตรบุญธรรมนั้น อาจเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้รับบุตรบุญธรรมในกรณีที่บุตรบุญธรรมนั้นไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้และบุตรบุญธรรมมิได้มีทายาทโดยธรรม แม้การรับบุตรบุญธรรมจะเป็นการทำความด้วยความเสียสละและไม่ควรรับประโยชน์ใดจากการรับบุตรบุญธรรม หรือการที่มีให้ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกของบุตรบุญธรรมเพื่อเป็นการไม่ให้มรดกนั้นตกแก่บุคคลภายนอกซึ่งมิใช่สายโลหิตเกี่ยวข้องกับเจ้ามรดก หากเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีพิคาโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิรับมรดกของบุตรได้นั้น พิคาโดยชอบด้วยกฎหมายเองก็ไม่ได้เป็นพิคาโดยสายโลหิตของบุตรในทุกกรณีแต่เป็นผลความผูกพันทางกฎหมายประการเดียวกันก็ได้ เช่น กรณีเป็นไปตามบทสันนิษฐานมาตรา 1536 (ประมวลฯ บัญญัติ,2561,เล่ม 23 น.560) ดังนั้นเหตุมิให้ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกเพราะไม่ต้องการให้ทรัพย์สินมรดกตกอยู่กับบุคคลซึ่งมิใช่สายโลหิตเดียวกันจึงไม่ใช่ข้ออ้างที่สมเหตุผลเมื่อพิจารณาจากการเปรียบเทียบข้างต้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วเห็นได้ว่ารัฐเพนซิลวาเนียเป็นรัฐแรก ๆ ที่มีการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการรับมรดกระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรม และ บุตรบุญธรรมตั้งแต่ปี ค.ศ 1885 โดยกฎหมายมีการพัฒนาและกำหนดให้ผู้รับบุตรบุญธรรมสามารถรับมรดกจากบุตรบุญธรรมด้วย เช่นนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศไทยกับรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา (Kuhlmann, L.,1943.p. 227) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการการศึกษาแนวทางการคุ้มครองสิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรมในการรับมรดกจากบุตรบุญธรรมเพื่อสมดุลประโยชน์แก่ผู้รับบุตรบุญธรรม และ ผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรมในการรับมรดกของบุตรบุญธรรมตามกฎหมายไทย และกฎหมายของรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา
2. เพื่อเปรียบเทียบสิทธิการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในประเทศไทยและรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางคุ้มครองสิทธิในการรับมรดกผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรม

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ศึกษาเอกสารปฐมภูมิ และ ทุตติภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัย และ วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม โดยทำการเปรียบเทียบสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศไทยและรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบสิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรมในการรับมรดกของบุตรบุญธรรมตามกฎหมายไทย และกฎหมายของรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา
2. ทำให้ทราบสิทธิการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในประเทศไทยและรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา
3. ทำให้ได้ข้อแนะแนวทางคุ้มครองสิทธิในการรับมรดกผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรม

บททวนวรรณกรรม

ในงานวิจัยเรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรม : เปรียบเทียบสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมของประเทศไทย และรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจำแนกออกเป็น 3 เรื่อง ประกอบด้วย 1. ความเป็นมาของบุตรบุญธรรม 2. เงื่อนไขการรับบุตรบุญธรรม และ 3. สิทธิในการรับมรดก

1. ความเป็นมาของบุตรบุญธรรม

กฎหมาย Common Law การรับบุตรบุญธรรมนั้น มีรากฐานหรือมีการพัฒนามาจากความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันทางสายเลือด ในเมื่อมีการรับบุตรบุญธรรมแล้วก็ต้องมีการพัฒนาเรื่องการรับบุตรบุญธรรมเพื่อให้เข้ากับระบบของการรับบุตรบุญธรรมมากขึ้น อย่างเช่นในเรื่องของการตัดความสัมพันธ์ของครอบครัวเก่าเพื่อผูกความสัมพันธ์กับครอบครัวใหม่ในเชิงเหมือนกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งบางรัฐมีความพยายามในการแก้ปัญหา แต่กฎหมายหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจึงต้องมีการถกเถียงกันว่ามีความเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้างเกี่ยวกับกฎหมายหรือข้อกำหนดนั้น

สมัยก่อนนั้น ในยุค Babylonians, Hebrews, Egyptians หรือผู้คนในสมัยก่อน เห็นการรับบุตรบุญธรรมเป็นเครื่องมือในการทำให้ครอบครัวหรือตระกูลดำรงอยู่โดยไม่สูญสิ้นไป อย่างเช่นในเรื่องของการนับถือศาสนาหรือการเคารพสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นความเชื่อของคนในครอบครัวหรือตระกูลที่จะทำให้ตระกูลนั้นมีความมั่นคงมากขึ้น ในกฎหมายโรมันผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นให้ใช้แทนบิดามารดาที่แท้จริงของบุตรบุญธรรม โดยการรับบุตรบุญธรรมนั้นเป็นการทำให้ตระกูลใหญ่ขึ้น มีความมั่นคงในทางสังคมมากขึ้น ไม่ใช่เพราะต้องการให้บุตรบุญธรรมมีความสุข หรือเพื่อแสดงความเสียสละ กฎหมายโรมันเป็นที่ยอมรับในหลาย ๆ ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมาย Civil Law โดยภายใต้กฎหมายของการรับบุตรบุญธรรม หลักที่สำคัญของระบบกฎหมายนี้ก็คือการรับบุตรบุญธรรมเพื่อเป็นทายาทในการสืบสกุล (Kuhlmann, L.,1943.p. 222)

การรับบุตรบุญธรรมนั้นไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศอังกฤษที่ใช้ระบบกฎหมาย Common Law เพราะประเทศอังกฤษนั้นมีการสืบทอดราชบัลลังก์ หรือการสืบทอดอำนาจของราชวงศ์กันทางสายเลือดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ประเทศอังกฤษจึงยอมรับการสืบทอดสายเลือดโดยตรงมากกว่าการรับบุตรบุญธรรม แต่ในปี ค.ศ. 1926 ประเทศอังกฤษมีการรับบุตรบุญธรรมโดยถูกกฎหมาย ถึงแม้ว่าจะมีการรับบุตรบุญธรรมโดยถูกกฎหมายแต่ก็ไม่ได้มีการพูดถึงสิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรม ส่วนในประเทศอเมริกาก็ยังไม่มีมีการยอมรับในช่วงเดียวกันกับประเทศอังกฤษ แต่ต่อมาภายหลังในรัฐ Massachusetts ในปี ค.ศ. 1851 ได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมขึ้นมา แต่การเกิดขึ้นมานั้น ไม่ได้เกิดจากการพัฒนากฎหมายเดิมที่มีมาก่อน (Kuhlmann, L.,1943.p. 223)

1.1 การรับบุตรบุญธรรมในประเทศไทย

การรับบุตรบุญธรรมของไทยในอดีตก่อนปี 2478 มีการกล่าวถึงไว้ในกฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ บทที่ 109 มาตรา 11 โดยมีการกำหนดไว้ว่า ถ้าบิดามารดาบุตรของตนที่มีอายุต่ำกว่า 7 ปี ให้แก่ผู้รับบุตรบุญธรรมแล้วและผู้รับบุตรบุญธรรมได้เลี้ยงดูบุตรบุญธรรมนั้นจนเติบโตขึ้น เมื่อบุตรบุญธรรมเติบโตขึ้นแล้วบุตรบุญธรรมนั้นมีสิทธิเลือกที่จะอยู่กับผู้รับบุตรบุญธรรม โดยบิดามารดาจะเรียกบุตรนั้นกลับคืนไปไม่ได้ หรือบุตรบุญธรรมเลือกที่จะกลับไปอยู่กับบิดามารดาของตนก็ได้ โดยบิดามารดาของบุตรนั้นเรียกคืนบุตรกลับไป แต่ถ้าบุตรเลือกที่จะกลับไปอยู่กับบิดามารดาของตนแล้วก็ต้องให้ค่าเลี้ยงดูแก่ผู้เลี้ยงดูด้วย ถ้าบุตรที่ยกให้ผู้รับบุตรบุญธรรมมีอายุกว่า 7 ปีขึ้นไป หากบิดามารดาจะเรียกบุตรบุญธรรมนั้นคืนกลับไป บิดามารดาจะเรียกค่าเลี้ยงดูจากผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นไม่ได้

ทั้งนี้ การที่บิดามารดาบุตรของตนให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นนั้น บิดามารดาจะเรียกค่าเลี้ยงดูจากผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นหรือไม่ก็ได้ โดยค่าเลี้ยงดูนั้นเรียกว่า “ให้แก่ท่านระดอ” (ประสพสุข บุญเดช, 2561, น.777)

การรับบุตรบุญธรรมของไทยในสมัยก่อนนั้น มีวัตถุประสงค์ที่แสดงถึงความใจบุญของผู้รับบุตรบุญธรรม โดยการรับบุตรบุญธรรมมาจากครอบครัวที่มีบุตรมากหรือครอบครัวที่มีฐานะยากจนมาช่วยเหลือเลี้ยงดู หรือรับบุตรบุญธรรมที่เป็นเด็กกำพร้ามาเลี้ยงดู นอกจากนี้ยังมีการยกบุตรของตนให้เป็นบุตรบุญธรรมของเจ้านายเพื่อความเป็นสิริมงคลด้วยเช่นกัน (อาจารย์ มีอินเกิด, 2541)

ในปัจจุบันการรับบุตรบุญธรรมของไทยนั้นก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก การรับบุตรบุญธรรมก็จะเป็นการทำให้บุตรบุญธรรมที่จะเลี้ยงดูเด็กที่ต้องการครอบครัวหรือเด็กกำพร้า โดยที่ตนนั้นเต็มใจที่จะเลี้ยงดู และส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ไม่มีบุตร เพื่อบรรเทาความรู้สึกหว่าเหวหรือการขาดองค์ประกอบใดของครอบครัวไป การรับบุตรบุญธรรมนั้นเป็นการตัดความสัมพันธ์กับครอบครัวเก่าในเรื่องของอำนาจปกครอง โดยให้ผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นผู้มีอำนาจปกครองแทนบิดามารดาเป็นความสัมพันธ์ในทางกฎหมาย แต่หน้าที่ระหว่างบุตรกับบิดามารดาในเรื่องอื่น นั้นก็ยังคงมีอยู่ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดยผลการรับบุตรบุญธรรมนั้น บุตรบุญธรรมย่อมมีฐานะเดียวกันกับบุตรชอบด้วยกฎหมาย โดยมีการบัญญัติไว้ในมาตรา 1598/28 “บุตรบุญธรรมย่อมมีฐานะเดียวกันกับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรมนั้น แต่ไม่สูญเสียสิทธิและหน้าที่ในครอบครัวที่ได้กำเนิดมา ในกรณีเช่นนี้ให้บิดามารดาโดยกำเนิดหมดอำนาจปกครองนับแต่วันเวลาที่เด็กเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว ” เมื่อบุตรบุญธรรมมีฐานะเท่ากับบุตรชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงเกิดสิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมด้วยเช่นกัน (ประสพสุข บุญเดช, 2561, น.777)

1.2 คุณสมบัติของผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรม

การรับบุตรบุญธรรมนั้นเป็นการที่บุคคลมีความสัมพันธ์กันทางกฎหมายซึ่งมิได้มีความสัมพันธ์กันทางสายโลหิต โดยมาตรา 1598/19 ได้มีการกำหนดให้ผู้รับบุตรบุญธรรมมีอายุห่างจากบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 15 ปี และผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี แต่ไม่ได้กำหนดอายุของบุตรบุญธรรมว่าจะต้องมีอายุเท่าใด กฎหมายกำหนดให้มีอายุห่างกันนั้น เพราะธรรมชาติแล้วบิดามารดาจะต้องมีอายุมากกว่าบุตรเพื่อให้เกิดความเคารพนับถือเป็นหลักการที่มีมาตั้งแต่กฎหมายโรมันที่กำหนดให้ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุมากกว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย 18 ปี การกำหนดอายุขั้นต่ำในการรับบุตรบุญธรรมนั้น เป็นการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากลมากขึ้น

2. เงื่อนไขในการรับบุตรบุญธรรม

การรับบุตรบุญธรรมนั้นเป็นการกระทำที่จะกระทบถึงสิทธิของบุคคล ดังนั้นจึงต้องมีการขอความยินยอมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแยกออกเป็น 3 ฝ่าย คือ บิดามารดาของบุตรบุญธรรม ผู้รับบุตรบุญธรรม และบุตรบุญธรรม โดยแยกพิจารณาดังนี้

1) ความยินยอมของบิดามารดา

ผู้เยาว์นั้นยังอยู่ในอำนาจปกครองของบิดามารดา ดังนั้น การที่ผู้เยาว์จะไปเป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นนั้น บิดามารดาของผู้เยาว์จำเป็นต้องให้ความยินยอมด้วย แต่ถ้าเป็นบุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ไม่ว่าจะด้วยการมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ หรือการบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส ถ้าจะมีการรับบุตรบุญธรรมก็ไม่จำเป็นต้องขอความยินยอมของบิดามารดาอีก แต่ในกรณีที่บิดาหรือมารดาของบุตรบุญธรรมเสียชีวิตหรือถูกถอนอำนาจปกครอง ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่และมีอำนาจปกครองก็สามารถให้ความยินยอมในการรับบุตรบุญธรรมได้ เช่น ในกรณีที่หญิงหม้ายสามิตายทำการสมรสใหม่และจะยกบุตรให้เป็นบุตรบุญธรรมของสามีใหม่ หญิงหม้ายนั้นจะต้องให้ความยินยอม แต่ถ้าหากบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครองและตั้งผู้ปกครองให้แล้ว การขอความยินยอมนั้นจะต้องกระทำผ่านทางศาลเท่านั้นผู้ปกครองจะให้ความยินยอมแทนไม่ได้ตาม มาตรา 1598/21 (ประสพสุข บุญเดช, 2561, น.781)

2) ความยินยอมของบุตรบุญธรรม

บุตรบุญธรรมยังถือว่าเป็นเด็กยังไม่อาจจะตัดสินใจในเรื่องการที่จะเป็นบุตรบุญธรรมได้ เพราะฉะนั้นการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมจึงไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากตัวเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม เพียงได้รับความยินยอมของบิดามารดาก็เพียงพอ แต่ถ้าเป็นบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ถือว่าโตพอที่จะตัดสินใจในเรื่องของตัวเองได้ตาม มาตรา 1598/20 การรับบุตรบุญธรรมนั้นเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย ดังนั้น เด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรมควรรับรู้ตัวตนมีสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตนนั้นสมัครใจในการเป็นบุตรบุญธรรม มิได้ถูกบังคับขู่เข็ญ (ประสพสุข บุญเดช, 2561, น.780)

3) การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมนั้น นอกจากจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 แล้ว จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. 2522 เพิ่มเข้าไปด้วย ซึ่งผู้ที่จะรับผู้เยาว์เป็นบุตรจะต้องปฏิบัติตามควบคู่กันไป แต่ถ้าบุตรนั้นเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้วก็ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ การตราพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. 2522 นั้น เพราะจะคุ้มครองผู้เยาว์ซึ่งแต่เดิมการรับบุตรบุญธรรมจะมีแต่การรับอยู่ในเฉพาะเครือญาติและคนรู้จัก แต่ในปัจจุบันการรับบุตรบุญธรรมได้ขยายออกไปถึงบุคคลภายนอก ทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ จึงต้องมีการคุ้มครองประโยชน์ของเด็ก และประโยชน์ของบิดามารดาที่แท้จริง ตัวอย่างหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ อาทิเช่น การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ถ้าเป็นบุคคลภายนอกจะต้องทดลองเลี้ยงดูเด็กที่จะรับเป็นบุตรบุญธรรมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน (ประสพสุข บุญเดช, 2561, น.795)

4) ผลของการรับบุตรบุญธรรม

ด้านบุตรบุญธรรม ก็ยังไม่เสียสิทธิและหน้าที่กับครอบครัวเดิมของตน รวมไปถึงสิทธิในการรับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม และยังมีสิทธิรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในฐานะทายาทโดยธรรมของผู้รับบุตรบุญธรรมตามมาตรา 1598/28 และมาตรา 1627 ดังนั้น จึงมีสิทธิรับมรดกตามมาตรา 1629 ในกรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมตาย บุตรบุญธรรมจึงมีสิทธิรับมรดกเช่นเดียวกับผู้สืบสันดานของผู้รับบุตรบุญธรรม แต่ถ้าเป็นกรณีที่บุตร

บุญธรรมตายก่อนผู้รับบุตรบุญธรรม บุตรของบุตรบุญธรรมก็สามารถรับมรดกแทนที่บุตรบุญธรรมที่ตายไปแล้วได้ แต่ต้องเป็นการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัว และการตรวจชำระใหม่ ตามมาตรา 1598/27 ถ้าเป็นการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมตามกฎหมายเก่าก่อนมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัว บุตรของบุตรบุญธรรมก็ไม่มีสิทธิรับมรดกแทนที่บุตรบุญธรรมเช่นเดียวกัน เพราะพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะมรดก ร.ศ. 121 ไม่ได้ให้สิทธิแก่บุตรบุญธรรมในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม ฉะนั้น การที่บุตรของบุตรบุญธรรมจะมีสิทธิรับมรดกแทนที่บุตรบุญธรรมได้ ต้องจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ในกรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมตายก่อนบุตรบุญธรรมนั้น บุตรบุญธรรมไม่มีสิทธิในการรับมรดกแทนที่ผู้รับบุตรบุญธรรมในการรับมรดก เพราะในการรับมรดกแทนที่นั้น จะต้องเป็นผู้สืบสันดานโดยตรง คือมีความผูกพันกันทางสายเลือด ดังนั้น จึงถือว่าบุตรบุญธรรมมิใช่ผู้สืบสันดานโดยตรงของผู้รับบุตรบุญธรรมจึงไม่มีสิทธิในการรับมรดกแทนที่ผู้รับบุตรบุญธรรม (ประสพสุข บุญเดช, 2561, น. 807)

5) การรับบุตรบุญธรรมในรัฐเพนซิลวาเนีย

การรับบุตรบุญธรรมในสหรัฐอเมริกาปรากฏหลักฐานย้อนกลับไปได้ถึงแก่อนานปี 1693 สมัยยุคล่าอาณานิคมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการหาแรงงานโดยไม่ได้มีกระบวนการทางกฎหมายอย่างเป็นกิจจะลักษณะ (Howe, 1983, pp. 173-197; Kawashima, 1982, pp. 677-696) จนกระทั่งปี 1851 กฎหมายว่าด้วยการรับบุตรบุญธรรมในสหรัฐอเมริกาเริ่มขึ้นในรัฐแมสซาชูเซตเป็นแห่งแรกโดยมีเป้าหมายเพื่อการคุ้มครองเด็ก (Presser, 1972, pp. 448-460) และคำนึงถึงสวัสดิการของเด็กเป็นเรื่องหลัก (Cole, 1983, pp. 449-487; Sokoloff, 1993, pp. 17-25) ส่วนในรัฐเพนซิลวาเนียมีพระราชบัญญัติการรับบุตรบุญธรรมเมื่อปี 1855 โดยกำหนดให้บุตรบุญธรรม “มีสิทธิเช่นเดียวกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม...” (Dolfman, M. and Schwartzman J, 1972)

ในปัจจุบันกฎหมายหลักที่บังคับใช้เกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมในรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ พระราชบัญญัติการรับบุตรบุญธรรม (the Adoption Act, Tit. 23 §§2101 to 2910; No.) (<http://www.ocfcpacourts.us>, 2014) โดยสามารถสรุปเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมได้ดังตารางที่ 1 เงื่อนไขการรับบุตรบุญธรรมตามพระราชบัญญัติการรับบุตรบุญธรรม รัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้ ตารางที่ 1 : เงื่อนไขการรับบุตรบุญธรรมตามพระราชบัญญัติการรับบุตรบุญธรรม (เพนซิลวาเนีย)

ประเด็น	เงื่อนไข
ใครสามารถเป็นบุตรบุญธรรมได้	ผู้ใดก็ได้
ความยินยอมของเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม	12 ปี หรือ มากกว่า
ใครสามารถเป็นผู้รับบุตรบุญธรรมได้	ผู้ใดก็ได้
ข้อกำหนดเรื่องภูมิลำเนาก่อนมีการรับบุตรบุญธรรม	ไม่มี แต่ศาล และ ศูนย์การรับบุตรบุญธรรมสามารถตรวจสอบก่อนมีคำสั่งการรับบุตรบุญธรรมได้

ประเด็น	เงื่อนไข
หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง	Pennsylvania Adoption Cooperative Exchange (PACE)
ข้อจำกัด	ไม่มี

ที่มา : ตัดแปลงจาก Table lists the basics provisions of Pennsylvania's adoption laws
(<https://statelaws.findlaw.com>, n.d.)

3. สิทธิในการรับมรดก

มรดกนั้นจะตกทอดได้ต่อเมื่อเจ้ามรดกถึงแก่ความตาย ผู้ตายนั้นเรียกว่า เจ้ามรดก ทรัพย์สินของเจ้ามรดกนั้นย่อมตกทอดแก่ทายาท ความหมายของทายาทนั้นกฎหมายมิได้ให้ความหมายไว้อย่างชัดเจน คงมีแต่เพียงความเป็นทายาทโดยธรรมกับทายาทโดยพินัยกรรมโดยเรียกว่าผู้รับพินัยกรรม ทายาทที่มีสิทธิในการรับมรดกของเจ้ามรดกนั้นได้มีการกำหนดไว้ดังนี้

1. สิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุญธรรมในประเทศไทย

ในประเทศไทยนั้นกฎหมายมองว่าการรับบุตรบุญธรรมนั้นเป็นการแสดงความความเมตตา การรับเด็กมาอุปการะเลี้ยงดูแล้วนั้นไม่จำเป็นต้องได้รับประโยชน์อย่างใดจากบุตรบุญธรรมอีก ถ้าให้มีการรับประโยชน์อย่างใดจากบุตรบุญธรรมแล้ว อาจมีการรับบุตรบุญธรรมเพื่อหวังประโยชน์และเลี้ยงดูบุตรบุญธรรมไม่ดีเท่าที่ควร เพื่อหวังให้บุตรบุญธรรมตาย กฎหมายจึงไม่ให้สิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม (ประสพสุข บุญเดช, 2561 น.809) ในมาตรา 1598/29 ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นไม่มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม แต่ถ้าผู้รับบุตรบุญธรรมมีสิทธิในฐานะอื่นในทายาทโดยธรรม ก็สามารถรับมรดกนั้นได้ (เพียบ หุตางกูร, ไพโรจน์ กัมพูสิริ, 2560, น.55)

2. สิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุญธรรมของรัฐเพนซิลวาเนียในประเทศสหรัฐอเมริกา

รัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดให้ผู้รับบุตรบุญธรรมสามารถรับมรดกจากบุตรบุญธรรมได้ในปี 1877 แต่การรับมรดกนั้นจะรับได้เพียงมรดกของบุตรบุญธรรมเท่านั้น ไม่รวมกับมรดกของบิดามารดาหรือญาติของบุตรบุญธรรม และมรดกนั้นจะต้องเป็นทรัพย์สินที่เคยได้รับจากผู้รับบุตรบุญธรรมหรือญาติของผู้รับบุตรบุญธรรม และได้มีการแก้ไขอีกครั้งในปี ค.ศ. 1915 ให้ผู้รับบุตรบุญธรรมสามารถรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้รับบุตรบุญธรรมหรือญาติของผู้รับบุตรบุญธรรมหรือไม่ก็ตาม ซึ่งถือได้ว่ารัฐเพนซิลวาเนียประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ว่าเป็นตัวอย่างของการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรม (Kuhlmann, L., 1943, pp. 226-227)

ผู้ท้าวิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบสิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรม เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้นจึงได้ทำการเปรียบเทียบเป็นตารางสิทธิของผู้รับบุตรบุญธรรมของประเทศไทยและรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2: การเปรียบเทียบสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา

ผู้รับบุตรบุญธรรม	ความเป็นทายาท	บุตรชอบด้วยกฎหมาย	สิทธิในการรับมรดก
ประเทศไทย	1.ผู้รับบุตรบุญธรรมไม่ถือเป็นทายาทของบุตรบุญธรรม	1.เมื่อจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมแล้ว บุตรบุญธรรมมีฐานะอย่างเดียวกับชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม	1.การรับบุตรบุญธรรมไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม 2.ผู้รับบุตรบุญธรรมอาจมีสิทธิรับมรดกได้แต่โดยอาศัยฐานะอื่น
รัฐ Pennsylvania ประเทศสหรัฐอเมริกา	ปี 1877 1.ผู้รับบุตรบุญธรรมถือเป็นทายาทของบุตรบุญธรรม เพราะมีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม	ปี 1855 1.บุตรบุญธรรมถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรม	ปี 1877 1.ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกจากบุตรบุญธรรมได้ 2.แต่การรับมรดกนั้นจะรับได้เพียงมรดกของบุตรบุญธรรมเท่านั้น ปี 1915 2.ผู้รับบุตรบุญธรรมสามารถรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้รับบุตรบุญธรรมหรือญาติของผู้รับบุตรหรือไม่ก็ตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1.ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาเอกสารจากตัวบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ งานวิจัย บทความจากวารสารหรือนิตยสารทางกฎหมาย สถิติ ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตทั้งของประเทศไทยและของต่างประเทศเกี่ยวกับการการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมของประเทศไทยและรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบ วิเคราะห์ปัญหา สรุปและข้อเสนอแนะ

2.ขั้นตอนการวิจัย

ผู้ทำวิจัยกำหนดประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม และค้นคว้าเรื่องการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในต่างประเทศ โดยศึกษาเจตนารมณ์ของกฎหมายในการให้สิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม เพื่อตีความและวิเคราะห์เจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องการรับมรดก

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ ซึ่งมาจากแหล่งเอกสาร คือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับมรดก กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบุตรบุญธรรม และแหล่งทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำรา งานวิจัยในประเทศไทยและต่างประเทศ ข้อมูลต่าง ๆ จากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1598/29 และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ งานวิจัย บทความวิชาการทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ หนังสือ ตำรา และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อเปรียบเทียบสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมของประเทศไทยและรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ผลการวิจัย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1598/29 ได้กำหนดสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมไว้ว่า “การรับบุตรบุญธรรมไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับมรดกของบุตรบุญธรรม...” ดังนั้น ผู้รับบุตรบุญธรรมจึงไม่สามารถรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้แต่ในทางกลับกัน บุตรบุญธรรมนั้น สามารถรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1627 ได้กำหนดไว้ว่า “...บุตรบุญธรรมนั้น ให้ถือว่าเป็นผู้สืบสันดาน...” เพราะฉะนั้น บุตรบุญธรรมจึงมีสิทธิได้รับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1629(1) ในฐานะผู้สืบสันดานของเจ้ามรดก

การรับบุตรบุญธรรมของไทยนั้น ในสมัยก่อนเป็นการยกบุตรของตนให้เจ้านายเพื่อความเป็นสิริมงคล แต่ต่อมาก็ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จ บทที่ 109 มาตรา 11 เกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมแต่ก็มีได้บัญญัติเกี่ยวกับการรับมรดกระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรม มีเพียงการกล่าวถึงการให้ค่าเลี้ยงดูที่เรียกว่า “ให้แก่ท่านระดอ” ในปี พ.ศ.2478 (ประสพสุข บุญเดช, 2561, เล่ม 23 น.777) ได้มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัวยุคใหม่ พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.2477 มาตรา 4(2) ได้มีการบัญญัติให้บุตรบุญธรรมรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมได้ และในปัจจุบันมาตรา 1598/29 ได้บัญญัติถึงสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมว่า ผู้รับบุตรบุญธรรมไม่มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม โดยถ้าถือหลักการรับมรดกตามสายโลหิต เพื่อไม่ให้มรดกนั้นตกแก่บุคคลผู้ไม่ใช่สายเลือดของตน ตัวอย่างเช่น ในประเทศอังกฤษไม่มีการยอมรับในเรื่องของการรับบุตรบุญธรรม เพราะในประเทศอังกฤษมีการสืบทอดอำนาจของราชวงศ์ ขุนนางกันทางสายเลือดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น (Kuhlmann, L., 1943. pp. 222) เพื่อไม่ให้อำนาจหรือมรดกตกแก่บุคคลภายนอก ถ้าการรับบุตรบุญธรรมใน

ประเทศไทย มีการจำกัดสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมเพราะไม่ยากให้มรดกนั้นตกแก่บุคคลภายนอก ก็ไม่ควรมีการรับบุตรบุญธรรมนั้นตั้งแต่แรก แต่การรับบุตรบุญธรรมในประเทศไทยมีการให้เหตุผลว่า การรับบุตรบุญธรรมเป็นการแสดงถึงความใจบุญของผู้รับบุตรบุญธรรม จึงไม่ควรได้รับประโยชน์อย่างใดจากบุตรบุญธรรม แต่รัฐเพนซิลวาเนียประเทศสหรัฐอเมริกาที่อนุญาตให้ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้ (Kuhlmann, L., 1943.p. 226) ผู้ทำวิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบการรับบุตรบุญธรรมของประเทศไทยและรัฐเพนซิลวาเนียประเทศสหรัฐอเมริกาโดยพิจารณาได้ดังนี้

ประการแรก การรับบุตรบุญธรรมเปรียบเสมือนการทำนิติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมได้กระทำต่อกันในเชิงความสัมพันธ์ส่วนตัว เป็นความสัมพันธ์ที่ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมได้ก่อให้เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจของทั้งสองฝ่าย เพราะนิติกรรมจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย โดยผู้ทำวิจัยมองว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวนั้นเกิดจากการที่อยู่ด้วยกัน อย่างเช่น ความสัมพันธ์ของเขย หรือสะใภ้ ก็นับว่าเป็นครอบครัวเดียวกันถึงแม้ว่าเขย หรือสะใภ้ นั้นจะไม่ได้มีสิทธิรับมรดกก็ตาม ในกรณีของผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมนั้น ก็ย่อมมีความผูกพันระหว่างกัน ดังนั้น ผู้ทำวิจัยจึงมีความเห็นว่า การรับบุตรบุญธรรมนั้นทำให้บุตรบุญธรรมมีฐานะเป็นผู้สืบสันดานของผู้รับบุตรบุญธรรม ทั้งยังมีสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมด้วย แต่ในทางกลับกันผู้รับบุตรบุญธรรมไม่มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม ทั้งที่การรับบุตรบุญธรรมนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลทั้งสองคน การรับมรดกระหว่างกันก็ควรที่จะทำได้ เพราะการที่ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกของบุตรบุญธรรมก็ได้มีการยอมรับในรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประการที่สอง การรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมในรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ถึงแม้ว่าในตอนแรกนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาจะไม่ได้มีการยอมรับในเรื่องของการรับบุตรบุญธรรมก็ตาม แต่ในภายหลังก็ได้มีการยอมรับและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมขึ้นมา และได้พัฒนาไปถึงการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม โดยประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการบัญญัติสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมขึ้นเป็นประเทศแรกในปี ค.ศ. 1915 ต่อมาในภายหลังรัฐต่าง ๆ ก็ได้มีการนำบทบัญญัติของรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ไปเป็นต้นแบบในการพัฒนากฎหมายในรัฐต่าง ๆ แต่ในการรับมรดกของบุตรบุญธรรมที่บัญญัติในครั้งแรกนั้นก็ยังมี การกำหนดเงื่อนไขในการรับมรดก คือ ผู้รับบุตรบุญธรรมจะรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้เพียงทรัพย์สินที่ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือญาติของผู้รับบุตรบุญธรรมให้เท่านั้น ต่อมาจึงมีการแก้ไขให้ผู้รับบุตรบุญธรรมสามารถรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้โดยทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้รับบุตรบุญธรรมหรือญาติของผู้รับบุตรบุญธรรมหรือไม่ก็ได้ โดยที่ไม่ต้องสนใจที่มาของทรัพย์สินนั้น

อภิปรายผลการวิจัย

เนื่องจากการรับบุตรบุญธรรมของประเทศไทยนั้น ได้มีการกำหนดสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมไว้ โดยผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นไม่มีสิทธิในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม โดยกฎหมายได้ให้เหตุผลถึงเหตุที่ผู้รับบุตรบุญธรรมไม่สามารถรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้ คือ การรับบุตรบุญธรรมนั้น เป็นการแสดงถึงความใจบุญ

ความเอื้อเพื่อจึงไม่ควรได้รับประโยชน์ใดจากบุตรบุญธรรม (ประสพสุข บุญเดช, 2561, น.809) แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1877 รัฐเพนซิลวาเนีย ได้มีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม โดยผู้รับบุตรบุญธรรมนั้นสามารถรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้ (Kuhlmann, L., 1943.p. 226) หลังจากที่ผู้ทำวิจัยได้ศึกษาค้นคว้าการรับบุตรบุญธรรมนั้น การรับบุตรบุญธรรมเปรียบเสมือนนิติกรรมที่บุคคลทั้งสองคนพึงมีต่อกันด้วยความเต็มใจทั้งสองฝ่าย และผู้รับบุตรบุญธรรมก็ได้เลี้ยงดูบุตรบุญธรรมเหมือนบุตรของตน ดังนั้น การรับมรดกจึงไม่ควรเป็นความผูกพันกันทางสายโลหิต เพราะบุตรบุญธรรมนั้นก็เป็บุตรของผู้รับบุตรบุญธรรมด้วยเช่นกัน

ในการรับมรดกของบุตรบุญธรรม ผู้ทำวิจัยเห็นว่าควรมีการรับมรดกของบุตรบุญธรรม เช่นเดียวกับรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการรับมรดกของบุตรบุญธรรมให้ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้ โดยผู้ทำวิจัยมองว่าบุตรบุญธรรมนั้นเป็นบุคคลในครอบครัว และเป็นทายาทของผู้รับบุตรบุญธรรมและมีสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม ถึงแม้ว่าจะมิได้เป็นทายาทตามสายโลหิตก็ตามแต่ก็ถือเป็นบุคคลในครอบครัว อีกทั้งเมื่อเทียบกับการรับมรดกจากบุตรโดยบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายก็เห็นได้ว่า บิดาที่ชอบด้วยกฎหมายที่มีสิทธิได้รับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรมก็หาว่าจะต้องเป็นบิดาโดยสายโลหิตเท่านั้น อาจมีเพียงความสัมพันธ์ที่ก่อตั้งโดยกฎหมาย เช่น ข้อสันนิษฐานตามมาตรา 1536 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่ผู้รับบุตรบุญธรรมซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ก่อตั้งด้วยกฎหมายจะถูกจำกัดสิทธิไม่ได้รับมรดกจากบุตรบุญธรรมเช่นที่กฎหมายไทยบัญญัติในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. การรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมจากบุตรบุญธรรมควรเป็นการรับมรดกระหว่างกันได้ กล่าวคือ การรับมรดกของกันและกัน โดยที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับมรดกของญาติของบุตรบุญธรรม เพราะอาจเป็นการยุ่งยากในเรื่องของการรับมรดกแทนที่ และเหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์นั้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมเพียงสองฝ่ายเท่านั้น และเป็นการทำนิติกรรมที่ทั้งสองฝ่ายนั้นเต็มใจที่จะทำต่อกัน ผู้ทำวิจัยจึงเห็นว่าผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมควรรับมรดกระหว่างกันได้

2. กฎหมายเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมของไทยยังมีการจำกัดสิทธิในการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม ผู้ทำวิจัยเห็นว่าควรมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรม และให้ผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นทายาทของบุตรบุญธรรม โดยอาจมีเงื่อนไขในการรับมรดกของบุตรบุญธรรมเพื่อมิให้เกิดปัญหาขึ้นในภายหลัง เช่น การที่ผู้รับบุตรบุญธรรมจะรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้นั้น ทรัพย์มรดกนั้นจะต้องเป็นทรัพย์สินที่ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือญาติของผู้รับบุตรบุญธรรมเป็นผู้ให้เท่านั้น หรืออาจเป็นกรณีที่ผู้รับบุตรบุญธรรมรับมรดกของบุตรบุญธรรมได้เท่านั้นไม่สามารถรับมรดกของบิดามารดาของบุตรบุญธรรมได้ในกรณีการรับมรดกแทนที่ ถึงแม้ว่าผู้รับบุตรบุญธรรมจะเป็นทายาทของบุตรบุญธรรมก็ตาม

เอกสารอ้างอิง

- ประสพสุข บุญเดช. (2561). คำอธิบายกฎหมายครอบครัว (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ : สำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- พิมพ์กา ชวนะเวสน์. (2561). ทางเลือกในการรักษาของผู้มีบุตรยาก. สืบค้น มิถุนายน ,26, 2562, จาก
<https://www.vichaiyut.com/th/health/diseases-treatment/ivf/>
- เพียบ หุตางกูร,ไพโรจน์ กัมพูสิริ. (2560). คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก (พิมพ์ครั้งที่ 15).
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง,(2560).รายงานสถิติจำนวนทะเบียนรับบุตรบุญธรรม.สืบค้น
มิถุนายน, 26, 2562, จาก tat.bora.dopa.go.th/stat/marry/yrk/yrk_60.html?fbclid=IwAR2JCd2tYtb8P8AfArXPauYYOIw5JJR8oAPe8Ezr_yaTiI8HxS7AioapSww
- อาจารย์ มีอินเกิด, (2541). เงื่อนไขในการรับบุตรบุญธรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. สืบค้น
มิถุนายน, 26, 2562, จาก <http://digi.library.tu.ac.th/thesis/la/0532/01ชื่อเรื่อง.pdf>
- อรพรรณ โสภณธรรมรักษ์. (2561).คนไทยโสด-มีลูกน้อยแนะรับมือสังคมสูงวัย. สืบค้น มิถุนายน, 26, 2562,
จาก <https://www.thaihealth.or.th/Content/40854->,
- Dolfman, M.and Schwartzman J. (1972). Adopted Children in Pennsylvania: A Class without a
Clause. Retrieved July, 20, 2019 from
<https://digitalcommons.law.villanova.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1951&context=vlr>
- Cole, E. (1983). Advocating for adoption services. In M. Hardin (ed.), Foster children in the courts
(pp. 449-487). Boston: Butterworth Legal Publishers. Retrieved July, 22, 2019 from
<https://ylc.org/wp-content/uploads/2018/11/Adoption-Law.pdf>
- Kawashima, Y. (1982). Adoption in early America. Journal of Family Law, 20, pp. 677-696.
Retrieved July, 22, 2019 from <https://ylc.org/wp-content/uploads/2018/11/Adoption-Law.pdf>
- Kuhlmann, L. (1943). Intestate Succession by and from the Adopted Child. Retrieved July, 20,
2019 from <https://www.semanticscholar.org/paper/Intestate-Succession-by-and-from-the-Adopted-Child-Kuhlmann/967557b2903fe4fc2c882fde6687d2344d3a7a73>
- Howe, R. (1983). Adoption practice: issues and laws 1958-1983. Family Law Quarterly, 17, pp.
173-197. Retrieved July, 20, 2019 from <https://ylc.org/wp-content/uploads/2018/11/Adoption-Law.pdf>
- Presser, S. (1972). The historical background of the American law of adoption. Journal of Family
Law, 11, pp. 448-460. Retrieved July, 20, 2019 from <https://ylc.org/wp-content/uploads/2018/11/Adoption-Law.pdf>

Sokoloff, B. (1993). Antecedents of american adoption. *The Future of Children*, 3, (pp. 17-25).
Los Altos: Center for the Future of Children, The David and Lucile Packard Foundation.
Retrieved July, 20, 2019 from <https://ylc.org/wp-content/uploads/2018/11/Adoption-Law.pdf>

Table lists the basics provisions of Pennsylvania's adoption laws. (n.d.) Retrieved July, 20, 2019
from <https://statelaws.findlaw.com>

The Adoption Act, Tit. 23 §§2101 to 2910; No. Retrieved July, 20, 2019 from
<http://www.ocfcpacourts.us>

การวิเคราะห์ระดับความสามารถและระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ
ในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย

An Analysis of Ability and Problem Levels in the Use of Classroom English
of Non- English Major Teachers in Schools under Loei Primary Educational
Service Area Office 2, Loei Province

Received: May 31,2020

Revised: June 19,2020

Accepted: June 30,2020

จันทราพร ธรรมวรรณ¹, ศรีจิตรา นวรัตน์ภรณ์²,

ประกอบ ผลงาม³

Chantrapond Tummawan¹, Srijittra Navaruttanaporn²,

Prakorb Phon-ngam³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสามารถและระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาเป็นครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย ที่ตอบรับให้ความร่วมมือ รวมทั้งสิ้น 40 คน จาก 15 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปด้านบุคคล 2) แบบวัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ 3) แบบประเมินระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษ และ 4) แบบประเมินระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.13) สถานการณ์ที่ครูผู้สอนมีความสามารถมากที่สุด คือ การใช้ภาษาอังกฤษในการเริ่มต้นการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.04) สถานการณ์ที่ครูผู้สอนมีความสามารถน้อยที่สุด คือ การใช้ภาษาอังกฤษในการให้คำแนะนำและการใช้

¹ นักศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย Master degree student, English Studies Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย : Assistant Professor Dr., English Studies Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย Assistant Professor Dr., English Studies Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University

คำสั่งอย่างง่ายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 1.00) ส่วนระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนพบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.85) สถานการณ์ที่ครูผู้สอนมีปัญหามากที่สุด คือ การใช้ภาษาอังกฤษในระหว่างการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.75) และสถานการณ์ที่ครูผู้สอนมีปัญหาน้อยที่สุดคือ การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อชมเชยและให้กำลังใจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.80) จากการสังเกตการสอนของครูกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 พบว่า ครูสามารถพูดได้แต่ไม่ค่อยพูด และมีการพูดผิดเป็นบางครั้ง เนื่องจาก มีข้อจำกัดด้านความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 47.5 ของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขามีความวิตกกังวลและไม่มั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: ระดับความสามารถและระดับปัญหา, ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน, ครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา

Abstract

The purposes of this research were: to identify the ability and problem levels in the use of classroom English of Non-English major teachers in schools under the Loei Primary Educational Service Area Office 2, Phu Luang District, Loei Province. Participants were 40 Non-English major teachers from 15 schools under the Loei Primary Educational Service Area Office 2, Phu Luang District, Loei Province. The research instruments included: 1) a personal information questionnaire, 2) the use of classroom English capability level measurement, 3) English problem level assessment and 4) English capability assessment in the use of classroom English of Non-English major teachers in schools under the Loei Primary Educational Service Area Office 2, Phu Luang District, Loei Province. The data was analyzed by Mean and Standard Deviation.

The research results revealed that the overall ability level in the use of classroom English of the Non-English major teachers was at a moderate level ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.13). The highest level of ability was the use of classroom English at the stage of starting the lesson, which was at a high level ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.04), and the lowest level was the use of classroom English at the stage of giving simple instructions and commanding, which was at a moderate level ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 1.00). Concerning the problem level in the use of classroom English, overall it was found to be at a moderate level ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.85), with the highest level of problem being the use of classroom English during the lesson, which was at a moderate level ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.75), and the lowest being the use of classroom English to praise and encourage, recorded to be at a low level ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.80). By observing the teaching of those teachers who recorded a score lower than 60%, it was found that although they could probably speak English, they rarely chose to, and when they did their speech contained errors sometimes. This was possibly due to limitations in basic knowledge and experience in teaching

English. In addition, the study also found that 47.50 % of Non-English major teachers suffered anxieties and lacked the necessary self-confidence for teaching English.

Keywords: ability and problem levels, Classroom English, Non-English major primary school teachers

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังมีปัญหอยู่มาก ซึ่งสอดคล้องกับวัชรหมัดป้อม ตัว (2545) ที่ได้กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีการปรับปรุง ฝึกอบรมให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามผลการปรับปรุงการเรียนการสอนที่ทำอยู่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีครูที่สอนภาษาอังกฤษที่ขาดประสบการณ์ในการสอน รวมถึงปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อ และการวัดประเมินผลทางภาษา ปัญหาที่สำคัญ คือครูสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง ส่งผลให้นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาพื้นฐานภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสม จึงขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาและไม่สามารถต่อยอดในขั้นสูงขึ้นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) (2558) และ สถาบันภาษาอังกฤษ (2555) ระบุว่า การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของไทยควรเริ่มตั้งแต่ในวัยเด็กให้ได้มาตรฐานและคุณภาพที่ดี ก่อน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพัฒนาครู สถานศึกษา และนักเรียนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อสร้างความสัมฤทธิ์ผลให้แก่เด็กและเยาวชน บุคลากรในองค์กรการศึกษาควรได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา และรองรับต่อความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ตามแนวคิดของ ชูชาติ หงษ์ขาว (2542) และ วรรณ นราเลิศสุขุมพงศ์ (2545) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องมีการเตรียมการสอน มีครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี เข้าใจความหมายของบทเรียน ประเมินผลอย่างเหมาะสมตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนั้นครูควรเป็นบุคคลที่สามารถจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตัวนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2556) ได้กำหนดคุณภาพการศึกษาไว้ว่า นโยบายการศึกษา มุ่งหวังเพื่อให้ได้การศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แต่ยังคงไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จตามนโยบายได้นั้น ต้องให้ความสำคัญต่อประสิทธิภาพของครูและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากร้อยละ 50 ของจำนวนโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสพฐ. เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก และพบปัญหาการขาดแคลนครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นปัญหาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ส่วนใหญ่นั้นเกิดขึ้นกับโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดเล็กและโรงเรียนชนบท จากปัญหาข้างต้นได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาคูไม่ครบชั้นแล้ว แต่ปัญหาที่ยังคงมีอยู่คือ ครูส่วนใหญ่มีความจำเป็นที่จะต้องสอนในรายวิชาที่มีวุฒิไม่ตรงตามสาขาของตนเอง ส่วนหนึ่งนั้นเป็นผลต่อเนื่องมาจากกระบวนการบรรจุครูใหม่ไม่เพียงพอกับความต้องการวิชาเอกของโรงเรียน ทำให้ครูต้องสอนในวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาที่จบมา ดำรง ชลสุข (2560); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) พบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเป็นผู้ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาทางภาษาอังกฤษสูงถึงร้อยละ 65 และวุฒิการศึกษาที่ครูส่วนใหญ่ได้รับในสาขาวิชาอื่นๆ คือ

ร้อยละ 83 ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประคอง ยุคะลัง กชกร นานาผล และ ธนาภรณ์ พันธุ์ทวี (2558); ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร ชิตชนก เชิงเชาว์ และเกษตรชัย และหิมี (2557) พบว่า ครูยังมีปัญหาความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษ สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนส่วนมากเป็นครูที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาและไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังขาดแรงจูงใจในการพัฒนา ครูผู้สอนจำนวนมากเสนอความต้องการการอบรมและการสอนงานระบบพี่เลี้ยงโดยใช้วิทยากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และมีพี่เลี้ยงเป็นครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาถึงความสามารถ และปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ซึ่งผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการบริหารจัดการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ให้สอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในด้านการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างมืออาชีพ มีเจตคติทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2, 2561)

วัตถุประสงค์

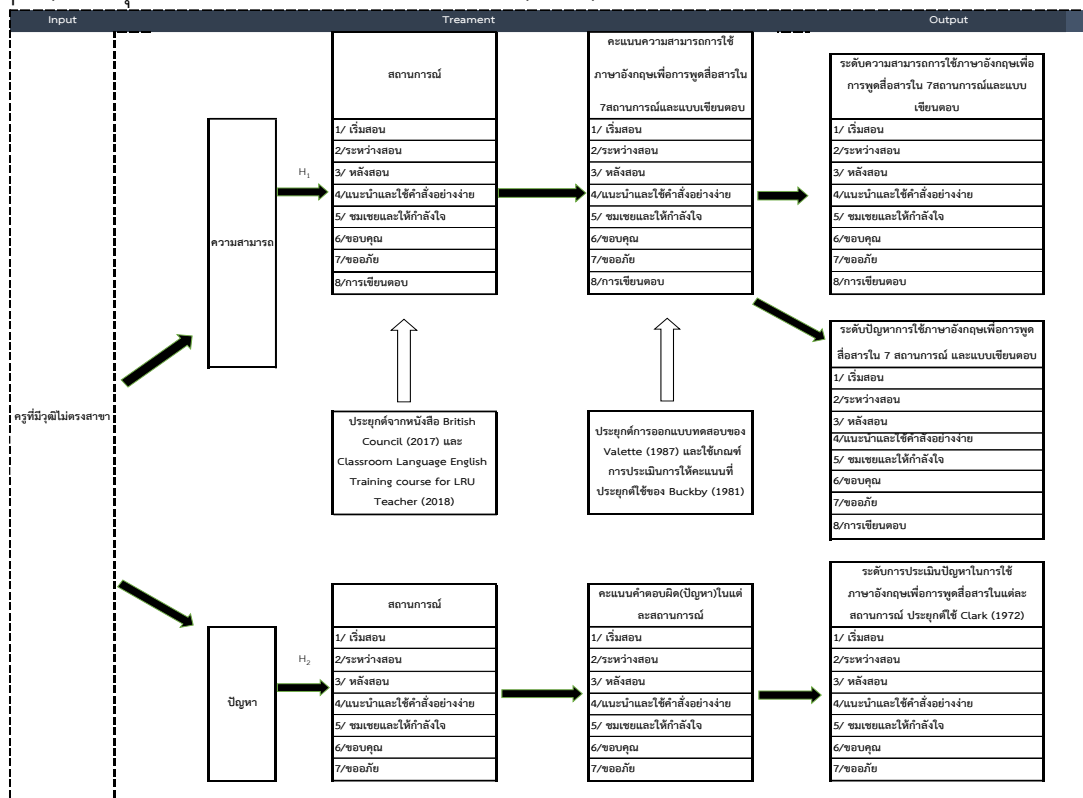
1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

คำถามการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย มีระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนในระดับใด
2. ครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย มีระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียนมีระดับใด

กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้การสร้างแบบประเมินของ Valette (1987) ส่วนเกณฑ์การประเมินระดับความสามารถทางด้านภาษา ประยุกต์ใช้ของ Buckby (1981) และการประเมินระดับความสามารถในการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ที่มีคะแนนต่ำ (Lower Group-L) ประยุกต์ใช้เกณฑ์การประเมินของ Clark (1972) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาเป็นครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย ที่ตอบรับให้ความร่วมมือ รวมทั้งสิ้น 40 คน จาก 15 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2, 2561)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบประเมินระดับความสามารถและแบบประเมินระดับปัญหา ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียน ใน 7 สถานการณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปด้านบุคคล ของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ที่อยู่ปัจจุบัน สาขาที่จบวุฒิการศึกษาสูงสุด พื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ประสบการณ์ในการสอน

ภาษาอังกฤษ ทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เคยศึกษา อบรมหรือสัมมนา ความต้องการในการศึกษาเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และเขียนตอบ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามตัวแปรด้านบุคคล ตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยการหาค่า IOC โดยกำหนด ค่า IOC ที่ใช้ได้ ตั้งแต่ 0.51 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปด้านบุคคล มีค่า IOC รายข้อ เท่ากับ 0.60 – 1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

2.2 แบบประเมินระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย เป็นแบบวัดความสามารถแบบเลือกตอบ จำนวน 35 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก และเป็นแบบวัดความสามารถแบบเขียนตอบ จำนวน 15 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 50 ข้อ โดยประกอบด้วยรายละเอียดครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยใน 7 สถานการณ์ ประกอบด้วย การใช้ภาษาอังกฤษในการเริ่มต้นการสอน (Starting the lesson) ในระหว่างการสอน (During the lesson) หลังการสอน (Ending the lesson) การแนะนำและการใช้คำสั่งอย่างง่าย (Giving simple instructions and Commanding) การชมเชยและการให้กำลังใจ (Praising and Encouraging) การขอบคุณ (Thanking) และ การขออภัย (Apologizing) ตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียน (IOC) กำหนดค่าที่ใช้ได้ตั้งแต่ 0.51 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแบบประเมินรายข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 - 0.80 และนำแบบวัดระดับความสามารถไปหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ p มากกว่า 0.20 ขึ้นไป และ r มากกว่า 0.20 ขึ้นไป ซึ่งผลปรากฏว่าแบบวัดระดับความสามารถรายข้อของแบบประเมินวัดระดับความสามารถแบบเลือกตอบมีค่า p ระหว่าง 0.34 - 0.78 และ ค่า r ระหว่าง 0.34 - 0.78 แบบวัดความสามารถรายข้อของแบบวัดระดับความสามารถแบบเขียนตอบมีค่า p ระหว่าง 0.21 - 0.75 และ ค่า r ระหว่าง 0.30 - 0.75 และแบบประเมินวัดระดับความสามารถแบบเลือกตอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น KR 20 = 88.96 และแบบประเมินวัดระดับความสามารถแบบเขียนตอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น KR 20 = 88.13 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

2.3 แบบประเมินระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามตัวแปรด้านบุคคล ตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนด ค่า IOC ที่ใช้ได้ ตั้งแต่ 0.51 ขึ้นไป ซึ่งพบว่าแบบประเมินระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสาร มีค่า IOC รายข้อ ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการประสานกับผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการเก็บข้อมูลกับครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ซึ่งจดหมายออกโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

3.2 ผู้วิจัยนัดหมายกับครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย จาก 15 โรงเรียน ซึ่งเป็น กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

จำนวนทั้งสิ้น 40 คน เพื่อดำเนินการตอบแบบสอบถามและทำแบบประเมินวัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียน โดยใช้เวลาในการทำแบบสอบถามและแบบ แบบวัดระดับความสามารถ จำนวน 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามและแบบวัดระดับความสามารถทันที

3.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบวัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา และจัดทำสำเนาแบบประเมินจำนวน 3 ชุด จัดส่งไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินการให้คะแนน

3.4 ผู้วิจัยนำผลคะแนนจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ระดับความสามารถของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้คือ กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 60 (มากกว่า 30 คะแนน) จัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีคะแนนสูง (Upper group-U) และกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 60 (ไม่ถึง 30 คะแนน) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีคะแนนต่ำ (Lower group-L) และผู้วิจัยขอความร่วมมือในการบันทึกวิทัศน์และสังเกตการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คาบ สำหรับครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาที่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60

3.5 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของวิทัศน์การสอนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาที่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 และจัดทำสำเนาวิทัศน์ จำนวน 3 ชุด จัดส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคะแนนตามเกณฑ์การประเมินการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารที่ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้จาก Clark (1972) จากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์อีกครั้ง เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) และใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2551; ชัชวาล เรื่องประพันธ์, 2554) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

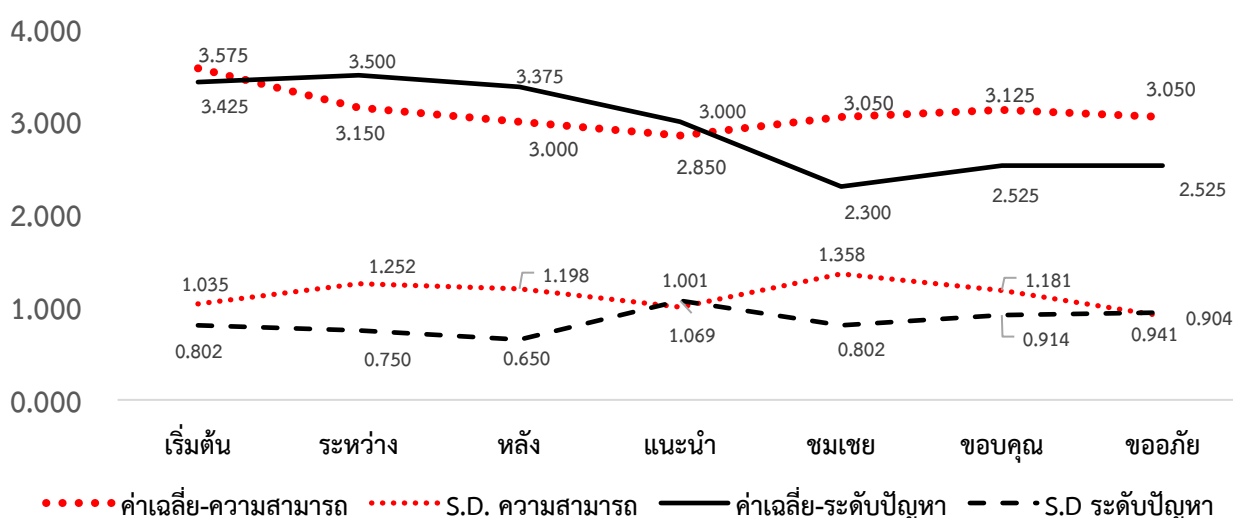
สรุปผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้านบุคคล พบว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย ส่วนใหญ่อยู่อายุ 25 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 และอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.00 วุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.50 และในระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 30.00 ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.50 ประสบการณ์ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.00 ประสบการณ์ 10-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.00 และประสบการณ์มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50 นอกจากนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา มีความรู้สึกต่อความรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยรู้สึกท้าทาย คิดเป็นร้อยละ 32.50 รู้สึกไม่มั่นใจในการสอน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รู้สึกชอบ คิดเป็นร้อยละ 20.00 รู้สึกวิตกกังวลและไม่มั่นใจในการสอน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และรู้สึกวิตกกังวล คิดเป็นร้อยละ 7.50

ระดับความสามารถและระดับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

จากการศึกษาระดับความสามารถและระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาใน 7 สถานการณ์ เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 นั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับความสามารถและระดับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

สถานการณ์	ระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เริ่มต้นสอน	3.58	1.04	ระดับมาก
2. ระหว่างสอน	3.15	1.25	ระดับปานกลาง
3. หลังสอน	3.00	1.20	ระดับปานกลาง
4. การให้คำแนะนำ	2.85	1.00	ระดับปานกลาง
5. การชมเชย	3.05	1.36	ระดับปานกลาง
6. การขอบคุณ	3.13	1.18	ระดับปานกลาง
7. การขอภัย	3.05	0.90	ระดับปานกลาง
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	3.11	1.13	ระดับปานกลาง

สถานการณ์	ระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เริ่มต้นสอน	3.43	0.80	ระดับปานกลาง
2. ระหว่างสอน	3.50	0.75	ระดับปานกลาง
3. หลังสอน	3.38	0.65	ระดับปานกลาง
4. การให้คำแนะนำ	3.00	1.07	ระดับปานกลาง
5. การชมเชย	2.30	0.80	ระดับน้อย
6. การขอบคุณ	2.53	0.91	ระดับปานกลาง
7. การขอกัย	2.53	0.94	ระดับปานกลาง
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	2.95	0.85	ระดับปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.13) โดยสถานการณ์ที่ครูผู้สอนมีความสามารถมากที่สุด คือ การใช้ภาษาอังกฤษในการเริ่มต้นการสอน แต่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.04) และ สถานการณ์ที่ครูผู้สอนมีความสามารถน้อยที่สุด คือ การใช้ภาษาอังกฤษในการให้คำแนะนำและการใช้คำสั่งอย่างง่าย แต่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 1.00) ส่วนระดับปัญหาใน 7 สถานการณ์ พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.85) โดยสถานการณ์ที่ครูผู้สอนมีปัญหามากที่สุด คือ การใช้ภาษาอังกฤษระหว่างสอน แต่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.75) และ สถานการณ์ที่ครูผู้สอนปัญหาน้อยที่สุด คือ การใช้ภาษาอังกฤษในการชมเชยและการให้กำลังใจ แต่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.80)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาระดับความสามารถและระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย นำมาอภิปรายผลได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียนใน 7 สถานการณ์ของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

จากผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชั้นเรียนได้พอสมควรแต่มีความยุ่งยากในการพูดบ่อยครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาที่ไม่ถนัด ไม่คุ้นเคยกับการสอนภาษาอังกฤษ ขาดความแม่นยำในเนื้อหา ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน และมีข้อจำกัดในความรู้พื้นฐานในรายวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของประคอง ยุคดลิ่ง กชกร นานาผล และธนาภรณ์ พันธุ์ทวี (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า ครูยังมีปัญหา และ

ขาดทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียน การพูดภาษาอังกฤษเพื่อสร้างความสัมพันธ์ และการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ สอดคล้องกับ รัชกานต์ เคนชมพู (2556); ทิพาชา นวลหลง ยงยุทธ์ อินทจักร์ และสุกัญญา รุจิเมธธาภาส (2555) ที่กล่าวว่า การที่จะสื่อสารภาษาอังกฤษนั้น ผู้พูดจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจดจำคำศัพท์ รูปแบบ กฎเกณฑ์ของไวยากรณ์เกี่ยวกับภาษาอังกฤษได้ ทั้งนี้เพื่อสามารถนำความรู้ที่นำมาเชื่อมโยงให้เป็นข้อความและแปลงเสียงออกมาเป็นภาษาพูดที่มีลักษณะการพูดใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาให้มากที่สุดเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร ด้วยเหตุผลนี้แสดงให้เห็นว่า ความรู้พื้นฐานเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างและพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน หากครูผู้สอนมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาอังกฤษ คุณวุฒิครูไม่ตรงสาขา ครูที่ใช้ภาษาสื่อความหมายในชั้นเรียนไม่ถูกต้อง และครูขาดความชำนาญในการสอน ย่อมส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนอย่างมาก จากผลการวิจัยครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนในระดับปานกลาง ซึ่งครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขามีปัญหาและมีข้อจำกัดในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดสื่อสาร จากการศึกษายังพบว่าครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กฤษณา ยอดมงคล (2561); ทิพาชา นวลหลง ยงยุทธ์ อินทจักร์ และสุกัญญา รุจิเมธธาภาส (2555) ; Wilkins (1976) ; Larsen-Freeman (2000) ; Denis (1977) ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไว้ว่าครูต้องมีทักษะในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี เพราะปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน คือครูไม่รู้จริงเกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองสอน การที่ครูให้ผู้เรียนได้มีการฝึกฝนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น มีการฝึกฝนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ซึ่งเป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น คือผู้เรียนจะต้องเลือกรูปแบบของภาษาเพื่อนำมาใช้ในสถานการณ์จริงให้เหมาะสม โดยการจะทำให้เช่นนี้ได้จะต้องมีความรู้ในเรื่องของโครงสร้างทางภาษา ความหมาย และเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของภาษาที่ใช้ สิ่งที่โดดเด่นในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะอยู่ในเนื้อหาภายใต้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะจัดขึ้น ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อย่างไรก็ตามทุกโรงเรียนควรมีการพัฒนาครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นครูผู้สอนที่ขาดความรู้ความเข้าใจทางภาษาอังกฤษที่ลึกซึ้ง ไม่แม่นยำในเนื้อหาที่สอน รวมถึงยังขาดทักษะทางด้านการสอน พัฒนาศักยภาพของครูให้มีระดับความรู้ที่เหมาะสมในวิชาภาษาอังกฤษ และสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียน ให้คำอธิบาย ตอบคำถาม หรือข้อสงสัยของนักเรียนได้ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน

2. ระดับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารใน 7 สถานการณ์ และแบบวัดระดับความสามารถแบบให้เขียนตอบเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอกุหลาบ จังหวัดเลย

ผลของการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา คือ ครูส่วนใหญ่สื่อสารผิด ประเด็น สื่อสารเป็นคำๆ ไม่ตอบคำถาม และยังพบว่าระดับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในการชมเชยและให้กำลังใจ อยู่ในระดับน้อย ระดับปัญหาใน 6 สถานการณ์ที่เหลือ อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ข้อมูลจากแบบสอบถามยังพบว่าร้อยละ 47.50 ของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา มีความวิตกกังวลและไม่มั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาจะต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงสาย ไม่มีความถนัดในด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และเทคนิคการสอน ขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในรายวิชาภาษาอังกฤษ จึงทำให้เกิดภาวะเครียด ทำให้ไม่มั่นใจ และไม่กล้าใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ ประคอง ยุคะลัง กขกร นานาผล และธนาภรณ์ พันธุ์ทวี (2558) ที่พบว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรง

สาขามีความวิตกกังวล ไม่กล้าพูด ขาดความเชื่อมั่น และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แคมมณี (2556) ได้กล่าวไว้ว่าครูผู้สอนที่ขาดความชำนาญ หรือครูที่ไม่มีวุฒิการสอนที่ตรงสาขา แต่ต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ถนัด ย่อมมีความกังวล ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ จะส่งผลถึงตัวผู้เรียนในด้านเจตคติที่ไม่ดีต่อรายวิชาภาษาอังกฤษ ในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะเกิดปัญหาต่างๆในระหว่างการสอนได้อยู่เสมอ สอดคล้องกับ Ingersoll (2003) ได้กล่าวว่า ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาจะส่งผลกระทบต่อความผิดพลาดในการสอนของครูในรายวิชานั้นๆ จากงานวิจัยของ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร ชิดชนก เชิงเชาว์ และเกษตรชัย และหิม (2557) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาสวนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษสลับกับภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับ ดำรง ชลสุข (2560) ; สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (สถาบันทีดีอาร์ไอ) (2558) ; ทิสนา แคมมณี (2556) ที่กล่าวเป็นแนวทางเดียวกันว่า คุณภาพและความสามารถของครูเป็นปัญหา มาจากการขาดแคลนครูเฉพาะสาขา โดยผลการประเมินบ่งบอกถึงครูจำนวนมากขาดความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในวิชาที่ตนสอน จึงทำให้โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มิได้จบสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง มีความไม่แม่นยำในด้านเนื้อหาสาระ ไม่มีพื้นฐานภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสม จึงขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาและไม่สามารถต่อยอดในชั้นสูงต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ ครูที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาสวนใหญ่ใช้ภาษาอังกฤษสลับกับภาษาไทย หรือใช้ภาษาไทยเป็นหลัก ทิสนา แคมมณี (2556) ได้กล่าวว่า ผู้สอนถือเป็น ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน เช่นความรู้ความเข้าใจในสาระที่สอน ความสามารถในการสอน ความตั้งใจในการสอน เจตคติต่อการสอน ความรู้สึกต่อตัวผู้เรียน สภาพจิตใจของผู้สอน แรงจูงใจในการสอน สุขภาพของผู้สอน ความพร้อมของผู้สอน และอาจรวมไปถึงบุคลิกลักษณะของผู้สอน สิ่งต่างๆเหล่านี้มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและต่อพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งส่งผลถึงกระบวนการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนยังไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ถึงแม้จะได้เรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องก็ตาม อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนไม่มั่นใจในการใช้ภาษา ไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ และไม่สามารถประยุกต์ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประคอง ยุคะลัง กขกร นานาผล และธนาภรณ์ พันธุ์ทวี (2558) ; นวพร ชลารักษ์ (2559) ได้สนับสนุนเกี่ยวกับแนวคิดของการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสาร โดยการพัฒนาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิสนา แคมมณี (2556) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องนำความรู้ ทักษะ วิธีการและเทคนิคการสอนมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ และปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนที่ขาดความชำนาญ หรือครูที่ไม่มีวุฒิการสอนที่ตรงสาขา แต่ต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ถนัด ย่อมมีความกังวล ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ จะส่งผลถึงตัวผู้เรียนในด้านเจตคติที่ไม่ดีต่อรายวิชาภาษาอังกฤษ ในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะเกิดปัญหาต่างๆในระหว่างการสอนอยู่เสมอ แต่หากครูผู้สอนได้รับการฝึกฝนอบรมให้เกิดทักษะและ ความชำนาญ หรือได้รับคำแนะนำเพิ่มเติมจากครูผู้ที่มีประสบการณ์ที่จบสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง ครูที่มีวุฒิ ไม่ตรงสาขาสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษของตนเองให้ดีขึ้นได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร,ชิดชนก เชิงเชาว์ และเกษตรชัย และหิม (2557) ได้เสนอแนะให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับเขตพื้นที่การศึกษาแก้ไขปัญหาครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โดยการส่งเสริมให้โรงเรียนมีการจัดอบรมภาษาอังกฤษแบบเข้มข้นในระยะสั้น โดยให้หน่วยงานหรือสถานศึกษาจัดตั้งศูนย์ในการจัดบุคลากรที่เชี่ยวชาญจัดการอบรมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อครูผู้สอนมากที่สุด

เพื่อช่วยให้ครูสามารถพูดสื่อสารในชั้นเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประคอง ยุคะลัง กชกร นานาผล และธนาภรณ์ พันธุ์ทวี (2558) ที่ระบุว่าครูผู้สอนส่วนมากต้องการรับการอบรม การสอนงานระบบพี่เลี้ยงโดยใช้วิทยากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และมีพี่เลี้ยงเป็นครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษในการออกเสียง การเรียนรู้โครงสร้างประโยค การสอนคำศัพท์ รวมถึงการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรครูในเขตพื้นที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และทราบถึงระดับความสามารถและระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

1.2 ควรมีการศึกษาระดับความสามารถและระดับปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ในอำเภออื่นๆ และเขตพื้นที่การประถมศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดเลย เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาที่เป็นตัวแทนของประชากรอย่างแท้จริง

1.3 เพื่อเพิ่มระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดสื่อสารในชั้นเรียน ควรมีการสอนหรืออบรมในเรื่องการออกเสียง การเรียนรู้โครงสร้างประโยค การสอนคำศัพท์ การเรียนรู้วัฒนธรรมในการใช้ภาษาท่าทางเพื่อสื่อความหมายในการพูดสื่อสารในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารองค์กรหรือเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.1. ควรมีการกำหนดนโยบายและสนับสนุนงบประมาณ ส่งเสริมในการจัดการอบรม สัมมนา หรือการเรียนหลักสูตรระยะสั้นในเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา และการใช้ภาษาท่าทางในการสื่อความหมายในชั้นเรียนจากเจ้าของภาษาให้กับครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนให้ดีขึ้น

2.2 ควรมีการจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนการจัดทำสื่อให้ความรู้ ชุดคู่มือฝึกการสอน ชุดสอนสำเร็จรูป หรือสื่อการสอนเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาโรงเรียนประถมศึกษาให้มีความมั่นใจในการจัดการสอนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น และมีการติดตามประเมินผล

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ระดับความสามารถและระดับปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา ในอำเภออื่นๆ และเขตพื้นที่การประถมศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดเลย

3.2 ศึกษาการสร้างชุดสื่อ หรือนวัตกรรมในการช่วยพัฒนาทักษะการพูดสื่อสารในชั้นเรียนของครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วาณิชยปัญญา. (2551). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษณา ยอดมณฑล. (2561). *การพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา สาขาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกรณีศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอมะนัง จังหวัดเลย*. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ชัชวาล เรื่องประพันธ์. (2554). *การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชูชาติ หงษ์ขาว. (2542). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู*. มหาสารคาม : สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดำรง ชลสุข. (2560). *Multi-grade Teaching กับการแก้ปัญหาการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก*. ค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://www.matichon.co.th/columnists/news>.
- ทิพาชา นวลหลง, ยงยุทธ อินทจักร์ และสุกัญญา รุจิเมธธาส. (2555). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนดาราราชวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*.
- ทิตินา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, ชิดชนก เชิงขาว และเกษตรชัย และหิม. (2559). *การพัฒนาการเรียนรู้อังกฤษในสามจังหวัดชายแดนใต้. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วารสารศึกษาศาสตร์, 28 (3):1*.
- นพพร ชลารักษ์. (2559). *สภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 10 (2):1*.
- ประคอง ยุคะลัง, กชกร นานาผล และธนาภรณ์ พันธุ์ทวี. (2558). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการพูด ภาษาอังกฤษของ ครูผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขา โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*.
- รชากานต์ เคนชมพู่. (2556). *ผลกระทบจากครูผู้สอนสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกต่อผลการทดสอบการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6: กรณีศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชัยภูมิ. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*.
- วัชร หมดป้องตัว. (2545). *การศึกษาปัญหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค. ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร*.
- วรรณ นราเลิศสุขุมพงศ์. (2545). *พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครู สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเขต*

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาปรัชญาการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). (2558). *เปิดผลวิจัยทีดีอาร์ไอ ชี้การศึกษาไทยตกต่ำ เด็ก
อ่อน 3 วิชาหลัก “อังกฤษ-เลข-วิทย์”* ค้นเมื่อ 25 มกราคม 2563, จาก :
<http://www.econ.tu.ac.th/>.

สถาบันภาษาอังกฤษ. (2555). *ความเป็นมา วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2561). *การประชุมออกแบบการวิจัยเพื่อพัฒนาการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. เลย:กลุ่มนิเทศ และติดตาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเลย เขต 2.

British Council. (2017). *Teaching English Participant book*. Bangkok: British Council

Buckby, M. (1981). *Graded objectives and Test in British school* . In Culhane,T. (ed.) *Practice
and Problems in Language Testing*. London: Schools council, distributed by the
centre for information on Language Teaching and research.

Clark, J.L.D. (1972). *Foreign Language Testing : Theory & Practice*. Philadelphia : Center for
Curriculum Development.

Classroom Language. (2018). *English training course for LRU teachers*. Faculties and
Humanity and Social Sciences. Loei : Loei Rajabhat University

Denis, G. (1977). Motivation : The responsibility of the teacher. *English Language Journal*,
19(1) : 7-39.

Ingersoll, R. (2003). Out-of-Field Teaching and the Limits of Teacher Policy. *Academic Search
Complete*, Ipswich, MA, 79(10):773

Larsen-Freeman, D. (2000). *Technique and principles in language teaching*. 2nded. New York:
Oxford University.

Valette, R.M. (1987) *Objective Evaluation and Transparency*. Blussls: Didier.

Wilkins, D. (1976). *Notional Syllabuses: A Taxonomy and its Relevance to Foreign Language
Curriculum Development*. London: Oxford University press.

กฎหมายการป้องกันและปราบปรามการกระทำละเมิด เครื่องหมายทางการค้า

Legal to Prevent and Suppress on Trademarks Violation Acts.

Received: February 16,2020

Revised: April 17,2020

Accepted: April 30,2020

พีรพล สิมมา¹, จุฑารัตน์ กันทอง²

Peerapol Simma , Jutharat Kantong

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำละเมิดเครื่องหมายทางการค้า โดยพิจารณาจาก (1) ปัญหาการพิสูจน์ความมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้า (2) ปัญหาความรับผิดจากการละเมิดการใช้เครื่องหมายการค้า (3) ปัญหาการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป (4) ปัญหาเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหาย (5) ปัญหาการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดละเมิดเครื่องหมายการค้า

ผลการวิจัยพบว่า (1) การพิสูจน์ความมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 8 (10) มิได้ให้คำจำกัดความหรือหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเครื่องหมายการค้า (2) ปัญหาความรับผิดจากการละเมิดเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป กฎหมายมิได้บัญญัติไว้โดยตรงว่า การกระทำใดบ้างที่เป็นการละเมิดเครื่องหมายการค้า (3) ปัญหาการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ผู้มีอำนาจในการฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดและต้องจดทะเบียนเสียก่อน (4) ปัญหาเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหาย กฎหมายมิได้บัญญัติถึง การเยียวยาความเสียหายที่แท้จริงไว้โดยตรง (5) ปัญหาการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบขาดความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาจึงเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 กรณีความเสียหายจากการลงขายต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปจะต้องเป็นผู้พิสูจน์ให้ได้ว่าการใช้เครื่องหมายการค้าของผู้กระทำละเมิดนั้น ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างไร และกรณีความเสียหายจากการโฆษณาอันเป็นเท็จต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า การแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือหลอกลวงเกี่ยวกับสินค้าของตนหรือของบุคคลอื่น มีการหลอกลวงที่แท้จริงหรืออย่างน้อยมีแนวโน้มที่จะหลอกลวง และอาจมีการตัดสินใจในการซื้อสินค้านั้น

คำสำคัญ: กฎหมายการป้องกันและปราบปราม , การละเมิดเครื่องหมายทางการค้า , มาตรการทางกฎหมาย

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
088-5426399

E-mail : johnny53450303@hotmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Abstract

The objectives of this research was to study legal measures to prevent and suppress Acts violate trade marks by considering (1) proof problems of reputation of trademarks problems) (2) problems of liability from trademark infringement (3) proof problems of damage occurring with general well-known trademarks (4) problems relating to remedies damage (5) problems of prevention and suppression of trademark infringement offenders.

The research result revealed that (1) proof of reputations of well-known trademarks under the Trademark Act B.E 2534(1991), Section 8 (10) not provide any definition or standard to consider trademark (2) problems of liability from trademark infringement that was well-known in general, the law did not directly stipulate that what are the actions that were a trademark violation. (3) proof problems of damage occurring with general well-known trademarks that was well-known in general, the person who had the power to claim for infringement and Previous registers (4) problems relating to remedies damage, the law did not act to direct remedies for real damage.(5)problems of prevention and suppression of offenders who responsible for the lack of knowledge of intellectual property legal expertise. Therefore suggesting an amendment trademark Act B.E 2534 (1991) in case of fraud damage, must prove that the owner of a well-known trademark generally had to prove that trademark using of the offender causing some damage and in the case of false damage from advertising, must prove that the display of false or deceptive statements about their products or other people's ,there was a real scam or at least more likely to be a scam and may had a decision to purchase that product.

Keyword; Preventing and suppression laws , Trademarks Violation. , Legal Measures

บทนำ

ปัจจุบันผู้ประกอบการค้า ได้ใช้เครื่องหมายการค้าเป็นเครื่องหมายนำทางการค้าทั้งภายในประเทศและการส่งออกสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เจ้าของเครื่องหมายการค้า จึงมีความจำเป็นต้องจดทะเบียนขอรับความคุ้มครองสิทธิในประเทศต่าง ๆ ก่อนส่งสินค้าไปจำหน่ายเพื่อป้องกันปัญหาการละเมิดเครื่องหมายการค้า และมีให้ผู้ใดนำเครื่องหมายการค้าของตนไปจดทะเบียนในต่างประเทศ โดยมีได้เป็นเจ้าของ กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีนโยบายการส่งเสริมการให้บริการขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศด้วยความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย ด้วยการศึกษานโยบายการเข้ามาเป็นภาคีพิธีสารกรุงมาดริด (Madrid Protocol) หากประเทศไทยเข้าเป็นภาคีพิธีสารกรุงมาดริด ผู้ประกอบการหรือผู้ส่งออกของไทยก็จะได้รับประโยชน์ที่จะสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เพื่อขอรับความคุ้มครองในประเทศต่าง ๆ ได้หลายประเทศในคราวเดียวกัน โดยยื่นคำขอจดทะเบียนเพียงคำขอเดียวใช้เพียงภาษาเดียว และเสียค่าธรรมเนียมเพียงครั้งเดียว ซึ่งก็จะทำให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการยื่นคำขอจดทะเบียนและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 มี 4 ประเภทได้แก่ (1) เครื่องหมายการค้า (Trade Mark) คือ เครื่องหมายที่ใช้เป็นที่หมายเกี่ยวข้องกับสินค้าเพื่อแสดงว่า สินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เช่น บรีส มาม่า กระทิงแดง (2) เครื่องหมายบริการ (Service Mark) คือ เครื่องหมายที่ใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับบริการเพื่อแสดงว่า บริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น เช่น เครื่องหมายของสายการบิน ธนาคาร, โรงแรม (3) เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark) คือ เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองคุณภาพของสินค้าหรือบริการนั้น เช่น เซลล์ชวนชิม แม่ช้อยนางรำ ฮาลาล (Halal) และเครื่องหมายการค้าแรง ประเภทที่ (4) เครื่องหมายร่วม (Collective Mark) คือ เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้โดย บริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกัน หรือโดยสมาชิกของสมาคมกลุ่มบุคคล หรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน เช่น ตราช้างของ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด เป็นต้น

การกระทำที่ถือเป็นการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้า ได้แก่ มีการใช้เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น การใช้เครื่องหมายการค้าที่อาจถือเป็นการละเมิดสิทธินั้น อาจอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง คือ มีการจัดให้มีเครื่องหมายการค้าขึ้นขึ้นเองหรือใช้กับสินค้า เช่น ผู้ละเมิดได้กระทำทำการว่าจ้างผู้อื่นทำเครื่องหมายการค้าแล้วนำมาใช้กับสินค้า หรือ มีการนำเข้าสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ในประเทศไทยแล้วนำเข้ามายังจำหน่ายโดยมิได้รับความยินยอม แม้จะไม่ได้ทำเครื่องหมายการค้าขึ้นเองก็ตาม ก็ถือเป็นการใช้เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นกับสินค้าของผู้อื่นด้วย ซึ่งการใช้เครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ที่จะถือเป็นการละเมิดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 44 นั้น จะต้องเป็นการใช้กับสินค้าประเภทเดียวกัน กับที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าขึ้นได้จดทะเบียนไว้ หรืออาจเป็นสินค้าต่างประเภทกับ ที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าได้จดทะเบียนไว้ถ้าหากว่าการใช้นั้น อาจทำให้เกิดความสับสนเข้าใจหลงผิดในแหล่งที่มาของสินค้า ซึ่งจัดเป็นการลงขายตาม มาตรา 46 วรรคสอง (เข้มชัย ชุตินวงศ์, 2531, น. 174)

บทกำหนดโทษกรณี ละเมิดเครื่องหมายการค้าของไทย มีปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 44 “ภายใต้บังคับมาตรา 27 และมาตรา 68 เมื่อได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า แล้ว ผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า เป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้า นั้น สำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ ” และบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการปลอมการแปลงเครื่องหมายการค้า มาตรา 108 “บุคคลใดปลอมเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนแล้ว ในราชอาณาจักรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” และบทลงโทษในการเลียนแบบเครื่องหมายการค้า มาตรา 109 “บุคคลใดเลียนเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือเครื่องหมายร่วมของบุคคลอื่น ที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักร เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง หรือ เครื่องหมายร่วมของบุคคลอื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือ ปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ถ้านิติบุคคลกระทำความผิด ผู้ที่รับผิดชอบนิติบุคคลจะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย ตาม มาตรา 114 “ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น”

แต่เนื่องจาก พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มิได้มีบัญญัติไว้ว่า การกระทำความผิดบางที่เป็นการละเมิดเครื่องหมายการค้า ดังนั้น การพิจารณา ในส่วนที่เกี่ยวกับการละเมิดเครื่องหมายการค้า จึงจำเป็นต้องนำหลักเรื่องละเมิดทั่ว ๆ ไปในประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420 มาปรับใช้ และการใช้สิทธิเกินส่วนตามมาตรา 421 เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้มีปัญหาในการตีความว่า การกระทำใดเป็นการละเมิดการใช้เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ซึ่งเจ้าของเครื่องหมายการค้า ที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วเท่านั้นที่จะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าตามประเภทและชนิดของสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ ส่วนเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปที่ไม่ได้จดทะเบียนนั้น จะมีสิทธิฟ้องผู้กระทำความผิดได้เฉพาะ กรณีลงขายเท่านั้น ดังนั้น ตามกฎหมายไทยจึงต้องพิจารณาถึงผู้มีอำนาจฟ้องคดีด้วยจะเห็นได้ว่า ต้องเป็นผู้มีอำนาจในการฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปเสียก่อน จึงจะมีสิทธิในการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป การที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปอาจใช้สิทธิตามมาตรา 61 (2) ในการเพิกถอนเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของตนนั้น เป็นการเยียวยาความเสียหายของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปได้อย่างหนึ่ง ซึ่งกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของไทยได้บัญญัติไว้ แต่การเยียวยาดังกล่าวนี้นี้ มิใช่การเยียวยาความเสียหายที่แท้จริง เนื่องจากเป็นการให้หยุดกระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปเท่านั้น แต่มิได้มีมาตรการในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นมานานแล้วและจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตต่อเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปแต่อย่างใด แม้ว่าศาลไทยสามารถพิจารณาเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากการละเมิดเครื่องหมายการค้า ที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปได้ โดยนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับ แต่ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ได้บัญญัติเรื่องการละเมิดและการเยียวยาความเสียหายที่แท้จริงไว้โดยตรง จึงเกิดปัญหาในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายโดยทั่วไป เกิดความไม่เป็นธรรมแก่

เจ้าของเครื่องหมายการค้านั้น และทำให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของไทยไม่ได้รับมาตรฐานสากล จนอาจเกิดปัญหาทางการค้าและการลงทุนเกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 กำหนดให้นำบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับโดยอนุโลม กรณีที่พระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดเรื่องใดบัญญัติไว้ แต่มีปัญหาว่า กรณีใดจะนำ บทบัญญัติใดมาใช้บังคับ ซึ่งเป็นปัญหาถึงประเด็นถึงหน้าที่ในการนำสืบพิสูจน์ความมีชื่อเสียงควรมีเพียงใด มี ข้อห้ามในการรับฟังพยานหลักฐานหรือไม่ และกรณีดังกล่าวต้องใช้ บทบัญญัติแห่งวิธีสบัญญัติใดมาปรับใช้ เนื่องจากคดีละเมิดในเครื่องหมายการค้าเป็นได้ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา โดยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งใช้บังคับแก่คดีแพ่งและคดีอาญานั้น มี ผลใช้บังคับแตกต่างกันในบางเรื่อง และในกรณีดังกล่าวมิได้มีกฎหมายลูกบัญญัติรายละเอียดในการบังคับใช้ กฎหมายดังกล่าวอย่างชัดเจน จากที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัย จึงสามารถแยกประเด็นปัญหาได้ดังนี้

(1) ปัญหาการพิสูจน์ความมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้า ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สิน ทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 กำหนดให้นำ บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งหรือ ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง และวิธี พิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งมีปัญหาว่า กรณีใดจะนำบทบัญญัติใดมาใช้บังคับ ซึ่งเป็นปัญหาถึงประเด็นถึงหน้าที่ ในการนำสืบพิสูจน์ความมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้าว่า ผู้ใดจะมีภาระในการพิสูจน์และพยานหลักฐานที่ จะนำสืบพิสูจน์ ความมีชื่อเสียงควรมีเพียงใด

(2) ปัญหาความรับผิดจากการละเมิดการใช้เครื่องหมายการค้า ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมาย การค้า พ.ศ. 2534 มีได้บัญญัติไว้ โดยตรงว่า การกระทำใดบ้างที่เป็นการละเมิดการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง การละเมิดเครื่องหมายการค้า ซึ่งส่งก่อให้เกิดปัญหาการตีความว่า การกระทำใดเป็นการละเมิดการใช้ เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

(3) ปัญหาการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ผู้มี อำนาจฟ้องคดีต้องเป็นผู้มีอำนาจในการฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิด เครื่องหมายการค้าที่มี ชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปเสียก่อน จึงจะมีสิทธิในการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มี ชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

(4) ปัญหาเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหาย ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มีได้ บัญญัติถึง เรื่องการละเมิดและการเยียวยาความเสียหายที่แท้จริงไว้โดยตรง จึงเกิดปัญหาในการเยียวยาความ เสียหายที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้า ที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย โดยทั่วไปก่อให้เกิด ความไม่เป็นธรรมแก่ เจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น และทำให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของไทยไม่ได้รับ มาตรฐานสากล

(5) ปัญหาการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดละเมิดเครื่องหมายการค้า มีการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน และเป็นการปฏิบัติโดยยึดกรอบของกฎหมายเป็นสำคัญ เพื่อกันความผิดพลาดที่จะถูกฟ้องร้องในการ

ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจนำผลเสียหายมาสู่หน่วยงานได้ ในการดำเนินงานต้องอาศัยบุคลากรตำรวจที่มีความรู้ความสามารถ มีผู้นำที่เข้มแข็ง มีการทำงานที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน แต่ในขณะเดียวกันอาจมีข้าราชการตำรวจอีกบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถ ขาดการพัฒนาความรู้ ขาดภาวะผู้นำขาดคุณธรรมจริยธรรม

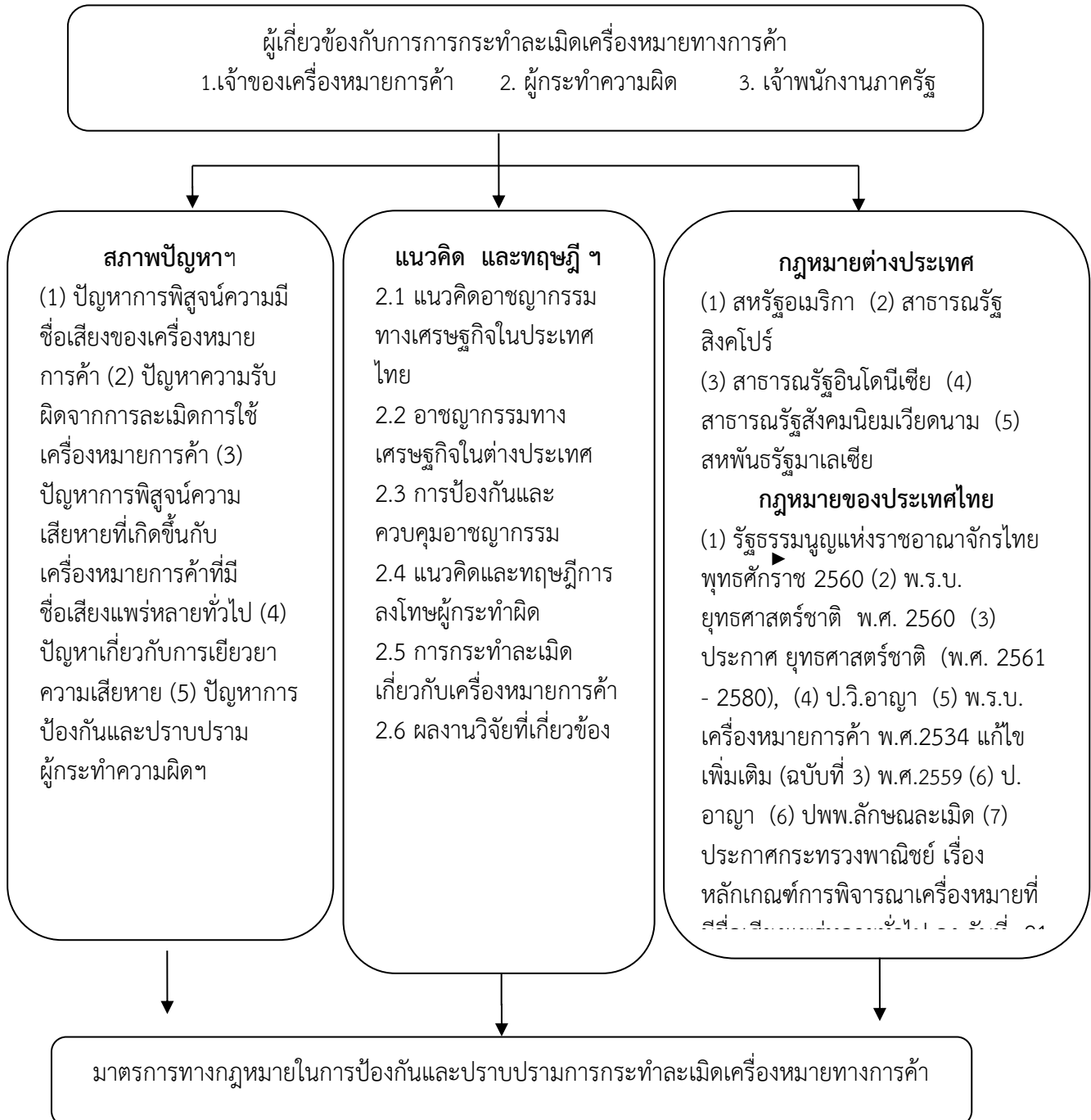
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี กฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำละเมิดเครื่องหมายทางการค้า
2. เพื่อศึกษา ทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำละเมิดเครื่องหมายทางการค้า ทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเครื่องหมายทางการค้า

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำละเมิดเครื่องหมายทางการค้า ประกอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 และประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด กฎ ประกาศ คำสั่ง คำพิพากษาศาลฎีกา ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดเครื่องหมายทางการค้าทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลทาง อิเล็กทรอนิกส์ บทความในวารสาร ตำราต่างๆทั้งของต่างประเทศ และ ของไทย และการหาข้อมูลภาคสนามโดยการออกแบบ สัมภาษณ์บุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิจัย

(1) ปัญหาการพิสูจน์ความมีชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้า

ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 8 “เครื่องหมายการค้าที่มีหรือประกอบด้วยลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ห้ามมิให้รับจดทะเบียน...(10) เครื่องหมายที่เหมือนกับเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือคล้ายกับเครื่องหมายดังกล่าวจนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าไม่ว่าจะได้จดทะเบียนไว้แล้วหรือไม่ก็ตาม” แต่ก็ได้ให้คำจำกัดความหรือหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเครื่องหมายการค้าดังกล่าวไว้แต่อย่างใด ดังนั้น การพิจารณาถึงความมีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปของเครื่องหมายการค้าสำหรับประเทศไทย จึงเป็นดุลพินิจของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าและศาล ซึ่งเมื่อไม่มี หลักเกณฑ์ที่แน่ชัดก็อาจเกิดปัญหาตามมา เพราะการใช้ดุลพินิจนั้นอาจมีความแตกต่างกันได้ จึงควรกำหนดบทบัญญัติให้ชัดเจนใน พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 8 (10) ว่าการพิจารณาถึงความมีชื่อเสียง แพร่หลายของเครื่องหมายการค้านั้นมีหลักเกณฑ์ในการพิสูจน์ เช่นใด เพื่อป้องกันปัญหาในการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานไม่ว่าจะเป็นปัญหาในการตีความเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย ทั่วไปหรือปัญหาการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบหรือโดยทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่

(2) ปัญหาความรับผิดจากการละเมิดเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

การกระทำใดบ้างที่เป็นการละเมิดการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับการละเมิดเครื่องหมายการค้า ซึ่งส่งก่อให้เกิดปัญหาการตีความว่า การกระทำใดเป็นการละเมิดการใช้เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ซึ่งตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 47 เป็นการใช้เครื่องหมายการค้าโดยสุจริต โดยการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปนั้น จะไม่คุ้มครองย้อนไปถึงวันที่เริ่มจดทะเบียนหรือมีการใช้เครื่องหมายดังกล่าว กล่าวคือ การให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ตามมาตรา 8 (10) นั้น เป็นการห้ามบุคคลอื่นใดนำเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปมายื่นคำขอจดทะเบียนโดยเจตนาลอกเลียนเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียง แพร่หลายทั่วไปเพื่อประโยชน์ทางการค้าของตนเองโดยมิชอบ

มาตรา 44 กำหนดว่า เมื่อได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว ผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรานี้ ผู้ที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าและเป็นการรับรองสิทธิของผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า หรือเป็นสิทธิเด็ดขาดของผู้จดทะเบียน บุคคลอื่นจะนำเครื่องหมายการค้าที่เจ้าของไปจดทะเบียนแล้ว ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ได้หากบุคคลอื่นนำไปใช้ย่อมเป็นการล่วงละเมิดต่อเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วนั้น

(3) ปัญหาการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

ผู้มีอำนาจฟ้องคดีต้องเป็นผู้มีอำนาจในการฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิด เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปเสียก่อน จึงจะมีสิทธิในการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 46 วรรคแรก ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลใดจะฟ้องคดีเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน หรือ เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน เพื่อการละเมิดสิทธิดังกล่าวไม่ได้” กล่าวคือ บุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียน เครื่องหมายการค้าไม่มีสิทธิที่จะฟ้องคดีป้องกันการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าและไม่มีสิทธิ ที่จะฟ้องเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดสิทธินั้นด้วย ซึ่งตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 46 วรรคแรก มิได้ บัญญัติเรื่อง การละเมิดและการเยียวยาความเสียหายที่แท้จริงไว้โดยตรงจึงต้องนำประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์มาตรา 438 มาใช้บังคับ ซึ่งมาตราดังกล่าวกำหนดว่า ศาลจะมีอำนาจกำหนดค่า สินไหมทดแทนว่าจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด

(4) ปัญหาเกี่ยวกับการกระทำละเมิดและการเยียวยาความเสียหาย

ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มิได้บัญญัติถึง เรื่องการละเมิดและการเยียวยาความเสียหายที่แท้จริงไว้โดยตรง จึงเกิดปัญหาในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายโดยทั่วไปก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ เจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 ไม่ได้กำหนดไว้ จึงเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ในทางปฏิบัติศาลยังนำหลักกฎหมายว่าด้วยละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น มาปรับใช้ จึงเห็นว่ายังไม่เพียงพอต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

(5) ปัญหาการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า

การกระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า เป็นอาชญากรรมทาง เศรษฐกิจ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ คือ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจของกรมตำรวจ และกองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรของสำนักงานอัยการสูงสุด การปฏิบัติการด้านการสืบสวนของกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจได้ดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมชอบธรรม อำนาจความยุติธรรมให้กับประชาชน แต่ปัญหาของกองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ขาดแหล่งข้อมูลที่มีการจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าและอ้างอิง ในการดำเนินงานขององค์กรตำรวจและอัยการแล้ว องค์กรที่มีความสำคัญยิ่งในการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมปัจจุบัน คือ ศาล แต่ศาลยังไม่มีการสร้างหน่วยงานโดยตรงมารับคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ นอกจากศาลทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งก็มีภาระหน้าที่เฉพาะความผิดเท่านั้น

อภิปรายผล

(1) การพิสูจน์ความมีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปของเครื่องหมายการค้า

บทบัญญัติของกฎหมายเครื่องหมายการค้าควรบัญญัติให้ชัดเจนใน พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 8 (10) ว่าการพิจารณาถึงความมีชื่อเสียง แพร่หลายของเครื่องหมายการค้า นั้นมีหลักเกณฑ์ในการพิสูจน์ เช่นใด เพื่อป้องกันปัญหาในการใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานไม่ว่าจะเป็นปัญหาในการตีความเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลาย ทัวไปหรือปัญหาการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบหรือโดยทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งการพิจารณาว่าเครื่องหมายใดจะเป็น เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปหรือไม่ นั้น จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 2 ประการ ดังนี้ 1) สินค้าหรือบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นจะต้องมีการจำหน่ายหรือมีการใช้หรือมีการ โฆษณา หรือได้มีการใช้เครื่องหมายโดยวิธีใด ๆ 2) เครื่องหมายนั้นจะต้องมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้บริโภค การพิจารณาว่าเครื่องหมายใดเป็นเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป จึงต้องอาศัยหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป แทนการอาศัยการตีความตามกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งเมื่อพิจารณา หลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบกับระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญาว่าด้วยการแจ้งเครื่องหมายที่มี ชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป พ.ศ. 2548 จึงสามารถกำหนดแนวทางการพิจารณาลักษณะของเครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปตามกฎหมายไทยได้

(2) ความรับผิดชอบจากการละเมิดในการใช้เครื่องหมายการค้า

การให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 8 (10) นั้น เป็นการห้ามบุคคลอื่นได้นำเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปมายื่นคำขอจดทะเบียนโดยเจตนาลอกเลียนเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียง แพร่หลายทั่วไปเพื่อประโยชน์ทางการค้าของตนเองโดยมิชอบ อันนำไปสู่การสร้าง ความสับสน หลงผิดให้แก่สาธารณชนในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้าซึ่งไม่อาจแปลความรวม ไปถึงเจ้าของเครื่องหมายการค้าเดิมที่ใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวกับสินค้าของตนโดยสุจริต ควบคู่มา กับเครื่องหมายการค้าที่ต่อมาภายหลังกลับกลายเป็นเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียง แพร่หลายทั่วไป เพราะมีฉะนั้นแล้ว เท่ากับว่าเป็นการจำกัดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าเดิมที่ ใช้โดยสุจริตให้ไม่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายโดยเท่าเทียมกัน ย่อมเป็นการไม่ชอบธรรม กับเจ้าของเครื่องหมายการค้าเดิม เมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา 44 ซึ่งกำหนดว่า เมื่อได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว ผู้ซึ่งได้จดทะเบียนเป็น เจ้าของเครื่องหมายการค้าเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้า นั้นสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้จึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรานี้ ผู้ที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าและเป็นการรับรองสิทธิของผู้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า อันมีผลให้ผู้จดทะเบียนมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในอันที่จะใช้เครื่องหมายการค้าที่ให้จดทะเบียน หรือเป็นสิทธิเด็ดขาดของผู้จดทะเบียน บุคคลอื่นจะนำเครื่องหมายการค้าที่เจ้าของไปจดทะเบียนแล้ว ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ได้หากบุคคลอื่นนำไปใช้ ย่อมเป็นการล่วงละเมิดต่อเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วนั้น

การพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ไม่สามารถนำมาปรับใช้กับการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนได้ เนื่องจากมาตรา 44 เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น ดังนั้น เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนจึงพึงคดีเพื่อ

ป้องกันการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าหรือเรียก้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดสิทธิดังกล่าว ไม่ได้ตามมาตรา 46 วรรคแรก เว้นแต่กรณีเป็นการลงขายตามมาตรา 46 วรรคสองโดยการลงขาย หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งเอาสินค้าของตนไปลงขายว่าเป็นสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้น จึงเห็นได้ว่า เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปที่จะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา 44 วรรคแรก คือ เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วเท่านั้นที่มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าตามประเภทและชนิดของสินค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ ส่วนเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปที่ไม่ได้จดทะเบียนนั้นจะมีสิทธิฟ้อง ผู้กระทำความผิดได้เฉพาะกรณีลงขายเท่านั้น ดังนั้น ตามกฎหมายไทยจึงต้องพิจารณาถึงผู้มีอำนาจฟ้องคดีด้วย จะเห็นได้ว่าต้องเป็นผู้มีอำนาจในการฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิด เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปเสียก่อน จึงจะมีสิทธิในการพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

(3) การพิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป

ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 46 วรรคแรก “บุคคลใดจะฟ้องคดีเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน หรือ เรียก้องค่าสินไหมทดแทน เพื่อการละเมิดสิทธิดังกล่าวไม่ได้” หมายความว่า บุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียน เครื่องหมายการค้าไม่มีสิทธิที่จะฟ้องคดีป้องกันการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าและไม่มีสิทธิ ที่จะฟ้องเรียก้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดสิทธินั้นด้วย หรือ เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้จะมีสิทธิฟ้องเพื่อป้องกันหรือฟ้องเพื่อห้ามไม่ให้ผู้อื่นนำเครื่องหมายการค้าไปใช้ และยังมีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ที่ได้นำเครื่องหมายการค้าไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ดังนั้น บุคคลที่จะถือว่าเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าและมีสิทธิเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียว คือ บุคคลที่ได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าไว้แล้วเท่านั้น ส่วนบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ ไม่ถือว่าเป็นเจ้าของ และไม่อาจฟ้องเพื่อรักษาสิทธิหรือห้ามผู้อื่นใช้ หรือเรียกค่าเสียหาย ในกรณีที่เครื่องหมายการค้าที่ยังไม่จดทะเบียนของตนถูกกระทำความผิดได้ อย่างไรก็ดี ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า แม้เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนจะไม่มีสิทธิดังกล่าว ข้างต้น แต่ก็อาจมีสิทธินำคดีขึ้นสู่ศาลได้หากเป็นกรณีการลงขายตามมาตรา 46 วรรคสอง ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นการบัญญัติถึงสิทธิและการได้รับความคุ้มครองการไว้เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปแตกต่างกันระหว่าง เครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้และมีได้จดทะเบียน

กรณีพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 8 (10) ให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปทั้งที่จดทะเบียนแล้วและมีได้จดทะเบียนกล่าว คือ หากเครื่องหมายที่จดทะเบียนหรือได้ยื่นขอจดทะเบียนเหมือนกับเครื่องหมาย การค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นใช้สำหรับสินค้าจำพวกชนิดใด นายทะเบียนจะต้อง ปฏิเสธการจดทะเบียนหรือเพิกถอนเครื่องหมายนั้น แต่หากเครื่องหมายที่จดทะเบียนหรือยื่นขอจดทะเบียนคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป เครื่องหมายดังกล่าวจะต้องคล้าย จนอาจทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในความเป็นเจ้าของหรือแหล่งกำเนิดของสินค้า ตามแนวทางการตีความของศาลเกี่ยวกับมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ดังนั้น ขอบเขตของการได้รับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปจึง มีอยู่เฉพาะสินค้าที่เหมือนหรือคล้ายเท่านั้น ทั้งนี้ หากเครื่องหมายที่เหมือนหรือคล้ายกับ เครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปได้ไว้เครื่องหมายนั้นมาแล้วโดยสุจริตหรือมีพฤติการณ์ พิเศษ นายทะเบียนจะรับจดทะเบียนเครื่องหมายนั้นโดยมีเงื่อนไขและข้อจำกัดเกี่ยวกับการไว้ก็ได้ ตามที่เห็นสมควร ดังที่บัญญัติในมาตรา 27 ก็ได้

(4) การละเมิดและการเยียวยาความเสียหาย

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 มาตรา 44 ได้ให้สิทธิ

เจ้าของเครื่องหมายการค้าจดทะเบียนแต่เพียงผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าจดทะเบียนสำหรับสินค้าที่ตนได้จดทะเบียนไว้แต่เมื่อพิจารณาถึงลักษณะละเมิดภายใต้กฎหมายเครื่องหมายการค้าไทย กลับพบว่าไม่มีข้อกฎหมายมาตราใดให้บทนิยามของคำว่าละเมิดเครื่องหมายการค้าไว้อย่างไรก็ดี ด้วยวัตถุประสงค์ของกฎหมายเครื่องหมายการค้าประกอบกับแนวคำพิพากษาฎีกาจึงพอเข้าใจถึงลักษณะของการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิต่อเจ้าของเครื่องหมายการค้าได้ว่าเป็นการใช้เครื่องหมายการค้าจดทะเบียนของผู้อื่นโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าของเครื่องหมายการค้าจดทะเบียน พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559 ไม่ได้กำหนดไว้จึงเป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป อย่างไรก็ตาม การนำเครื่องหมายการค้าไปติดกับสินค้า หีบห่อ หรือบรรจุภัณฑ์นั้น นับเป็นการใช้เครื่องหมายการค้าที่ชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจน รวมถึงการนำภาพเครื่องหมายทางการค้าไปวาง ที่บริเวณแผงขายสินค้าหรือกองสินค้าก็น่าจะถือเป็นการใช้เครื่องหมายการค้าได้

(5) การป้องกันและปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า

ในการสอบสวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า ให้ข้าราชการตำรวจที่สอบสวนทำบันทึกไว้ในลักษณะเป็น บันทึกช่วยความจำของตนเองและให้การสืบสวนเรื่องนั้น ๆ มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นให้ผลสำเร็จสมบูรณ์ ข้าราชการผู้นั้นควรรายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปจนถึงผู้บังคับบัญชาระดับสารวัตรทราบ การแจ้งการรายงานงานควรแจ้งรายงานด้วยวาจาหรือบันทึกรายงานเพื่อให้ทราบข้อมูลรายละเอียดตามสมควรก่อนได้ เป็นหน้าที่ของสารวัตรแผนกนั้นของผู้บังคับการ ผู้บังคับการในสายบังคับบัญชา ที่จะพิจารณาสั่งการวางแผน มอบหมายหรือเข้าร่วมทำการสอบสวนและหรือรายงานขอคำแนะนำสั่งการจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นด้วย การสืบสวนที่ริเริ่มโดยการสั่งการมอบหมายของผู้บังคับบัญชาให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของ สารวัตรแผนกผู้รับสั่ง สั่งการ วางแผน มอบหมายให้รองสารวัตรไปทำการสืบสวน หรือดำเนินการในส่วนต่าง ๆ ของแต่ละลักษณะงาน หรือการสืบสวนด้วยตนเองแล้วแต่กรณี

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 46 วรรคสาม

กรณีความเสียหายจากการลงขายต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า 1) การใช้สิทธิฟ้องฐานลงขาย เจ้าของเครื่องหมายการค้า มีภาระหน้าที่จะต้องนำสืบพิสูจน์ข้อเท็จจริงถึงสิทธิในเครื่องหมายการค้า ชื่อเสียง ความนิยมทางการค้า กล่าวคือ เครื่องหมายจะต้องมีชื่อเสียงในระดับหนึ่ง แต่ไม่ต้องถึงขนาดมีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไปตาม มาตรา 8 (10) 2) เจ้าของเครื่องหมาย ต้องตั้งประเด็นในการฟ้องให้ศาลเห็นว่า มีการกระทำที่เป็นการลงขายสินค้าของตนว่าเป็นสินค้าของผู้อื่น ซึ่งไม่ใช่แค่ลงในวัตถุ แต่เป็นการลงในความเป็นเจ้าของ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ดังนั้น การให้ความคุ้มครอง จึงไม่จำกัดอยู่เฉพาะสินค้า ชนิดเดียวกันหรือประเภทเดียวกันเท่านั้น แต่รวมถึงสินค้าประเภทอื่นด้วย 3) สาธารณชนสับสนหลงผิดว่าสินค้าของจำเลยเป็นสินค้าของโจทก์อันเนื่องมาจากการกระทำอันเป็นการลงขาย ดังนั้น หากจำเลยระบุอย่างชัดเจนว่าสินค้าเป็นของจำเลยก็ไม่อาจถือว่าจำเลยลงขาย 4) เจ้าของเครื่องหมายจะต้องนำสืบว่าได้มีการจำหน่ายหรือมีการใช้ หรือมีการโฆษณา หรือได้มีการใช้เครื่องหมายโดยวิธีใด ๆ ในประเทศไทย

กรณีความเสียหายจากการโฆษณาอันเป็นเท็จต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า 1) องค์กธุรกิจได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือหลอกลวงเกี่ยวกับสินค้าของตน หรือของบุคคลอื่น 2) มีการหลอกลวงที่แท้จริงหรืออย่างน้อยมีแนวโน้มที่จะหลอกลวง ส่วนใหญ่ของกลุ่มผู้ฟังที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย 3) การหลอกลวงนั้นเป็นสาระสำคัญที่อาจ

มีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการซื้อสินค้า 4) สินค้าที่โฆษณาเป็นสินค้าที่อยู่ภายใต้การค้าในประเทศไทย 5) มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหายต่ออีกบริษัทหนึ่งในยอดขาย ที่ลดลงหรือสูญเสียค่านิยม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 มาตรา 8 (10) ให้มีความคุ้มครอง เครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายโดยทั่วไปเหมือนกันทุกเครื่องหมายการค้าโดยไม่ต้อง พิจารณาว่าเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายเหล่านั้นจะได้จดทะเบียนไว้แล้วหรือไม่ โดยกำหนดให้การกระทำอันเป็นการละเมิดเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป คือ (1) การ กระทำอัน เป็นการลงขาย หรือ (2) การโฆษณาอันเป็นเท็จ และได้เสนอให้มีการแก้ไขกฎหมาย โดยนำ มาตรา 438 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาบัญญัติในพระราชบัญญัติเครื่องหมาย การค้า พ.ศ. 2534 ในประเด็น ก่อน ทั้งนี้ ควรกำหนดให้ผู้กระทำละเมิดขอคุ้มครองชั่วคราวได้ด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่จำเลยใน กรณีที่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้ากลั่นแกล้ง หรือฟ้องคดีโดยมิชอบ

เอกสารอ้างอิง

- ก้องเกียรติ อภัยวงศ์. (2546). *องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ : ผลกระทบที่เกิดจากองค์กรอาชญากรรมข้าม ชาติ ในประเทศไทย*. วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- เข็มชัย ชูติวงศ์. (2531). *อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : อุปสรรคและข้อเสนอเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการ บังคับใช้กฎหมาย*. ในเอกสารสรุปการวิจัยและข้อมูลนโยบายสาธารณะ. ชุดที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการวิชาการคณะนิติศาสตร์. (2530). *อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : อุปสรรคและข้อเสนอเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- คณิน บุญสุวรรณ. (2529). *อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การสัมมนาทางวิชาการเรื่องอาชญากรรมทาง เศรษฐกิจ*. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย..
- เฉลิมวุฒิ สารกิจ. (2558). *วัตถุประสงค์ในการลงโทษอาญา อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543*

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย วัตถุประสงค์เพื่อเป็นฐานเผยแพร่องค์ความรู้ในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

โดย วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้จัดพิมพ์เป็นวารสารราย 6 เดือน ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม, ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม - มิถุนายน) บทความได้รับการตรวจทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวน 2 ท่าน เป็นอย่างน้อย ก่อนลงตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ทั้งนี้ บทความที่เสนอเพื่อตีพิมพ์จะต้องไม่เคยถูกตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาเพื่อลงตีพิมพ์ของวารสารอื่นใดกองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ผู้เสนอผลงานต้องอ้างอิงแหล่งที่มาให้ครบถ้วนและสมบูรณ์

การเตรียมต้นฉบับ

ผู้เสนอผลงานจะต้องจัดวางรูปแบบตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด บทความใดมีรูปแบบไม่ถูกต้อง ทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร โดยมีรูปแบบการเตรียมต้นฉบับมีดังนี้

1. ประเภทบทความที่ตีพิมพ์ได้นั้น

- 1) บทความวิจัย
- 2) บทความวิชาการ ได้แก่ บทความวิชาการทั่วไป บทความพิเศษ บทความปริทรรศน์ บทความวิทยานิพนธ์ (ระดับปริญญาเอก/โท) เป็นต้น
- 3) บทวิจารณ์หนังสือ

2. สาขาเนื้อหาของบทความที่รับตีพิมพ์

- 1) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- 2) สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
- 3) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
- 4) สาขาวิชาภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 5) สาขาวิชาภาษาไทย
- 6) สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- 7) สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต
- 8) สาขาวิชาทัศนศิลป์

- 9) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
- 10) สาขาวิชานิติศาสตร์
- 11) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- 12) สาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา
- 13) สาขาวิชาพัฒนาสังคม
- 14) สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค
- 15) สาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3. การเตรียมต้นฉบับ

ภาษา	ผู้เสนอผลงานสามารถเขียนบทความได้ทั้งบทความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ แต่หากเป็นบทความภาษาอังกฤษแล้ว ควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องด้านไวยากรณ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ บทความภาษาอังกฤษควรมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทย ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงการเขียนภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทย เว้นแต่ในกรณีเขียนภาษาอังกฤษเพื่ออธิบายศัพท์ทางเทคนิคแต่ให้ใส่วงเล็บด้วย
รูปแบบการเขียน	ผู้เสนอผลงานต้องพิมพ์ต้นฉบับด้วยโปรแกรม Microsoft word เท่านั้น ใช้ขนาดกระดาษ A4 (210 มม. x 297 มม.) หรือ (21 ซม. x 29.7 ซม.) หรือ (8.27 นิ้ว x 11.69 นิ้ว) และตั้งค่าน้ำกระดาษดังนี้ ด้านบน ห่างจากขอบกระดาษ 3.81 เซนติเมตร (1.5 นิ้ว) ด้านล่าง ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว) ด้านขวา ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว) ด้านซ้าย ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว)
จำนวนหน้า	ทุกประเภทบทความ ควรมีความยาวทั้งเรื่อง รวมรายการอ้างอิง (APA Style) และบรรณานุกรมแล้ว ควรอยู่ในระหว่าง 10-15 หน้ากระดาษ
การย่อหน้า	ย่อหน้า ให้เริ่มห่างจากขอบเนื้อเรื่อง 1.25 เซนติเมตร ส่วนรายการอ้างอิง (APA Style) และบรรณานุกรมให้ห่างจากขอบเนื้อเรื่อง 1.25 เซนติเมตร
ลำดับหน้า	ลำดับหน้า ให้พิมพ์เลขหน้ากำกับทุกหน้าไว้ที่มุมด้านบนของกระดาษ โดยเริ่มนับหน้าที่ 1 ในหน้าแรกของบทความ เฉพาะหน้าแรกของบทความไม่ให้ใส่ตัวเลขกำกับไว้แต่ให้พิมพ์คำว่า หน้า 2 ในหน้าถัดไป และใส่ลำดับเลขหน้าจนจบเนื้อหาของบทความ
ลำดับเนื้อเรื่อง	ลำดับเนื้อเรื่อง ให้ใช้เลขกำกับบทนำเป็นหัวข้อหมายเลข 1 และส่วนหัวข้อย่อยให้ใช้เลขระบบทศนิยมกำกับหัวข้อย่อย แต่ไม่ควรเกิน 3 จุดเลขทศนิยม เช่น 1.1 , 1.1.1 เป็นต้น และหัวข้อย่อยลำดับถัดไปให้ใช้วงเล็บกำกับ เช่น 1) , 1.1) เป็นต้น และลำดับถัดไป เช่น (1), (2) เป็นต้น

รูปแบบการเขียน	คำภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH thaisarabunPSK และมีรูปแบบการเขียนดังนี้ - ชื่อเรื่อง ขนาดอักษร 18 รูปแบบอักษร ตัวหนา - ชื่อผู้เขียน ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - บทคัดย่อ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - คำสำคัญ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - ชื่อหัวข้อต่างๆ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวหนา - เนื้อหาทั้งหมด ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - บรรณานุกรม ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตามคำแนะนำการเขียน - รายการอ้างอิง ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตามคำแนะนำการเขียน
----------------	---

4. ส่วนประกอบของบทความ

4.1 บทความวิจัย

- 1) **ชื่อเรื่อง:** ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) **ชื่อผู้เขียนบทความ:** ชื่อผู้เขียนบทความให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้เสนอผลงาน
- 3) **บทคัดย่อ :** เป็นการกล่าวถึงเนื้อความที่ศึกษาทั้งเรื่องโดยย่อ ซึ่งเริ่มจากจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนผลของการศึกษาสรุปผลการศึกษา วิเคราะห์และตีความ และบทสรุปของการศึกษา โดยให้มีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4 **คำสำคัญ :** คำที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของเนื้อหาสารสนเทศ โดยมาจากคำที่ปรากฏในบทความ ซึ่งจะระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ ให้มีคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และไม่ควรมีคำสำคัญเกิน 5 คำ
- 5) **บทนำ:** ประกอบด้วย
 - 5.1) **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา:** เป็นการกล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาตลอดจนเหตุผลอันมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้
 - 5.2) **วัตถุประสงค์:** เป็นการกล่าวถึงเหตุผลและจุดมุ่งหมายอันนำมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้
ทั้งนี้ วัตถุประสงค์จะต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา
 - 5.3) **สมมติฐาน (ถ้ามี) :** เป็นการกล่าวถึงคำตอบสมมติในประเด็นปัญหาของเรื่องที่ทำการศึกษา ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล เพื่อตอบจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ทำการศึกษา
 - 5.4) **ขอบเขตการวิจัยหรือการศึกษา:** เป็นการกล่าวถึงขอบเขตของเรื่องที่ทำการศึกษาหรือทำการศึกษา โดยจะต้องมีการระบุขอบเขต เช่น เชิงพื้นที่ เชิงปริมาณ เป็นต้น

5.5) ระเบียบวิธีการวิจัยหรือศึกษา: เป็นการกล่าวว่าการวิจัยหรือการศึกษาในเรื่องนี้ใช้รูปแบบใด มีการอธิบายและวิเคราะห์วิธีการวิจัยหรือการศึกษา โดยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5.6) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ: เป็นกล่าวถึงว่าผลของการเสนอผลงานในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใดและในด้านใด

6) วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง : เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโจทย์การศึกษา โดยอ้างถึงหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานที่ศึกษา

7) ผลการศึกษา: เป็นการกล่าวและวิเคราะห์ถึงปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยใช้ทฤษฎีหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตลอดจนรายงานผลการศึกษาอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และได้ใจความ

8) อภิปรายผล เป็นการประเมินผลการวิจัย เพื่อให้เหตุผลยืนยันว่าผลการวิจัยที่ได้น่าเชื่อถือถูกต้อง เป็นจริง

9) สรุปผลและข้อเสนอแนะ: เป็นการกล่าวให้เห็นว่าผลการศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และกล่าวถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ควรมีประเด็นคำถามเพื่อเป็นแนวทางสานต่อการศึกษาต่อไป

10) กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี): เป็นการกล่าวถึงงานที่ศึกษาในเรื่องนี้ ได้รับการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือจากบุคคลใด อย่างไร

11) บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง: รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

4.2 บทความวิชาการ

1) ชื่อเรื่อง: ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) ชื่อผู้เขียนบทความ: ชื่อผู้เขียนบทความให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้เสนอผลงาน

3) บทคัดย่อ: เป็นการกล่าวถึงเนื้อความที่ศึกษาทั้งเรื่องโดยย่อ ซึ่งเริ่มจากจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนผลการศึกษาและบทสรุปของการศึกษา โดยให้มีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4) คำสำคัญ: คำที่ผู้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของเนื้อหาสารสนเทศ โดยมาจากคำที่ปรากฏในบทความ ซึ่งจะระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ ให้มีคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และไม่ควรมีคำสำคัญเกิน 5 คำ

5) บทนำ: เป็นการกล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ตลอดจนเหตุผลอันนำมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้ รวมถึงข้อมูลเชิงวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6) **เนื้อหา:** เป็นการกล่าวถึงเนื้อหาที่ทำการศึกษาอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และได้ใจความ

7) **สรุปผลและข้อเสนอแนะ:** เป็นการกล่าวให้เห็นว่าผลการศึกษاتตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และในกรณีที่มีข้อเสนอแนะ ให้กล่าวถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

8) **บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง:** รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

4.3 บทวิจารณ์หนังสือ

1) **ชื่อผู้วิจารณ์:** ชื่อผู้วิจารณ์ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้วิจารณ์

2) **ชื่อหนังสือที่วิจารณ์:** ให้วิจารณ์หนังสือเป็นภาษาไทย

3) **บทวิจารณ์หนังสือ:** เป็นการกล่าวถึงข้อดีและข้อบกพร่องของเรื่องที่วิจารณ์ โดยใช้ให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยอย่างได้ใจความ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น โดยการวิจารณ์หนังสือต้องเป็นการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

4) **บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง:** รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

ตัวอย่างการอ้างอิงท้ายบทความ (APA Style ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6)

หนังสือ

1) ผู้แต่ง 1 คน

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/
////////สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/
////////สำนักพิมพ์.

เช่น

อุมา สุคนธมาน. (2526). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
Apple, M. W. (2004). *Ideology and curriculum* (3rd ed.). Boston, MA: Routledge
Kegan Paul.

2) ผู้แต่ง 2 คน

ไทย ชื่อ/สกุลและ/ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่
////////พิมพ์:/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./&/สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2
////////เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

ปริญญช พิบูลสงคราม และ จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2553). *ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง...สู่
การพัฒนาที่ยั่งยืน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โครงการวิจัยเศรษฐกิจ
พอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
Certo S. C., & Peter, J. P. (1991). *Strategic management: Concept and applications*.
New York, NY: McGraw - Hill.

3) ผู้แต่ง 3-7 คน

ไทย ชื่อ/สกุลผู้แต่ง1,/ชื่อ/สกุลผู้แต่ง2 (3,4,5,6),/และ/ชื่อ/สกุลผู้แต่ง7./(ปีพิมพ์)./
ชื่อ////////เรื่อง (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง1,/สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง2 (3,4,5,6)/&/สกุล,/อักษร////////
ย่อชื่อผู้แต่ง7./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง./(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่
////////พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

หิรัญ หิรัญประดิษฐ์, สุขวัฒน์ จันทรปรณิก และ เสริมสุข สลักเพชร. (2540). *เทคโนโลยีการผลิต
ทุเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

John, J.A., Whitaker, D., & Johnson, D. G. (2001). *Statistical thinking for managers*.
Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC.

4) ผู้แต่ง 8 คนขึ้นไป

ไทย ชื่อ/สกุลผู้แต่ง1,/ชื่อ/สกุลผู้แต่ง2 (3,4,5,6),/และ/ชื่อ/สกุลผู้แต่งคนสุดท้าย./(ปี////////
พิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง1,/สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง2 (3,4,5,6)/&/สกุล,/อักษร
/////////ย่อชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง./(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./
/////////สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

นพรัตน์ เศรษฐกุล, เอกชัย เอกทัพนธ์, พงศ์ธร บรรณโสภิชญ์, ชยุตม์ สุขทิพย์, ปรีชา วิทย์พันธุ์, จีร
ศักดิ์ แสงศิริ, ...ดารีณ รุ่งกลิ่น. (2552). *ระบบสารสนเทศทั้งภูมิศาสตร์ลุ่มน้ำปาก
พนัง: การจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำในลุ่มน้ำปากพนังเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและระบบ
นิเวศ*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

Mercer, D. W., Kent, A., Nowiki, S. D., Mercer, D., Squier, D., Choi, W., ...Morgan, C.
(2004). *Beginning PHP5*. Indianapolis, IN: Wiley.

บทความบรรณาธิการ

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./ใน/ชื่อ/สกลบรรณาธิการ/(บ.ก.),/ชื่อหนังสือ/
////////(น./เลขหน้า)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./In/ตัวย่อชื่อ/สกุล/(Ed. หรือ Eds.),/
////////ชื่อหนังสือ/(p./ หรือ pp./เลขหน้า)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2540). การวิจัยอนาคตแบบ EDFR. ใน ทิศนา ขัมมณี และ สร้อยสน
สกลรัตน์ (บ.ก.), *แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*
(น. 1-18). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Pianta, R. C., Rimm-Kaufman, S. E., & Cox, M. J. (1999). Introduction: An ecological
approach to kindergarten transition. In R. C. Pianta & M. J. Cox (Eds.),
The transition to kindergarten (pp. 3-12). Baltimore, MD: Paul Brookes.

วารสาร

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/เลขหน้า.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า.

เช่น

มานะ สินธุวานานท์. (2549). ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 18(2), 115-116.

Chawla, L. (1994). Editor's note. *Children's Environment*, 2(11), 3.

หนังสือพิมพ์

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี,/วัน/เดือน)/ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์,/น./เลขหน้า.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปี,/เดือน/วัน)/ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์,/p/ หรือ
////////pp./เลขหน้า.

เช่น

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2548, 13 ธันวาคม). แผนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาในช่วงระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2549-2553). *มติชนรายวัน*, น. 6.

Thianthongdee, K. (2011, April 26). Online marketing for hotels and tourism. *The Nation*, p. 64.

วิทยานิพนธ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่อง/(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต หรือ
/////วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต)/ชื่อสถาบัน,/สถานที่พิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./ชื่อเรื่อง/(Doctoral dissertation หรือ master's thesis)./
/////ชื่อสถาบัน,/สถานที่พิมพ์.

เช่น

มนต์ชัย มั่นวศิน. (2552). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน: การบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.

Sukharomana, R. (1998). *Willingness to pay for water quality improving: Difference between contingent valuation and averting expenditure model* (Doctoral dissertation). University of Nebraska Lincoln. USA.

เว็บไซต์

ไทย ชื่อ/สกุลผู้เขียน./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./สืบค้น/วัน/เดือน/ปี,/จาก/URL
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้เขียน./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./Retrieved/เดือน/วัน,/ปี,/
/////from/URL

เช่น

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2557). *แผนยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2556 – 2559*.
สืบค้น 9 มิถุนายน 2559, จาก

http://www.ipthailand.go.th/ipthailand/index.php?option=com_content&task=view&id=2084&Itemid=183

University of Wisconsin System. (1985). *Patent policy (G34)*. Retrieved June 9, 2017,
from <http://www.uwsa.edu/fadmin/gapp/gapp34.htm>

การสัมภาษณ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปี,/วัน/เดือน)/[วิธีการสื่อสาร]/สัมภาษณ์โดยชื่อ/สกุล./
////////ตำแหน่ง(ถ้ามี)/สถานที่.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปี,/เดือน/วัน)/[Tape recording]/Interviewed by/
////////อักษรย่อชื่อ./สกุล/[วิธีการสื่อสาร]/ตำแหน่งของผู้ถูกสัมภาษณ์,/ //////////สถานที่.

เช่น

พระมหาประสระ สมาจาโร (สังขรัตน์). (2554, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย

เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์. รองเจ้าอาวาสวัดสวนพลู, กรุงเทพมหานคร.

Smith, M. B. (1998, August 12). Interviewed by C. A. Kiesler. [Tape recording].

President's Oral History Project, American Psychological Association. APA
Archives, Washington, DC.

ตัวอย่างการอ้างอิงในบทความ (APA Style ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6)

การอ้างอิงในเนื้อหาจะใช้ระบบนาม-ปี โดยมีรูปแบบการเขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ			
ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปี)	อังกฤษ	สกุล/(ปี)
ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ			
ไทย	(ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	(สกุล,/ปี)

เช่น

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2548) ได้วิจัยเรื่อง...

...และมหาวิทยาลัยตามแนวคิดของ Bernard and Krupat (1994) ประกอบ...

...และกำหนดระยะจบการศึกษา สอนทั้งวิชาสามัญและศาสนา (วีระศักดิ์ จันทร์ส่องแสง, 2546)

...ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต (Eker, Arkar, & Yaldiz, 2000) จึงเป็น...

ถ้ามีการอ้างอิงมากกว่าสองแหล่ง ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ			
ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปี)/และ/ชื่อ/สกุล/(ปี)	อังกฤษ	สกุล/(ปี)/and/สกุล/(ปี)
ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ			
ไทย	(ชื่อ/สกุล,/ปี;/ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	(สกุล,/ชื่อ./ปี;/สกุล,/ชื่อ./ปี)

เช่น

...สอดคล้องกับผลการศึกษาของมานะ นาคำ (2549) และ สีลาภรณ์ บัวสาย (2548)...

...หรือถึงแก่ชีวิต (ศรีวรรณ มีคุณ, 2548; เพิ่มพูน แพนศรี, 2551)

ถ้าเป็นการอ้างอิงจากหนังสือเล่มอื่นอีกทอดหนึ่ง ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ			
ไทย	ชื่อ/สกุล/(อ้างถึงใน/ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	สกุล,/ชื่อ./(cited in/สกุล,/ชื่อ,/ปี)
ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ			
ไทย	(ชื่อ/สกุล,/อ้างถึงใน/ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	(สกุล,/ชื่อ./cited in/สกุล,/ชื่อ,/ปี)

เช่น

...ซึ่ง Sobahle (อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)...

ถ้ามีการนำข้อความหรือคำพูดของผู้เขียนมาทั้งหมดโดยไม่ได้มีการปรับเปลี่ยน ให้ทำการใส่เครื่องหมาย
คำพูด (“ ”) และใส่เลขหน้าดังตัวอย่าง

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 3 หน้า 1-2 กล่าวไว้ว่า “ให้
ยกเลิกความในบทนิยาม...” หรือ

“...คืนแก่โรงเรียนนั้น” (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ฉบับที่ 2, 2554, หน้า 7)

สำหรับการสัมภาษณ์ ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ

ไทย ชื่อ/สกุล/(สัมภาษณ์,/วัน/เดือน/ปี)

อังกฤษ ชื่อ/สกุล/(personal communication [วิธีการสื่อสาร (ถ้ามี)],/เดือน/วัน,/ปี)

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ

ไทย (ชื่อ/สกุล,/สัมภาษณ์,/วัน/เดือน/ปี)

อังกฤษ (ชื่อ/สกุล,(personal communication [วิธีการสื่อสาร (ถ้ามี)],/เดือน/วัน,/ปี)

เช่น

ชัยฤทธิ์ ยนต์เปี่ยม (สัมภาษณ์, 26 กรกฎาคม 2549)

T. K. Lutes (personal communication, April 18, 2001)

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 18

รูปแบบตัวอักษร TH
SarabunPSK ขนาด 16

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

บทคัดย่อ

คำสำคัญ: คำสำคัญที่1, คำสำคัญที่2, คำสำคัญที่3

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

2.54 ซม.

2.54 ឆម.

Keywords: Keywords1, Keywords2, Keywords3

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

เนื้อหา

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

เอกสารอ้างอิง

เครือจิตร ศรีบุญนาท. (2546). พัฒนาการเพลงพื้นบ้านอีสาน (หมอลำกลอน เพลงโคราช เจริญเบริน).

สุรินทร์: สถาบันราชภัฏสุรินทร์.

รูปแบบตัวอักษร TH
SarabunPSK ขนาด 14

2.54 ซม.

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Journal of Humanities and Social Loei Rajabhat University

แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อรับพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด.....ตำแหน่งวิชาการ (ถ้ามี).....

สถานะผู้ส่งบทความ

☐ อาจารย์/นักวิจัย ☐ บุคคลทั่วไป ตำแหน่ง.....สังกัด.....

☐ นิสิต/นักศึกษา ชื่อปริญญา.....

หน่วยงาน

.....
.....

ขอส่ง ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิจารณ์หนังสือ
☐ อื่นๆ(ระบุ).....

สาขาของบทความ.....

ชื่อบทความ (ไทย).....

.....
(อังกฤษ).....

ชื่อผู้เขียนร่วม 1.
2.
3.

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อไป.....

E-mail :

Facebook : Line :

สิ่งที่ส่งมาด้วย : ☐ ไฟล์ Microsoft ☐ ไฟล์ PDF ☐ CD ☐ อื่นๆ(ระบุ).....

/ข้าพเจ้าขอรับรอง...

ข้าพเจ้าขอรับรองบทความที่เสนอตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ดังนี้

1. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใดๆ มาก่อน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่ได้อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารใดๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ ทั้งหมดที่ปรากฏขอรับรองว่าเป็นผลงานของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีการอ้างอิงผลงานจากผู้อื่น ข้าพเจ้าได้ดำเนินการตามจรรยาบรรณทางการวิจัยทุกประการ กรณีมีการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

4. ข้าพเจ้ายอมรับเงื่อนไขการพิจารณาบทความ และยินยอมปรับแก้บทความตามคำแนะนำของ

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร

5. ข้าพเจ้าขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ลงนามผู้เขียนคนที่ 1

(.....)

วันที่

ลงนามผู้เขียนคนที่ 2

(.....)

วันที่

หมายเหตุ: โปรดระบุชื่อทุนวิจัย (ถ้ามี)

สำหรับเจ้าหน้าที่

เอกสารประกอบการพิจารณาบทความ

☐ บทความ 3 ชุด (2 ชุดไม่มีชื่อผู้เขียนและหน่วยงาน และ 1 ชุดมีข้อมูลครบ)

☐ แบบฟอร์มส่งบทความเพื่อเผยแพร่ 1 ชุด

รับบทความจากผู้เขียน วันที่..... ผู้รับ.....